◆ РЕПУБЛИКЕ ХРВАТСКЕ ◆ РЕПУБЛИКЕ ХРВАТСКЕ ◆ РЕПУБЛИКЕ ХРВАТСКЕ ◆

NARODNE NOVINE

SLUŽBENI LIST REPUBLIKE HRVATSKE

GODIŠTE CLXXXVII, **BROJ 151, ZAGREB, 15. PROSINCA 2025.** ISSN 0027-7932

S A D R Ž A J

STRANICA

2247 **Zakon** o kontaminantima **1**
2248 **Zakon** o provedbi Uredbe (EU) 2023/1115 o stavljanju na raspolaganje na tržištu Unije i izvozu iz Unije određene robe i određenih proizvoda povezanih s deforestacijom i degradacijom šuma **5**
2249 **Zakon** o prekograničnom pribavljanju elektroničkih dokaza u kaznenim postupcima **10**
2250 **Zakon** o izmjenama i dopunama Zakona o stambenom zbrinjavanju na potpomognutim područjima ... **15**
2251 **Zakon** o izmjenama i dopunama Zakona o mjerama ograničavanja **21**
2252 **Zakon** o izmjeni Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara **25**
2253 **Zakon** o izmjeni i dopunama Zakona o Hrvatskoj agenciji za poljoprivredu i hranu **25**
2254 **Zakon** o izmjenama i dopunama Zakona o računovodstvu **26**
2255 **Zakon** o izmjenama i dopunama Zakona o reviziji **27**
2256 **Zakon** o dopunama Zakona o financijskim konglomeratima **29**
2257 **Zakon** o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju **30**
2258 **Zakon** o izmjenama i dopunama Zakona o izdavanju pokrivenih obveznica i javnom nadzoru pokrivenih obveznica **33**
2259 **Zakon** o izmjenama i dopunama Zakona o preuzimanju dioničkih društava **34**
2260 **Zakon** o izmjenama i dopunama Zakona o minimalnom globalnom porezu na dobit **37**

STRANICA

2261 **Zakon** o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit **38**
2262 **Zakon** o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodanu vrijednost **40**
2263 **Zakon** o izmjenama i dopunama Općeg poreznog zakona **41**
2264 **Odluka** o razrješenju dijela članova Nadzornog odbora Hrvatske radiotelevizije **42**
2265 **Odluka** o imenovanju dijela članova Nadzornog odbora Hrvatske radiotelevizije **42**
2266 **Odluka** Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-III-4285/2020 od 7. listopada 2025. ..... **42**

HRVATSKI SABOR

2247

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O KONTAMINANTIMA

Proglašavam Zakon o kontaminantima, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 5. prosinca 2025.

Klasa: 011-02/25-02/92
Urbroj: 71-10-01/1-25-2
Zagreb, 9. prosinca 2025.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON
O KONTAMINANTIMA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom utvrđuju nadležna tijela i zadaće nadležnih tijela, obveze subjekata u poslovanju s hranom, obveze službenih laboratorija, službene kontrole te se propisuju upravne mjere i prekršajne odredbe.

Članak 2.

Ovim se Zakonom osigurava provedba sljedećih akata Europske unije:

– Uredbe Vijeća (EEZ) br. 315/93 od 8. veljače 1993. o utvrđivanju postupaka Zajednice za kontrolu kontaminanata u hrani (Tekst značajan za EGP) (SL L 37, 13. 2. 1993.) kako je posljednji put izmijenjena Uredbom (EZ) br. 596/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009. o prilagodbi većeg broja instrumenata koji podliježu postupku iz članka 251. Ugovora Odluci Vijeća 1999/468/EZ, s obzirom na regulatorni postupak s kontrolom Prilagodba regulatornom postupku s kontrolom – četvrti dio (Tekst značajan za EGP) (SL L 188, 18. 7. 2009.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EEZ) br. 315/93)

– Uredbe Komisije (EU) 2023/915 od 25. travnja 2023. o najvećim dopuštenim količinama određenih kontaminanata u hrani i o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1881/2006 (Tekst značajan za EGP) (SL L 119, 5. 5. 2023.) kako je posljednji put izmijenjena Uredbom Komisije (EU) 2025/1891 od 17. rujna 2025. o izmjeni Uredbe (EU) 2023/915 u pogledu najvećih dopuštenih količina anorganskog arsena u ribi i ostalim plodovima mora (Tekst značajan za EGP) (SL L 2025/1891, 18. 9. 2025.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2023/915)

– Uredbe Komisije (EZ) br. 1882/2006 od 19. prosinca 2006. o utvrđivanju metoda uzorkovanja i analize za službenu kontrolu količine nitrata u pojedinoj hrani (Tekst značajan za EGP) (SL L 364, 20. 12. 2006.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 1882/2006)

– Uredbe Komisije (EZ) br. 333/2007 od 28. ožujka 2007. o metodama uzorkovanja i analitičkim metodama za službenu kontrolu razina olova, kadmija, žive, anorganskog kositra, 3-MCPD-a i benzo(a)pirena u hrani (Tekst značajan za EGP) (SL L 88, 29. 3. 2007.) kako je posljednji put izmijenjena Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2024/1045 od 9. travnja 2024. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 333/2007 u pogledu metoda uzorkovanja i analitičkih metoda za kontrolu razina nikla u hrani i o izmjeni određenih upućivanja (Tekst značajan za EGP) (SL L 2024/1045, 10. 4. 2024.)

– Uredbe Komisije (EU) 2017/644 od 5. travnja 2017. o metodama uzorkovanja i analitičkim metodama za kontrolu količina dioksina, dioksinima sličnih PCB-ova i PCB-ova koji nisu slični dioksinima u određenoj hrani i o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 589/2014 (Tekst značajan za EGP) (SL L 92, 6. 4. 2017.)

– Provedbene uredbe Komisije (EU) 2022/1428 od 24. kolovoza 2022. o utvrđivanju metoda uzorkovanja i analize za kontrolu perfluoroalkilnih tvari u određenoj hrani (Tekst značajan za EGP) (SL L 221, 26. 8. 2022.)

– Provedbene uredbe Komisije (EU) 2023/2782 od 14. prosinca 2023. o utvrđivanju metoda uzorkovanja i analize za kontrolu razina mikotoksina u hrani i o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 401/2006 (Tekst značajan za EGP) (SL L 2023/2782, 15. 12. 2023.) kako je posljednji put izmijenjena Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2024/885 od 20. ožujka 2024. o izmjeni Provedbene uredbe (EU) 2023/2782 o utvrđivanju metoda uzorkovanja i analize za kontrolu razina mikotoksina u hrani u pogledu metode uzorkovanja za sušeno začinsko bilje, biljne infuzije (sušeni proizvod), čajeve (sušeni proizvod) i začine u prahu (Tekst značajan za EGP) (SL L 2024/885, 21. 3. 2024.)

– Provedbene uredbe Komisije (EU) 2023/2783 od 14. prosinca 2023. o utvrđivanju metoda uzorkovanja i analize za kontrolu razina biljnih toksina u hrani i o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2015/705 (Tekst značajan za EGP) (SL L 2023/2783, 15. 12. 2023.)

– Provedbene uredbe Komisije (EU) 2022/932 od 9. lipnja 2022. o ujednačenom praktičnom uređenju za provedbu službenih kontrola kontaminanata u hrani, o posebnom dodatnom sadržaju višegodišnjih nacionalnih planova kontrola i o posebnom dodatnom uređenju za njihovu izradu (Tekst značajan za EGP) (SL L 162, 17. 6. 2022.) (u daljnjem tekstu: Provedbena uredba (EU) 2022/932).

Članak 3.

(1) Pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju jednako značenje kao pojmovi uporabljeni u uredbama iz članka 2. ovoga Zakona te pojmovi uporabljeni u Uredbi (EZ) br. 178/2002 Europskoga parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane i Uredbi (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se osigurava primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, o izmjeni uredaba (EZ) br. 999/2001, (EZ) br. 396/2005, (EZ) br. 1069/2009, (EZ) br. 1107/2009, (EU) br. 1151/2012, (EU) br. 652/2014, (EU) 2016/429 i (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća, uredaba Vijeća (EZ) br. 1/2005 i (EZ) br. 1099/2009 i direktiva Vijeća 98/58/EZ, 1999/74/EZ, 2007/43/EZ, 2008/119/EZ i 2008/120/EZ te o stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 854/2004 i (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 89/608/EEZ, 89/662/EEZ, 90/425/EEZ, 91/496/EEZ, 96/23/EZ, 96/93/EZ i 97/78/EZ te Odluke Vijeća 92/438/EEZ (Uredba o službenim kontrolama) (SL L 95, 7. 4. 2017.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2017/625).

(2) Izrazi i pojmovi koji se koriste u ovome Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

II. NADLEŽNA TIJELA

Članak 4.

(1) Nadležno tijelo za vođenje politike u području kontaminanata u hrani te provedbu upravnih i stručnih poslova prema odredbama ovoga Zakona i uredbi iz članka 2. ovoga Zakona je ministarstvo nadležno za zdravstvo (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

(2) Nadležno tijelo za provedbu inspekcijskog nadzora odnosno službenih kontrola prema odredbama ovoga Zakona i uredbi iz članka 2. ovoga Zakona je Državni inspektorat.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, za provedbu inspekcijskog nadzora odnosno službenih kontrola na registriranim ribarskim plovilima i na iskrcajnim mjestima nadležno je ministarstvo nadležno za ribarstvo.

(4) Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu nadležna je za prikupljanje podataka i izvještavanje o prisutnosti kontaminanata u hrani.

III. ZADAĆE NADLEŽNIH TIJELA

Članak 5.

(1) Ministarstvo u području kontaminanata uređuje politiku sigurnosti hrane, prati i usklađuje zakonodavstvo te donosi smjernice za izradu planova kontrola prisutnosti kontaminanata u hrani odnosno službenih kontrola.

(2) Ministarstvo dostavlja Europskoj komisiji plan kontrola prisutnosti kontaminanata u hrani iz članka 4. Provedbene uredbe (EU) 2022/932.

(3) Plan iz stavka 2. ovoga članka obuhvaća godišnje planove koje ministarstvo nadležno za poljoprivredu, šumarstvo i ribarstvo i Državni inspektorat izrađuju sukladno zakonu kojim se uređuju službene kontrole hrane.

(4) Prilikom izrade planova iz stavka 3. ovoga članka uzima se u obzir propisana minimalna učestalost iz Provedbene uredbe (EU) 2022/932.

(5) Podatke prikupljene u okviru plana iz stavka 2. ovoga članka te ostale podatke o provedenim ispitivanjima prisutnosti kontaminanata u hrani Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu dostavlja Europskoj agenciji za sigurnost hrane.

(6) Način i opseg prikupljanja podataka iz stavka 5. ovoga članka ministar nadležan za zdravstvo propisuje naputkom.

IV. OBVEZE SUBJEKTA U POSLOVANJU S HRANOM

Članak 6.

(1) Subjekt u poslovanju s hranom obvezan je osobama iz članka 7. ovoga Zakona omogućiti provođenje nesmetanog nadzora objekta i poslovanja te uvid u svu dokumentaciju, uključujući i elektronički dostupnu dokumentaciju vezanu za provedbu uredbi iz članka 2. ovoga Zakona.

(2) Subjekt u poslovanju s hranom obvezan je osobama iz članka 7. ovoga Zakona koje provode službene kontrole staviti na raspolaganje potrebne količine hrane i sirovina kako bi se uzorkovanje provelo u skladu s uredbama iz članka 2. ovoga Zakona.

(3) Osim obveza propisanih člankom 2. Uredbe (EU) 2023/915, subjekt u poslovanju s hranom koji uvozi, prerađuje, proizvodi hranu ili obavlja djelatnost veleprodaje hrane obvezan je izraditi i provoditi plan uzorkovanja na kontaminante propisane Uredbom (EU) 2023/915, uzimajući u obzir procjenu rizika, opseg i vrstu svoga poslovanja.

V. SLUŽBENE KONTROLE

Članak 7.

Inspekcijski nadzor odnosno službene kontrole nad provedbom ovoga Zakona i uredbi iz članka 2. ovoga Zakona obavljaju sanitarni inspektori, veterinarski inspektori i poljoprivredni inspektori Državnog inspektorata i ribarski inspektori ministarstva nadležnog za ribarstvo sukladno propisima kojima su uređeni nadležnost i ovlasti Državnog inspektorata i ministarstva nadležnog za ribarstvo te službene kontrole hrane (u daljnjem tekstu: osobe ovlaštene za provedbu službenih kontrola).

Članak 8.

(1) Osobe ovlaštene za provedbu službenih kontrola iz članka 7. ovoga Zakona obvezne su provoditi uzorkovanje hrane za potrebe službenih kontrola sukladno uredbama iz članka 2. ovoga Zakona.

(2) Uzorak hrane za provjeru najvećih dopuštenih razina kontaminanata uzet za potrebe službenih kontrola (u daljnjem tekstu: službeni uzorak) mora biti dostavljen u službeni ili referentni laboratorij (u daljnjem tekstu: laboratorij) ovlašten sukladno zakonu kojim se uređuju službene kontrole hrane.

(3) Uzorak hrane za provjeru najvećih dopuštenih razina kontaminanata uzet u okviru plana iz članka 5. stavka 2. ovoga Zakona mora biti dostavljen u laboratorij ovlašten sukladno zakonu kojim se uređuju službene kontrole hrane, u pravnoj osobi čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica područne (regionalne) samouprave odnosno Grad Zagreb.

(4) Ako laboratoriji iz stavka 3. ovoga članka nisu ovlašteni provesti potrebnu analizu, službeni uzorak može se dostaviti i u drugi službeni laboratorij sukladno zakonu kojim se uređuju službene kontrole hrane.

(5) Iznimno od stavaka 2., 3. i 4. ovoga članka, ako se radi o dokazivanju parametra za koji ne postoji službeni ili referentni laboratoriji, službeni uzorak bit će poslan u laboratorij koji je osposobljen provesti analizu.

(6) Osoba ovlaštena za provedbu službenih kontrola obvezna je službeni uzorak dostaviti u laboratorij iz stavaka 2., 3., 4. ili 5. ovoga članka u roku od tri dana od provedbe uzorkovanja, osim u slučaju provedbe Uredbe (EZ) br. 1882/2006 kada službeni uzorak mora biti dostavljen u roku od 24 sata.

(7) U zapisnik o uzorkovanju osoba ovlaštena za provedbu službenih kontrola obvezna je navesti traženi parametar odnosno parametre pretrage u skladu s uredbama iz članka 2. ovoga Zakona.

(8) Jedan primjerak zapisnika iz stavka 7. ovoga članka ostavlja se po završetku uzorkovanja subjektu u poslovanju s hranom kod kojeg je provedeno uzorkovanje.

(9) Laboratorij u koji je dostavljan službeni uzorak obvezan je sukladno uredbama iz članka 2. ovoga Zakona pripremiti i homogenizirati zaprimljeni službeni uzorak.

(10) Osoba ovlaštena za provedbu službenih kontrola obvezna je subjekta u poslovanju s hranom koji je odgovoran za stavljanje hrane na tržište Republike Hrvatske obavijestiti u roku od tri dana u kojem laboratoriju se obavlja analiza službenog uzorka kako bi stranka mogla dobiti svoj uzorak nakon homogenizacije za potrebe dodatnog stručnog mišljenja (u daljnjem tekstu: uzorak za drugo mišljenje).

(11) Laboratorij iz stavka 9. ovoga članka dužan je subjektu u poslovanju s hranom, na njegov zahtjev, bez odgode dati uzorak za drugo mišljenje iz homogeniziranog službenog uzorka.

(12) Osoba ovlaštena za provedbu službenih kontrola obvezna je odmah po saznanju obavijestiti subjekta u poslovanju s hranom o rezultatima analize, ispitivanja ili dijagnosticiranja službenog uzorka hrane iz stavka 6. ovoga članka.

(13) Subjekt u poslovanju s hranom ima pravo u roku od 15 dana od dana kada je zaprimljena obavijest o rezultatima analize službenog uzorka prigovoriti navedenim rezultatima službenog uzorka predočenjem rezultata analize uzroka za drugo mišljenje osobi ovlaštenoj za provedbu službenih kontrola te zahtijevati analizu referentnog uzorka.

(14) Referentni uzorak iz stavka 13. ovoga članka poslat će se službenim putem iz laboratorija koji je proveo homogenizaciju u neki od službenih laboratorija koji nisu provodili analizu, ispitivanje i dijagnosticiranje uzorka službene kontrole, kao ni analizu, ispitivanje i dijagnosticiranje uzorka uzetog za drugo mišljenje u Republici Hrvatskoj ili u službeni laboratorij jedne od država članica Europske unije ili u trećoj zemlji koja je ugovorna stranka Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru.

(15) Ako se subjekt u poslovanju s hranom ne suprotstavi rezultatima analize sukladno stavku 13. ovoga članka ili se odrekao prava na drugo mišljenje, mjerodavan je rezultat službenog uzorka.

(16) Ako se subjekt suprotstavi rezultatu analize, mjerodavan je rezultat analize referentnog uzorka iz stavka 14. ovoga članka.

(17) Osobe ovlaštene za provedbu službenih kontrola iz članka 7. ovoga Zakona obvezne su za svaki nesukladan uzorak postupiti sukladno mjerama iz članka 10. ovoga Zakona, mjerama iz Uredbe (EU) 2017/625 odnosno mjerama propisanim zakonom kojim se uređuju službene kontrole hrane.

(18) Za svaki službeni uzorak hrane čije količine kontaminanata prelaze najviše dopuštene količine iz Uredbe (EU) 2023/915, uzimajući u obzir mjernu nesigurnost, osoba ovlaštena za provedbu službenih kontrola dužna je postupiti prema odredbama pravilnika kojim se uređuje sustav brzog uzbunjivanja za hranu i hranu za životinje.

Članak 9.

(1) Troškovi uzorkovanja, dostave uzorka u laboratorij i analize, ispitivanja ili dijagnosticiranja službenog i referentnog uzorka uzetog na tržištu Republike Hrvatske podmiruju se iz sredstava državnog proračuna.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kada se analizom dokaže prekoračenje propisanih najvećih dopuštenih količina kontaminanta u hrani, troškove dostave uzorka u laboratorij i analize, ispitivanja ili dijagnosticiranja službenog uzorka i referentnog uzorka snosi subjekt u poslovanju s hranom.

(3) Troškove uzorkovanja, dostave uzorka u laboratorij i analize, ispitivanja ili dijagnosticiranja službenog uzorka na ispitivanje kontaminanta pri uvozu iz trećih država, bez obzira na rezultate analize, ispitivanja ili dijagnosticiranja, snosi uvoznik izravnim plaćanjem laboratoriju koji je proveo analizu na temelju izdanog računa, osim za uzorke uzete u okviru plana praćenja iz članka 49. stavka l. točke i) Zakona o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja (»Narodne novine«, br. 52/21.).

(4) Troškove dostave uzorka u laboratorij i analize, ispitivanja ili dijagnosticiranja uzorka za drugo mišljenje snosi subjekt u poslovanju s hranom.

(5) Osoba ovlaštena za provedbu službenih kontrola donosi rješenje o troškovima iz stavka 2. ovoga članka koje snosi subjekt u poslovanju s hranom.

(6) Protiv rješenja inspektora Državnog inspektorata iz stavka 5. ovoga članka može se izjaviti žalba koju rješava nadležna unutarnja ustrojstvena jedinica za drugostupanjski upravni postupak u središnjem uredu Državnog inspektorata.

(7) Protiv rješenja ribarskih inspektora ministarstva nadležnog za ribarstvo iz stavka 5. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 10.

(1) Osobe ovlaštene za provedbu službenih kontrola u obavljanju službenih kontrola imaju pravo i obvezu:

– izreći mjere propisane člankom 138. stavkom 2. Uredbe (EU) 2017/625

– privremeno zabraniti proizvodnju i stavljanje na tržište hrane za koju postoji opravdana sumnja u njezinu sigurnost do dobivanja rezultata analize i/ili procjene rizika

– u slučaju iz članka 8. stavka 13. ovoga Zakona privremeno zabraniti stavljanje na tržište hrane do dobivanja rezultata analize referentnog uzorka

– narediti provedbu daljnjih uzorkovanja hrane od strane subjekta u poslovanju s hranom s povećanom učestalošću

– zabraniti korištenje cijelog objekta ili dijela objekta dok se ne provedu sve potrebne mjere za uklanjanje i/ili sprječavanje kontaminacije

– narediti izmjenu i/ili dopunu plana uzorkovanja iz članka 6. stavka 3. ovoga Zakona ako nije prikladan opsegu i/ili vrsti poslovanja

– izreći sve mjere propisane Uredbom (EU) 2017/625 koje se u okviru službenih kontrola poduzimaju u odnosu na pošiljke hrane koje se uvoze iz trećih država.

(2) Mjere iz stavka 1. ovoga članka naređuju se rješenjem koje se donosi u upravnom postupku.

(3) Osobe ovlaštene za provedbu službenih kontrola u obavljanju službenih kontrola imaju pravo i dužnost donijeti usmeno rješenje na zapisnik za izvršenje određenih mjera osiguranja:

– kada rizik za zdravlje ljudi zahtijeva da se određena mjera poduzme odmah, bez odgađanja

– kada postoji opravdana sumnja ili opasnost od prikrivanja, zamjene ili uništenja hrane ili dokaza ako se mjera ne poduzme odmah.

(4) Osobe ovlaštene za provedbu službenih kontrola u obavljanju inspekcijskih nadzora imaju pravo i dužnost narediti izvršenje usmenog rješenja odmah.

(5) Subjekt u poslovanju s hranom snosi sve troškove koji nastaju zbog provedbe mjera iz ovoga članka sukladno članku 138. stavku 4. Uredbe (EU) 2017/625.

(6) Protiv rješenja inspektora Državnog inspektorata iz stavka 2. ovoga članka donesenih na temelju odredbi ovoga članka može se izjaviti žalba koju rješava nadležna unutarnja ustrojstvena jedinica za drugostupanjski upravni postupak u središnjem uredu Državnog inspektorata.

(7) Protiv rješenja ribarskih inspektora ministarstva nadležnog za ribarstvo iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(8) Žalba protiv rješenja donesenih na temelju odredbi ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

VI. OBVEZE LABORATORIJA KOJI PROVODI ANALIZE SLUŽBENIH UZORAKA

Članak 11.

(1) Službeni laboratorij u koji je dostavljen službeni uzorak obvezan je pripravu, analizu uzoraka, kao i iskazivanje rezultata provesti u skladu s uredbama iz članka 2. ovoga Zakona.

(2) Službeni laboratorij u koji je dostavljen službeni uzorak obvezan je obavijestiti i službenu osobu koja je provela uzorkovanje o činjenici da je stranka preuzela uzorak za dodatno stručno mišljenje.

(3) Službeni laboratorij u koji je dostavljen službeni uzorak obvezan je po završetku analize dostaviti analitičko izvješće službenoj osobi koja je provela uzorkovanje na način kako je propisano posebnim zakonom kojim se uređuju službene kontrole hrane.

(4) Službeni laboratorij dužan je osobi ovlaštenoj za službene kontrole hrane za službeni uzorak uzorkovan pri uvozu iz trećih država dostaviti analitičko izvješće najkasnije u roku od 15 radnih dana od dana dostave uzorka u laboratorij.

(5) Na zahtjev nadležnih tijela laboratoriji su obvezni izdati izvješća o provedenim analizama službenih uzoraka na način i u obliku u kojem to od njih zatraže.

(6) Službeni laboratorij obvezan je čuvati homogenizirani službeni uzorak kojemu je prvom analizom utvrđena nesukladnost u prikladnim uvjetima najmanje tri mjeseca.

VII. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 12.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 6630,00 do 13.270,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. stavlja na tržište hranu koja sadržava kontaminant u količini koja prekoračuje najveću dopuštenu količinu protivno članku 2. stavku 1. Uredbe (EU) 2023/915

2. koristi kao sirovinu hranu u kojoj razina kontaminanta prelazi najveće dopuštene količine propisane Uredbom (EU) 2023/915 protivno članku 2. stavku 1. Uredbe (EU) 2023/915

3. obavlja umješavanje hrane čije najveće dopuštene količine kontaminanta prelaze razine iz Uredbe (EU) 2023/915 s ostalom zdravstveno ispravnom hranom protivno članku 2. stavku 2. Uredbe (EU) 2023/915

4. obavlja umješavanje hrane koja je namijenjena sortiranju i drugoj fizičkoj obradi s ostalom zdravstveno ispravnom hranom protivno članku 5. stavku 3. Uredbe (EU) 2023/915

5. obavlja kemijsku detoksikaciju hrane protivno članku 4. Uredbe (EU) 2023/915.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 660,00 do 1320,00 eura.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba obrtnik ili fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 3980,00 eura.

Članak 13.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 3980,00 do 9290,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. ne omogući provođenje nesmetanog nadzora objekta i poslovanja te ne omogući uvid u svu dokumentaciju, uključujući i elektronički dostupnu dokumentaciju vezanu za provedbu uredbi iz članka 2. ovoga Zakona sukladno članku 6. stavku l. ovoga Zakona

2. ne izradi i ne provodi plan uzorkovanja na kontaminante sukladno članku 6. stavku 3. ovoga Zakona

3. ne izvrši rješenje kojim je naređeno izvršenje radnje ili ne izvrši rješenje kojim je izrečena mjera osobe ovlaštene za provedbu službenih kontrola sukladno članku 10. stavku 1. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka l. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 390,00 do 1320,00 eura.

(3) Za prekršaje iz stavka l. ovoga članka kaznit će se fizička osoba obrtnik ili fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 1326,00 do 2650,00 eura.

(4) Za prekršaj iz stavka l. podstavka 2. ovoga članka pravna osoba može se kazniti na mjestu počinjenja prekršaja novčanom kaznom u iznosu od 330,00 eura.

(5) Za prekršaj iz stavka 1. podstavka 2. ovoga članka odgovorna osoba u pravnoj osobi može se kazniti na mjestu počinjenja prekršaja novčanom kaznom u iznosu od 60,00 eura.

(6) Za prekršaj iz stavka l. podstavka 2. ovoga članka fizička osoba obrtnik ili fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost može se kazniti na mjestu počinjenja prekršaja novčanom kaznom u iznosu od 190,00 eura.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 14.

Ministar nadležan za zdravstvo donijet će naputak iz članka 5. stavka 6. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 15.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o kontaminantima (»Narodne novine«, br. 39/13. i 114/18.).

Članka 16.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-02/25-01/61
Zagreb, 5. prosinca 2025.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković, v. r.

2248

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) 2023/1115 O STAVLJANJU NA RASPOLAGANJE NA TRŽIŠTU UNIJE I IZVOZU IZ UNIJE ODREĐENE ROBE I ODREĐENIH PROIZVODA POVEZANIH S DEFORESTACIJOM I DEGRADACIJOM ŠUMA

Proglašavam Zakon o provedbi Uredbe (EU) 2023/1115 o stavljanju na raspolaganje na tržištu Unije i izvozu iz Unije određene robe i određenih proizvoda povezanih s deforestacijom i degradacijom šuma, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 5. prosinca 2025.

Klasa: 011-02/25-02/93
Urbroj: 71-10-01/1-25-2
Zagreb, 9. prosinca 2025.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON

O PROVEDBI UREDBE (EU) 2023/1115 O STAVLJANJU NA RASPOLAGANJE NA TRŽIŠTU UNIJE I IZVOZU IZ UNIJE ODREĐENE ROBE I ODREĐENIH PROIZVODA POVEZANIH S DEFORESTACIJOM I DEGRADACIJOM ŠUMA

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom utvrđuju nadležna tijela, ovlasti nadležnih tijela, provođenje provjera i nadzor nadležnih tijela, obveze gospodarskih subjekata i trgovaca, prekršajne odredbe za kršenje odredbi ovoga Zakona i Uredbe iz članka 2. ovoga Zakona.

Pravni akt Europske unije

Članak 2.

Ovim se Zakonom osigurava provedba Uredbe (EU) 2023/1115 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2023. o stavljanju na raspolaganje na tržištu Unije i izvozu iz Unije određene robe i određenih proizvoda povezanih s deforestacijom i degradacijom šuma te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 995/2010 (SL L 150, 9. 6. 2023.), kako je posljednji put izmijenjena Uredbom (EU) 2024/3234 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. prosinca 2024. o izmjeni Uredbe (EU) 2023/1115 u pogledu odredaba koje se odnose na datum početka primjene (SL L, 2024/3234, 23. 12. 2024.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2023/1115).

Pojmovi

Članak 3.

(1) Pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju istovjetno značenje kao pojmovi definirani u članku 2. Uredbe (EU) 2023/1115.

(2) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

II. NADLEŽNA TIJELA I OVLASTI NADLEŽNIH TIJELA

Nadležna tijela

Članak 4.

Nadležna tijela za provedbu Uredbe (EU) 2023/1115 su:

1. Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu (u daljnjem tekstu: Agencija)

2. Ministarstvo financija, Carinska uprava (u daljnjem tekstu: Carinska uprava)

3. Državni inspektorat prema relevantnoj robi i relevantnim proizvodima iz Priloga I. Uredbe (EU) 2023/1115 (u daljnjem tekstu: Inspekcija).

Poslovi i ovlasti Agencije

Članak 5.

(1) Agencija obavlja sljedeće poslove:

– preispituje i procjenjuje rizike u sustavu dužne pažnje koje izrađuju gospodarski subjekti ili ovlašteni zastupnici u skladu s člancima 10. i 11. Uredbe (EU) 2023/1115

– pruža stručnu i tehničku pomoć gospodarskim subjektima, daje smjernice i osigurava razmjenu informacija u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) 2023/1115

– provodi provjere u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) 2023/1115 i izrađuje prijedlog godišnjeg plana provjera u skladu s člankom 16. stavkom 5. Uredbe (EU) 2023/1115, koji sadrže nacionalne kriterije rizika u skladu s člankom 16. stavcima 3. i 4. Uredbe (EU) 2023/1115 u frekvencijama provjera u skladu s člankom 16. stavcima 8., 9. i 10. Uredbe (EU) 2023/1115

– u skladu s člankom 17. Uredbe (EU) 2023/1115 utvrđuje situacije kada relevantni proizvodi predstavljaju tako visok rizik od neusklađenosti s člankom 3. Uredbe (EU) 2023/1115, evidentira takve situacije u informacijskom sustavu iz članka 33. Uredbe (EU) 2023/1115 te od Inspekcije i Carinske uprave traži provođenje hitnih privremenih mjera iz članka 23. Uredbe (EU) 2023/1115

– u skladu s člancima 18. i 19. Uredbe (EU) 2023/1115 provodi provjere sustava dužne pažnje, postupaka za procjenu rizika i smanjenje rizika te provjere svih gospodarskih subjekata i trgovaca neovisno o tome jesu li malo i srednje poduzetništvo (MSP) ili nisu

– surađuje s Inspekcijom i Carinskom upravom, u skladu s člancima 21. i 27. Uredbe (EU) 2023/1115 surađuje i s nadležnim tijelima drugih država članica Europske unije i Europskom komisijom, kao i s upravnim tijelima trećih zemalja povezanih s poslovima ključnim za provedbu Uredbe (EU) 2023/1115

– u skladu s člankom 22. Uredbe (EU) 2023/1115 koordinira izradu nacionalnog izvješća nadležnih tijela iz članka 4. ovoga Zakona te najkasnije do 30. travnja svake godine izvješćuje Europsku komisiju i javnost o primjeni Uredbe (EU) 2023/1115 za prethodnu kalendarsku godinu

– određuje provedbu korektivne mjere gospodarskim subjektima ili trgovcima koji nisu usklađeni s Uredbom (EU) 2023/1115, sukladno članku 24. stavku 2. točki (a) Uredbe (EU) 2023/1115

– vodi i javno objavljuje na svojim mrežnim stranicama popis s gospodarskim subjektima i trgovcima u skladu s člankom 25. stavkom 2. točkama (d) i (f) Uredbe (EU) 2023/1115 te odgovara za točnost popisa koji sadrži opće podatke gospodarskih subjekata i trgovaca (osobni identifikacijski broj (OIB), matični broj, godina osnivanja, ime osnivača, adresa, djelatnost i podaci za kontakt), opis načina i datum kršenja Uredbe (EU) 2023/1115

– obavještava Europsku komisiju o pravomoćnim presudama protiv pravnih osoba i sankcijama sukladno članku 25. stavku 3. Uredbe (EU) br. 2023/1115

– obavještava Carinsku upravu o potrebi poduzimanja mjera u skladu s člankom 26. stavcima 7. i 9. Uredbe (EU) 2023/1115

– koordinira i provodi suradnju i razmjenu informacija među nadležnim tijelima u skladu s člankom 27. Uredbe (EU) 2023/1115

– predstavlja nacionalnu kontakt točku i pruža tehničku i drugu pomoć gospodarskim subjektima i trgovcima, daje upute i podršku na nacionalnoj razini gospodarskim subjektima i trgovcima vezano za informacijski sustav iz članka 33. Uredbe (EU) 2023/1115

– predstavlja Republiku Hrvatsku prilikom međunarodne suradnje vezano za primjenu ovoga Zakona, uključujući i suradnju u skladu s člankom 33. Uredbe (EU) 2023/1115

– u suradnji s Europskom komisijom, u skladu s odrednicama članka 29. Uredbe (EU) 2023/1115, procjenjuje i utvrđuje postoje li u Republici Hrvatskoj deforestrirane/iskrčene površine koje su prenamijenjene u poljoprivredne ili uzgojne površine

– ima ovlasti traženja povrata ukupnih troškova svojih aktivnosti povezanih sa slučajevima neusklađenosti u skladu s člankom 20. Uredbe (EU) 2023/1115

– procjenjuje potkrijepljene sumnje fizičkih ili pravnih osoba u skladu s člankom 31. Uredbe (EU) 2023/1115

– surađuje s ostalim javnopravnim tijelima u obavljanju poslova vezanih uz provedbu Uredbe (EU) 2023/1115 te osigurava zaštitu podataka i čuvanje poslovne tajne u skladu s propisima kojima se uređuje zaštita podataka i čuvanje poslovne tajne.

(2) Godišnji plan provjera iz stavka 1. podstavka 3. ovoga članka odlukom donosi Upravno vijeće Agencije, uz prethodno mišljenje ministra nadležnog za poslove zaštite okoliša i ministra nadležnog za poljoprivredu i šumarstvo do kraja tekuće godine za iduću godinu, a objavljuje se na mrežnim stranicama Agencije.

(3) Sukladno članku 16. točki 7. Uredbe (EU) 2023/1115 godišnji plan iz stavka 2. ovoga članka Agencija dostavlja Europskoj komisiji u roku od 30 dana od dana njegova donošenja.

Ovlasti Carinske uprave

Članak 6.

Carinska uprava u skladu s odredbama Uredbe (EU) 2023/1115 i ovlastima određenim ovim Zakonom i posebnim zakonima obavlja sljedeće poslove:

– postupa u skladu s člankom 17. Uredbe (EU) 2023/1115 sukladno svojim provjerama ili na zahtjev drugih nadležnih tijela te poduzima hitne privremene mjere u skladu s člankom 23. Uredbe (EU) 2023/1115 prilikom puštanja u slobodni promet ili izvoz

– surađuje s drugim nadležnim tijelima iz članka 4. ovoga Zakona te sukladno člancima 21. i 27. Uredbe (EU) 2023/1115

– naređuje otklanjanje neusklađenosti i poduzimanje korektivnih mjera gospodarskim subjektima i trgovcima koji nisu usklađeni s Uredbom (EU) 2023/1115 u skladu s člankom 24. stavkom 2. točkom (b) Uredbe (EU) 2023/1115 prilikom puštanja u slobodni promet ili izvoz

– određuje i provodi sankcije gospodarskim subjektima i trgovcima koji nisu usklađeni s Uredbom (EU) 2023/1115 u skladu s člankom 25. stavkom 2. točkom (e) Uredbe (EU) 2023/1115 u dijelu nepravilnosti utvrđenih prilikom puštanja u slobodni promet ili izvoza

– postupa u skladu s člankom 26. Uredbe (EU) 2023/1115 u dijelu provjera i kontrola te postupanja prilikom puštanja u slobodni promet ili izvoz, sukladno ovlastima iz posebnih zakona kojima se uređuje carinsko postupanje

– odlučuje u skladu s člankom 26. stavcima 1. i 5. Uredbe (EU) 2023/1115 o puštanju u slobodni promet ili izvoz relevantne robe i proizvoda

– provodi nadzor carinskih deklaracija u skladu s člankom 26. stavkom 3. Uredbe (EU) 2023/1115 temeljen na analizi rizika iz članaka 46. i 48. Uredbe (EU) 952/2013

– surađuje s ostalim javnopravnim tijelima u obavljanju poslova vezanih uz provedbu Uredbe (EU) 2023/1115 te osigurava zaštitu podataka i čuvanje poslovne tajne u skladu s propisima kojima se uređuje zaštita podataka i čuvanje poslovne tajne.

Ovlasti Inspekcije

Članak 7.

(1) Inspekcija, u skladu s odredbama Uredbe (EU) 2023/1115 i ovlastima određenim posebnim zakonom, nadležna za inspekcijske poslove i službene kontrole, svaka u svom djelokrugu, u skladu s ovlastima određenim posebnim zakonima, prema programu rada Inspekcije, obavlja sljedeće poslove:

– provodi provjere i kontrole sukladno odredbama članka 16. Uredbe (EU) 2023/1115 prilikom nadzora na tržištu

– postupa u skladu s člankom 17. Uredbe (EU) 2023/1115 ili po obavijesti drugog nadležnog tijela te, sukladno svojim provjerama, poduzima hitne privremene mjere u skladu s člankom 23. Uredbe (EU) 2023/1115 prilikom nadzora na tržištu

– provodi provjere gospodarskih subjekata i trgovaca neovisno o tome jesu li MSP-ovi ili nisu u skladu s člankom 18. stavkom 1. točkom (b), člankom 18. stavkom 2. i člankom 19. Uredbe (EU) 2023/1115 prilikom nadzora na tržištu

– ima ovlasti traženja povrata ukupnih troškova svojih aktivnosti povezanih sa slučajevima neusklađenosti, sukladno članku 20. Uredbe (EU) 2023/1115

– utvrđuje je li gospodarski subjekt prije stavljanja na tržište ili prije stavljanja na raspolaganje na tržištu relevantnog proizvoda podnio izjavu o postupanju s dužnom pažnjom te sadrži li izjava o dužnoj pažnji potpune i točne podatke iz Priloga II. Uredbe (EU) 2023/1115

– surađuje s drugim nadležnim tijelima iz članka 4. ovoga Zakona, a sukladno članku 21. Uredbe (EU) 2023/1115

– obavlja inspekcijske nadzore relevantne robe i/ili relevantnih proizvoda prilikom nadzora na tržištu te utvrđuje njihovu sljedivost pregledom dokumentacije

– obavještava Carinsku upravu u skladu s člankom 26. stavcima 7. i 9. Uredbe (EU) 2023/1115 sukladno vlastitim nalazima nadzora na tržištu

– u obavljanju poslova vezanih uz provedbu Uredbe (EU) 2023/1115 dužna je surađivati s ostalim javnopravnim tijelima te osigurati zaštitu podataka i čuvanje poslovne tajne u skladu s propisima kojima se uređuje zaštita podataka i čuvanje poslovne tajne.

(2) Poslove Inspekcije iz stavka 1. ovoga članka za pojedinu relevantnu robu i relevantne proizvode iz Priloga II. Uredbe (EU) 2023/1115 kako je razvrstana u kombiniranu nomenklaturu iz Priloga I. Uredbe (EEZ) 2658/87 obavlja:

– veterinarska inspekcija za: 0102 21, 0102 29 Žive životinje vrste goveda, *ex* 0201 Meso od životinja vrste goveda, svježe ili rashlađeno, *ex* 0202 Meso od životinja vrste goveda, smrznuto, *ex* 0206 10 Jestivi klaonički proizvodi od životinja vrste goveda, svježi ili rashlađeni, *ex* 0206 22 Jestiva jetra od životinja vrste goveda, smrznuta, *ex* 0206 29 Jestivi klaonički proizvodi od životinja vrste goveda (isključujući jezik i jetru), smrznuti, *ex* 1602 50 Ostali pripremljeni ili konzervirani proizvodi od mesa, mesnih klaoničkih proizvoda, krvi od životinja vrste goveda, *ex* 4101 Sirove kože životinja vrste goveda (svježe ili soljene, sušene, lužene, piklane ili drukčije konzervirane, ali neštavljene niti pergamentno obrađene niti drukčije dalje obrađene), neovisno jesu li bez dlake ili cijepane ili ne, *ex* 4104 Štavljene ili *crust* kože od životinja vrste goveda, bez dlake, neovisno jesu li cijepane ili ne, ali dalje neobrađene

– tržišna inspekcija za: *ex* 4107 Kože dalje obrađene nakon štavljenja ili *crust* obrade, uključujući pergamentno dorađene kože, od životinjske vrste goveda, bez dlake, neovisno jesu li cijepane ili ne, osim kože iz tarifnog broja 4114, 4001 Prirodni kaučuk, balata, gutaperka (*guttapercha*), gvajala (*guayule*), čikl (*chicle*) i slične prirodne gume; u primarnim oblicima ili u pločama, listovima ili vrpcama, *ex* 4005 Mješavine kaučuka, nevulkanizirane, u primarnim oblicima ili u pločama, listovima ili vrpcama, *ex* 4006 Ostali oblici (na primjer, šipke, cijevi i profili) te gotovi proizvodi (na primjer, diskovi i prstenovi), od nevulkaniziranog kaučuka, *ex* 4007 Niti i kord od vulkaniziranog kaučuka (gume), *ex* 4008 Ploče, listovi, vrpce, šipke i profilni oblici, od vulkaniziranog kaučuka (gume), osim od tvrde gume, *ex* 4010 Transportne trake i pogonsko remenje, od vulkaniziranog kaučuka (gume), *ex* 4011 Nove pneumatske gume, *ex* 4012 Protektirane ili rabljene pneumatske gume; pune gume ili gume sa zračnim komorama, protektori (gazni sloj) i štitnici, od gume, *ex* 4013 Unutarnje gume (zračnice), *ex* 4015 Odjeća i pribor za odjeću (uključujući rukavice s prstima, rukavice s jednim prstom i rukavice bez prstiju), za sve namjene, od vulkaniziranog kaučuka (gume), osim od tvrde gume, *ex* 4016 Drugi proizvodi od vulkaniziranog kaučuka (gume), osim od tvrde gume, nespomenuti niti uključeni na drugom mjestu u poglavlju 40, *ex* 4017 Tvrda guma (na primjer, ebonit) u svim oblicima, uključujući otpatke i lomljevinu; proizvodi od tvrde gume, 4402 Drveni ugljen (uključujući drveni ugljen od ljusaka), neovisno je li aglomeriran ili ne, 4404 Drvo za obruče;

cijepani kolci; drveni kolci i stupovi, zašiljeni, ali uzdužno nepiljeni; drvene motke, grubo uobličene, ali netokarene, nesavijene niti drukčije obrađene, prikladne za proizvodnju štapova, kišobrana, drški alata ili slično; cijepane vrpce i slično, 4405 Drvna vuna; drvno brašno, 4406 Drveni željeznički ili tramvajski pragovi, 4407 Drvo obrađeno po dužini piljenjem ili glodanjem, rezano ili ljušteno, neovisno je li blanjano, brušeno ili spojeno na krajevima ili ne, debljine veće od 6 mm, 4408 Listovi za furniranje (uključujući jedno dobiveno rezanjem laminiranog drva nožem), za šperploče ili za slična laminirana drva i ostalo drvo, piljeno po dužini, rezano nožem ili ljušteno, neovisno je li blanjano, brušeno, spojeno ili spojeno na krajevima ili ne, debljine ne veće od 6 mm, 4409 Drvo (uključujući lamele i daščice za parket, nesastavljene) kontinuirano oblikovano (s perom i utorom, rubno zarezano, oborenih bridova, v-spojeno, profilirano, zaobljeno ili slično) duž bilo kojeg ruba, kraja ili lica, neovisno je li blanjano, brušeno ili zupčasto spojeno ili ne, 4410 Ploče iverice, ploče s usmjerenim vlaknima (OSB) i slične ploče (na primjer, *wafer*-ploče), od drva ili od drugih ligninskih materijala, neovisno jesu li aglomerirane smolama ili drugim organskim vezivnim tvarima ili ne, 4411 Ploče vlaknatice od drva ili od drugih ligninskih materijala, neovisno jesu li aglomerirane smolama ili drugim organskim sredstvima ili ne, 4412 Šperploče, furnirane ploče i slično laminirano drvo, 4413 Zgusnuto (zbijeno) drvo u blokovima, pločama, trakama ili profiliranim oblicima, 4414 Drveni okviri za slike, fotografije, zrcala i slične proizvode, 4416 Bačve, kace, vjedra i drugi bačvarski proizvodi te njihovi dijelovi, od drva, uključujući bačvarske duge, 4417 Alati, tijela alata, drške alata, tijela i drške za metle i četke, od drva; postolarski kalupi od drva, 4418 Građevinska stolarija i proizvodi za građevinarstvo, od drva, uključujući celularne drvene ploče, sastavljene podne ploče, piljenu šindru i cijepanu šindru, 4419 Stolni proizvodi i kuhinjski proizvodi, od drva, 4420 Marketerija i intarzija, od drva; kovčežići i kutije za draguljarske predmete ili za pribor za jelo i slične proizvode, od drva, statue i ostali ukrasni predmeti, od drva; drveni proizvodi za unutarnje opremanje, osim onih iz poglavlja 94, 4421 Ostali proizvodi od drva, Pulpa i papir iz poglavlja 47. i 48. kombinirane nomenklature, osim proizvoda na bazi bambusa i oporabljenih proizvoda (otpad i otpaci), *ex* 49 Tiskane knjige, novine, slike i ostali proizvodi grafičke industrije, rukopisi, tipkani tekstovi i nacrti, od papira, *ex* 9401 Sjedala (osim onih iz tarifnog broja 9402), neovisno može li ih se pretvoriti u ležajeve ili ne, i njihove dijelove, od drva, 9403 30, 9403 40, 9403 50, 9403 60 i 9403 91 Drveno pokućstvo, 9406 10 Montažne zgrade od drva

– poljoprivredna inspekcija za: 1801 Kakao u zrnu, cijeli ili lomljeni, sirovi ili prženi, 1802 Ljuske, kore, opne i ostali otpaci od kakaa, 1803 Kakao pasta, neovisno je li odmašćena ili ne, 1804 Kakao maslac, mast i ulje od kakaa, 1805 Kakao prah, bez dodanog šećera ili drugih sladila, 1806 Čokolada i ostali prehrambeni proizvodi s kakaom, 1207 10 Palmini orasi i palmine jezgre, 1511 Palmino ulje i njegove frakcije, neovisno jesu li rafinirani ili ne, ali kemijski nemodificirani, 1513 21 Sirovo ulje palminih koštica (jezgri) ili babasu ulje te njihove frakcije, neovisno jesu li rafinirani ili ne, ali kemijski nemodificirani, 1513 29 Ulje palminih koštica (jezgri) i babasu ulje te njihove frakcije, neovisno jesu li rafinirani ili ne, ali kemijski nemodificirani (isključujući sirovo ulje), 2306 60 Uljane pogače i ostali kruti ostaci od palmina oraha ili palmine jezgre, neovisno jesu li mljeveni ili u obliku peleta ili ne, dobiveni pri ekstrakciji masti ili ulja palmina oraha ili palmine jezgre, 1201 Soja, neovisno je li lomljena ili ne, 1208 10 Brašno i krupica od soje, 1507 Sojino ulje i njegove frakcije, neovisno jesu li rafinirani ili ne, ali kemijski nemodificirani, 2304 Uljane pogače i ostali kruti ostaci, neovisno jesu li mljeveni ili u obliku peleta ili ne, dobiveni pri ekstrakciji sojina ulja

– sanitarna inspekcija za: 0901 Kava, neovisno je li pržena ili nepržena, sa kofeinom ili bez kofeina; kavine ljuske i opne; nadomjesci kave koji sadrže kavu u bilo kojem omjeru, *ex* 2905 45 Glicerol (glicerin), čistoće od 95 % ili više (izračunano prema masi suhog proizvoda), 2915 70 Palmitska kiselina, stearinska kiselina, njihove soli i esteri, 2915 90 Zasićene acikličke monokarboksilne kiseline, njihovi anhidridi, halogenidi, peroksidi i perkiselin; njihovi halogenirani, sulfo-, nitro- ili nitrozo-derivati (osim mravlje kiseline i oktenske kiseline, mono-, di- ili trikloroktenske kiseline, propionske kiseline, butanske i pentanske kiseline, palmitinske i stearinske kiseline, njihove soli i esteri te anhidrida okten kiseline), 3823 11 Stearinska kiselina, industrijska, 3823 12 Oleinska kiselina, industrijska, 3823 19 Masne kiseline, industrijske, monokarboksilne; kisela ulja od rafinacije (osim stearinske kiseline, oleinske kiseline i masne kiseline tal ulja), 3823 70 Industrijski masni alkoholi

– šumarska inspekcija za: 4401 Ogrjevno drvo u obliku oblica, cjepanica, pruća, snopova ili sličnih oblika; drvo u obliku iverja ili sličnih čestica; drvna piljevina te otpaci i ostaci od drva, neovisno jesu li aglomerirani u oblice, brikete, pelete ili slične oblike ili ne, 4403 Neobrađeno drvo, neovisno ima li skinutu koru ili bjeliku ili je grubo učetvoreno ili ne

– fitosanitarna inspekcija za: 4415 Sanduci, kutije, gajbe, bubnjevi i slična ambalaža, od drva; bubnjevi za kabele; palete, sandučaste palete (boks-palete) i druge podloge za utovar; drveni okviri za palete (ne uključujući ambalažni materijal koji se isključivo koristi kao ambalažni materijal za podupiranje, zaštitu ili prenošenje drugog proizvoda koji se stavlja na tržište).

Obveze gospodarskih subjekata i trgovaca

Članak 8.

(1) Gospodarski subjekt i/ili trgovac čije poslovanje podliježe provjerama, kontrolama i/ili nadzorima u skladu s odredbama ovoga Zakona mora službenim osobama nadležnih tijela iz članka 4. ovoga Zakona osigurati:

– nesmetanu provedbu provjera, kontrola i nadzora, uključujući i uzorkovanja odnosno stavljanja na raspolaganje dovoljne količine besplatnog uzorka za provedbu analize

– fotografiranje i snimanje svih radnih i pomoćnih prostora, predmeta rada i poslovanja, opreme, hrane i hrane za životinje, životinja i osoblja, radi dokazivanja činjeničnog stanja

– pristup videonadzoru radnih i proizvodnih prostora

– dostavu tražene dokumentacije na način na koji nadležno tijelo i/ili ovlaštena osoba traži.

(2) Gospodarski subjekt i/ili trgovac dužan je o svom trošku provesti mjere iz članaka 24. i 25. Uredbe (EU) 2023/1115 i ovoga Zakona, uključujući i troškove pohrane, čuvanja, transporta i zbrinjavanja i/ili neškodljivog uklanjanja privremeno oduzete relevantne robe i/ili proizvoda u skladu s pravom Unije i nacionalnim propisima o gospodarenju otpadom.

(3) Gospodarski subjekt i/ili trgovac po ovom Zakonu snosi odgovornost za svu nastalu štetu tijekom privremene zabrane i/ili oduzimanja relevantne robe ili proizvoda.

III. PROVOĐENJE PROVJERA I NADZOR

Agencija

Članak 9.

(1) Agencija provodi provjere u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) 2023/1115.

(2) Zaposlenik Agencije koji obavlja provjere ima status službene osobe za obavljanje svih potrebnih radnji u tom postupku sukladno ovom Zakonu.

(3) O provedenoj provjeri zaposlenik Agencije sastavlja zapisnik o utvrđenim činjenicama.

(4) Ako se u provedbi provjere podataka putem Informacijskog sustava iz članka 33. Uredbe (EU) 2023/1115 (u daljnjem tekstu: Informacijski sustav) kod nadziranog subjekta ne utvrde nepravilnosti, zaposlenik Agencije unosi u Informacijski sustav zapisnik o utvrđenim činjenicama i dostavlja ga nadziranom subjektu.

(5) Ako se u provedbi provjere utvrdi da nadzirani subjekt u postupanju nije usklađen s Uredbom (EU) 2023/1115 ili da relevantni proizvod koji je stavljen na tržište ili koji je stavljen na raspolaganje na tržištu ili koji je izvezen nije usklađen, zaposlenik Agencije će zapisnik unijeti u Informacijski sustav te u roku od 24 sata obavijestiti nadzirani subjekt, inspekciju nadležnu prema relevantnoj robi i relevantnim proizvodima iz Priloga I. Uredbe (EU) 2023/1115 i Carinsku upravu radi daljnjeg postupanja u skladu s ovim Zakonom i propisima kojima se određuje nadležnost tih tijela.

(6) Ako se na temelju podataka iz Informacijskog sustava ne može nedvojbeno utvrditi postoje li nepravilnosti, radi osiguravanja učinkovitog nadzora Agencija je ovlaštena provesti neposredan pregled i provjeru relevantnih proizvoda, dokumentacije i evidencije.

(7) Tijekom provođenja provjera iz stavka 6. ovoga članka zaposlenik Agencije ima ovlasti zatražiti izjave, informacije, objašnjenja i druge podatke o činjenicama važnim za provođenje provjera.

(8) U provedbi provjera iz stavka 6. ovoga članka zaposlenik Agencije ovlašten je fotografirati ili snimiti osobe, pregledati, fotografirati ili snimiti zgrade, objekte, poslovne prostorije i druge prostorije i prostore, luke, proizvode, uređaje, opremu, sredstva rada, vozila, poslovne knjige, registre, evidencije, audiozapise i videozapise, mrežne stranice, računalne programe, dokumente, ugovore, isprave i drugu poslovnu dokumentaciju koja omogućuje uvid u poslovanje pravne i fizičke osobe.

(9) Zaposlenik Agencije ovlašten je u postupku provjera zatražiti i pregledati javnu ispravu na temelju koje se može provjeriti i utvrditi identitet osobe, a osoba koja podliježe provjeri i/ili sudionik zatečen prilikom provjere i/ili druga osoba zatečena na mjestu provjere, na njegov zahtjev, dužna mu je takvu ispravu predočiti.

(10) Agencija surađuje i razmjenjuje informacije s nadležnim tijelima iz članka 4. ovoga Zakona u skladu s člankom 27. Uredbe (EU) 2023/1115.

Carinska uprava

Članak 10.

(1) Provjere i kontrole u skladu s člankom 26. Uredbe (EU) 2023/1115 odnosno ovoga Zakona na području Republike Hrvatske provode ovlašteni carinski službenici, sukladno propisima kojima se uređuje postupanje Carinske uprave, prilikom uvoza/izvoza/provoza robe i/ili proizvoda u skladu s ovlastima određenim zakonima i ovim Zakonom.

(2) Carinska uprava surađuje i razmjenjuje informacije s nadležnim tijelima iz članka 4. ovoga Zakona u skladu s člankom 27. Uredbe (EU) 2023/1115.

Inspekcijski nadzor

Članak 11.

(1) Inspekcijski nadzor nad provedbom Uredbe (EU) 2023/1115 odnosno ovoga Zakona na području Republike Hrvatske provode nadležne inspekcije iz članka 7. stavka 2. ovoga Zakona u odnosu na relevantnu robu i relevantne proizvode iz Priloga I. Uredbe (EU) 2023/1115.

(2) Ako se u provedbi inspekcijskog nadzora na tržištu utvrdi da nadzirani subjekt u postupanju nije usklađen s Uredbom (EU) 2023/1115 ili da relevantna roba i/ili proizvod koji je stavljen na tržište ili koji je stavljen na raspolaganje na tržištu nije usklađen, inspektor ima prava i ovlasti rješenjem:

– narediti provođenje korektivnih mjera iz članka 24. stavka 2. Uredbe (EU) 2023/1115

– narediti otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka u određenom roku

– zabraniti stavljanje relevantne robe i/ili relevantnog proizvoda na tržište ili njihovo stavljanje na raspolaganje na tržište

– narediti hitno povlačenje ili hitan opoziv relevantne robe i/ili relevantnih proizvoda

– narediti privremenu zabranu stavljanja relevantne robe i/ili relevantnih proizvoda na tržište ili njihova stavljanja na raspolaganje na tržištu do utvrđivanja sukladnosti s Uredbom (EU) 2023/1115

– narediti privremenu zabranu stavljanja relevantne robe i/ili relevantnih proizvoda na tržište ili njihova stavljanja na raspolaganje na tržištu u slučaju teškog kršenja ili ponovljenih kršenja ako se nepravilnost utvrdi prilikom nadzora na tržištu

– narediti privremeno oduzimanje relevantne robe i/ili relevantnih proizvoda gospodarskom subjektu i/ili trgovcu do odluke nadležnog suda

– narediti neškodljivo uklanjanje i/ili zbrinjavanje relevantne robe i/ili relevantnih proizvoda u slučaju kada utvrđene nepravilnosti nije moguće otkloniti ili provesti neku od drugih propisanih mjera

– narediti neku od drugih mjera sukladno Uredbi (EU) 2023/1115.

(3) Inspekcijski nadzori te rezultati provjera i kontrola izjava o postupanju s dužnom pažnjom bilježe se u informacijskom sustavu iz članka 33. stavka 2. točke (e) Uredbe (EU) 2023/1115, a elektronički oblik dokumenata izdan kroz sustav iz članka 33. stavka 2. točke (e) Uredbe (EU) 2023/1115, kao i sva dokumentacija koja je predana i potvrđena u elektroničkom obliku smatra se zapisnikom.

(4) Rješenje iz stavka 2. ovoga članka inspektor donosi bez odgađanja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana završetka nadzora.

(5) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka može se izjaviti žalba nadležnom tijelu iz članka 4. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona.

(6) Žalba protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

(7) Nadležni inspektor Inspekcije iz članka 4. stavka 1. točke 3. i članka 7. stavka 2. ovoga Zakona ima ovlasti provoditi mjere i sankcije iz članka 24. stavka 2. i članka 25. točaka (a), (b), (c) i (e) Uredbe (EU) 2023/1115.

(8) Ako tijelo iz članka 4. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona u obavljenom nadzoru utvrdi da je povredom odredbi ovoga Zakona počinjen prekršaj, obvezno je podnijeti optužni prijedlog nadležnom tijelu.

(9) Ako tijelo iz članka 4. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona u obavljenom nadzoru utvrdi da je povredom odredbi ovoga Zakona počinjeno kazneno djelo, obvezno je podnijeti kaznenu prijavu nadležnom tijelu.

(10) O provedenim inspekcijskim nadzorima i poduzetim mjerama inspekcijska tijela iz stavka 1. ovoga članka izvješćuju Agenciju najkasnije do 1. ožujka tekuće godine, za prethodnu godinu.

(11) Inspekcijska tijela iz stavka 1. ovoga članka surađuju i razmjenjuju informacije s nadležnim tijelima iz članka 4. ovoga Zakona sukladno članku 27. Uredbe (EU) 2023/1115.

Dodatne obveze

Članak 12.

(1) Sva tijela koja provode postupke javne nabave, daju mogućnosti javnog financiranja, uključujući natječajne postupke, bespovratna sredstva i koncesije dužna su provjeravati popis iz članka 5. stavka 1. podstavka 9. ovoga Zakona te imaju obvezu isključiti gospodarski subjekt i trgovca iz postupka sukladno odredbama članka 25. stavka 2. točaka (d) i (f) Uredbe (EU) 2023/1115 i posebnim propisima kojima se uređuje javna nabava, javno financiranje, javni natječajni postupci, dodjele bespovratnih sredstava i koncesije.

(2) Nadležna tijela, institucije i subjekti koji vode i raspolažu podacima o kriterijima propisanim u članku 29. stavcima 3. i 4. Uredbe (EU) 2023/1115 dužni su ih dostavljati Agenciji.

IV. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 13.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1 % do 4 % ukupnog godišnjeg prometa gospodarskog subjekta ili trgovca na razini Unije u financijskoj godini koja prethodi odluci o izricanju novčane kazne kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. nije ispunila obveze iz članka 4. stavaka 1., 2., 4., 6. i 7. Uredbe (EU) 2023/1115

2. nije ispunila obveze iz članka 5. stavaka 2. do 6. Uredbe (EU) 2023/1115

3. nije dopustila nadležnom tijelu provjeru prema člancima 18. i 19. Uredbe (EU) 2023/1115

4. nije provela korektivne mjere izrečene sukladno članku 5. stavku 1. podstavku 8. i članku 6. stavku 1. podstavku 3. ovoga Zakona.

(2) Novčana kazna iz stavka 1. ovoga članka određuje se sukladno članku 25. stavku 2. točki (a) Uredbe (EU) 2023/1115.

(3) U slučaju kršenja Uredbe (EU) 2023/1115 i/ili ovoga Zakona iz stavka 1. ovoga članka, uz izrečenu novčanu kaznu, gospodarskom subjektu ili trgovcu mogu se izreći i prateće sankcije prema članku 25. stavku 2. točkama (b) do (f) Uredbe (EU) 2023/1115.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 do 5000,00 eura kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 7000,00 do 30.000,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja samostalnu djelatnost.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 2000,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba.

Članak 14.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1 % do 4 % ukupnog godišnjeg prometa gospodarskog subjekta ili trgovca na razini Unije u financijskoj godini koja prethodi odluci o izricanju novčane kazne kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. nije uspostavila sustav prikupljanja informacija, dokumenata i podataka u skladu s člankom 9. stavkom 1. Uredbe (EU) 2023/1115

2. nije uspostavila sustav za procjenu rizika i smanjenje utvrđenih rizika u skladu s člankom 10. stavcima 1. i 2. i člankom 11. stavkom 2. Uredbe (EU) 2023/1115

3. nije uspostavila niti održava sustav dužne pažnje u skladu s člankom 12. stavcima 1. do 4. Uredbe (EU) 2023/1115

4. nije stavila na raspolaganje nadležnom tijelu informacije, dokumente i podatke iz članka 9. stavka 2., članka 10. stavka 4., članka 11. stavka 3. i članka 12. stavka 5. Uredbe (EU) 2023/1115).

(2) Novčana kazna iz stavka 1. ovoga članka određuje se sukladno članku 25. stavku 2. točki (a) Uredbe (EU) 2023/1115.

(3) U slučaju kršenja Uredbe (EU) 2023/1115 i/ili ovoga Zakona iz stavka 1. ovoga članka, uz izrečenu novčanu kaznu, gospodarskom subjektu ili trgovcu mogu se izreći i prateće sankcije sukladno članku 25. stavku 2. točkama (b) do (f) Uredbe (EU) 2023/1115.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 do 5000,00 eura kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 do 10.000,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja samostalnu djelatnost.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 2000,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba.

V. ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 15.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-02/25-01/71
Zagreb, 5. prosinca 2025.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković, v. r.

2249

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O PREKOGRANIČNOM PRIBAVLJANJU ELEKTRONIČKIH DOKAZA U KAZNENIM POSTUPCIMA

Proglašavam Zakon o prekograničnom pribavljanju elektroničkih dokaza u kaznenim postupcima, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 5. prosinca 2025.

Klasa: 011-02/25-02/94
Urbroj: 71-10-01/1-25-2
Zagreb, 9. prosinca 2025.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON

O PREKOGRANIČNOM PRIBAVLJANJU ELEKTRONIČKIH DOKAZA U KAZNENIM POSTUPCIMA

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom osigurava provedba Uredbe (EU) 2023/1543 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2023. o europskim nalozima za dostavljanje i europskim nalozima za čuvanje

elektroničkih dokaza u kaznenim postupcima i za izvršenje kazni zatvora nakon kaznenog postupka (SL L 191, 28. 7. 2023.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2023/1543).

(2) Ovim se Zakonom u hrvatsko zakonodavstvo preuzima Direktiva (EU) 2023/1544 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2023. o utvrđivanju usklađenih pravila za imenovanje imenovanih subjekata koji imaju poslovni nastan i za imenovanje pravnih zastupnika za potrebe prikupljanja elektroničkih dokaza u kaznenim postupcima (SL L 191, 28. 7. 2023.) (u daljnjem tekstu: Direktiva (EU) 2023/1544).

(3) Ovim se Zakonom određuju nadležna tijela i postupanje nadležnih tijela u postupku pribavljanja elektroničkih dokaza u kaznenim postupcima, pravila za imenovanje imenovanih subjekata koji imaju poslovni nastan i za imenovanje pravnih zastupnika određenih pružatelja usluga koji nude usluge u Europskoj uniji za potrebe prikupljanja elektroničkih dokaza u kaznenim postupcima te prekršajne odredbe povezane s kršenjem odredbi akata iz stavaka 1. i 2. ovoga članka.

Područje primjene

Članak 2.

(1) Ovaj se Zakon primjenjuje na odluke i naloge u svrhu prikupljanja elektroničkih dokaza na temelju Uredbe (EU) 2023/1543 i članka 1. Zakona o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije (»Narodne novine«, br. 91/10., 81/13., 124/13., 26/15., 102/17., 68/18., 70/19., 141/20. i 18/24.).

(2) Ovaj se Zakon primjenjuje na odluke i naloge u svrhu prikupljanja elektroničkih dokaza na temelju domaćeg prava koje nadležno pravosudno tijelo upućuje fizičkoj ili pravnoj osobi koja na državnom području Republike Hrvatske djeluje kao pravni zastupnik ili imenovani subjekt koji ima poslovni nastan pružatelja usluga.

(3) Ovaj se Zakon primjenjuje na pružatelje usluga koji svoje usluge nude u Europskoj uniji.

(4) Ovaj se Zakon ne primjenjuje na pružatelje usluga koji imaju poslovni nastan na državnom području jedne države članice Europske unije (u daljnjem tekstu: država članica) i koji nude usluge isključivo na državnom području te države članice.

Uloga ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa

Članak 3.

(1) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa je koordinativno tijelo koje pruža pomoć domaćim nadležnim tijelima i nadležnim tijelima drugih država članica u ostvarivanju kontakata i pravosudne suradnje u svrhu provedbe Uredbe (EU) 2023/1543.

(2) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa vodi evidenciju i dostavlja Europskoj komisiji sveobuhvatne statističke podatke u skladu s člankom 28. Uredbe (EU) 2023/1543.

(3) U svrhu provedbe stavka 2. ovoga članka nadležna tijela obvezna su dostavljati ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa sveobuhvatne statističke podatke sukladno članku 28. Uredbe (EU) 2023/1543, najkasnije do 1. ožujka svake godine za prethodnu kalendarsku godinu.

Pojmovi

Članak 4.

(1) Pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju jednako značenje kao pojmovi određeni Uredbom (EU) 2023/1543.

(2) Ostali pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

– *kazneni postupak* znači postupak koji sadržajno odgovara stadiju izvida, hitnih dokaznih radnji i dokaznih radnji kad je počinitelj nepoznat, istraživanja, istrage odnosno pripremnog postupka te kaznenog postupka u hrvatskom kaznenopravnom postupovnom sustavu

– *pružatelj usluga* znači fizička ili pravna osoba koja pruža jednu ili više sljedećih kategorija usluga, osim financijskih usluga kako je navedeno u članku 2. Zakona o uslugama (»Narodne novine«, br. 80/11.):

a) elektroničke komunikacijske usluge kako su definirane u članku 5. Zakona o elektroničkim komunikacijama (»Narodne novine«, br. 76/22. i 14/24.)

b) usluge naziva internetskih domena i izdavanja brojeva za IP adrese kao što su dodjeljivanje IP adresa, usluge registra naziva domena, usluge registara naziva domena te usluge privatnosti i usluge *proxy* poslužitelja povezane s nazivom domena

c) druge usluge informacijskog društva kako je navedeno u članku 3. Zakona o postupku notifikacije u području tehničkih propisa i propisa o uslugama informacijskog društva (TRIS) (»Narodne novine«, br. 21/22.) kojima se:

i. omogućuje njihovim korisnicima da međusobno komuniciraju ili

ii. omogućuje pohrana ili obrada, na drugi način, podataka u ime korisnika kojima se ta usluga pruža, pod uvjetom da je pohranjivanje podataka ključna komponenta usluge koja se pruža korisniku

– *nuđenje usluga na državnom području države članice* znači:

a) omogućivanje fizičkim ili pravnim osobama u državi članici da se koriste uslugama navedenima u podstavku 2. ovoga stavka i

b) postojanje bitne veze, koja se temelji na posebnim činjeničnim kriterijima, s državom članicom iz točke a) ovoga podstavka; treba smatrati da takva bitna veza postoji ako pružatelj usluga ima subjekta koji ima poslovni nastan u toj državi članici ili ako nema takvog subjekta, ako postoji znatan broj korisnika u toj državi članici ili ako postoji ciljano usmjeravanje aktivnosti prema toj državi članici

– *nuđenje usluga u Europskoj uniji* znači:

a) omogućivanje fizičkim ili pravnim osobama u državi članici da se koriste uslugama navedenima u podstavku 2. ovoga stavka i

b) postojanje bitne veze koja se temelji na posebnim činjeničnim kriterijima s državom članicom iz točke a) ovoga podstavka; treba smatrati da takva bitna veza postoji ako pružatelj usluga ima subjekta koji ima poslovni nastan u državi članici ili ako nema takvog subjekta, ako postoji znatan broj korisnika u jednoj ili više država članica ili ako postoji ciljano usmjeravanje aktivnosti prema jednoj ili više država članica

– *subjekt koji ima poslovni nastan* znači subjekt koji stvarno obavlja gospodarsku djelatnost na neodređeno vrijeme putem stabilne infrastrukture iz koje se obavlja djelatnost pružanja usluga ili se upravlja djelatnošću

– *imenovani subjekt koji ima poslovni nastan* znači subjekt koji ima poslovni nastan i pravnu osobnost, kojeg je pisanim putem imenovao pružatelj usluga koji ima poslovni nastan u državi članici koja sudjeluje u pravnom instrumentu iz članka 1. ovoga Zakona

– *pravni zastupnik* znači fizička ili pravna osoba koju je pisanim putem imenovao pružatelj usluga koji nema poslovni nastan

u državi članici koja sudjeluje u pravnom instrumentu iz članka 1. ovoga Zakona.

(3) Izrazi koji se koriste u ovome Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

II. PROVEDBA UREDBE (EU) 2023/1543

Tijelo izdavatelj

Članak 5.

(1) Europski nalog za dostavljanje radi pribavljanja podataka o pretplatniku ili radi pribavljanja podataka zatraženih isključivo u svrhu identifikacije korisnika izdaje nadležno pravosudno tijelo koje vodi kazneni postupak ili postupak izvršenja kazne zatvora sukladno domaćem kaznenom postupovnom zakonodavstvu.

(2) Ako kazneni postupak vodi nadležni državni odvjetnik, a odluka o poduzimanju dokazne radnje radi pribavljanja podataka iz stavka 1. ovoga članka u okviru usporedivog nacionalnog postupka u isključivoj je nadležnosti suca istrage nadležnog županijskog suda, europski nalog za dostavljanje izdaje nadležni sudac istrage.

(3) Europski nalog za dostavljanje radi pribavljanja podataka o prometu, osim podataka zatraženih isključivo u svrhu identifikacije korisnika ili radi pribavljanja podataka o sadržaju, izdaje nadležni sud koji vodi kazneni postupak ili postupak izvršenja kazne zatvora sukladno domaćem kaznenom postupovnom zakonodavstvu.

(4) Europski nalog za čuvanje za podatke bilo koje kategorije izdaje nadležni sud koji vodi kazneni postupak ili postupak izvršenja kazne zatvora sukladno domaćem kaznenom postupovnom zakonodavstvu.

(5) Ako kazneni postupak vodi nadležni državni odvjetnik, naloge iz stavaka 3. i 4. ovoga članka, na njegov zahtjev, izdaje sudac istrage nadležnog suda. O zahtjevu za izdavanje naloga sudac istrage odlučuje odmah, a najkasnije u roku od 48 sati, a u hitnim slučajevima u roku od četiri sata od primitka zahtjeva. Ako ne prihvati zahtjev državnog odvjetnika, sudac istrage donosi rješenje. Protiv rješenja suca istrage državni odvjetnik ima pravo žalbe u roku od 24 sata, a u hitnim slučajevima u roku od osam sati. O žalbi odlučuje vijeće nadležnog suda u roku od 48 sati, a u hitnim slučajevima u roku od 12 sati.

(6) Okrivljenik ili oštećenik mogu pravosudnom tijelu koje vodi kazneni postupak predložiti izdavanje europskog naloga za dostavljanje ili europskog naloga za čuvanje u skladu s domaćim postupovnim kaznenim pravom.

(7) Tijelo izdavatelj popunjava potvrdu europskog naloga za dostavljanje (u daljnjem tekstu: EPOC) utvrđen u Prilogu I. Uredbe (EU) 2023/1543 ili potvrdu europskog naloga za čuvanje (u daljnjem tekstu: EPOC-PR) utvrđen u Prilogu II. Uredbe (EU) 2023/1543, potpisuje ga te potvrđuje točnost i ispravnost njegova sadržaja.

Postupak preispitivanja u slučaju proturječnih obveza

Članak 6.

(1) Postupak preispitivanja propisan člankom 17. Uredbe (EU) 2023/1543 provodi se pred vijećem od triju sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

(2) Ako tijelo izdavatelj po primitku obrazloženog prigovora ne povuče EPOC, uz spis predmeta dostavit će Vrhovnom sudu Republike Hrvatske EPOC, obrazloženi prigovor iz članka 17. stavka 1. Uredbe (EU) 2023/1543, obavijesti koje je dobio od države izvršenja i obrazloženi zahtjev za preispitivanje.

(3) O potvrđivanju ili ukidanju EPOC-a Vrhovni sud Republike Hrvatske odlučuje rješenjem protiv kojeg nije dopuštena žalba.

Tijelo izvršitelj

Članak 7.

Za primanje naloga za dostavljanje i EPOC-a te europskog naloga za čuvanje i EPOC-PR-a, koje tijelo izdavatelj šalje radi obavješćivanja ili radi prisilne provedbe u skladu s Uredbom (EU) 2023/1543, nadležan je županijski sud prema mjestu u kojem se nalazi sjedište imenovanog subjekta koji ima poslovni nastan ili prema mjestu prebivališta, boravišta ili sjedišta pravnog zastupnika.

Postupak povodom razloga za odbijanje EPOC-a

Članak 8.

Povodom obavijesti iz članka 8. i članka 10. stavka 5. Uredbe (EU) 2023/1543 nadležni sudac istrage odlučuje o razlozima za odbijanje EPOC-a rješenjem protiv kojeg nije dopuštena žalba.

Postupak prisilne provedbe EPOC-a i EPOC-PR-a

Članak 9.

(1) Rješenje iz članka 16. stavka 2. Uredbe (EU) 2023/1543 donosi nadležni sudac istrage.

(2) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka kojom se određuje prisilna provedba naloga adresat može podnijeti prigovor u roku od tri dana od dostave rješenja, koji odgađa izvršenje tog rješenja.

(3) Izvanraspravno vijeće nadležnog županijskog suda o prigovoru odlučuje u roku od pet dana.

(4) Za neispunjavanje obveza u skladu s priznatim EPOC-om ili EPOC-PR-om čiju je izvršnost potvrdio nadležni sud sudac istrage izriče novčanu kaznu u iznosu do 6630,00 eura.

(5) Protiv rješenja o novčanoj kazni adresat ima pravo žalbe u roku od tri dana od dostave rješenja, koja ne zadržava izvršenje tog rješenja.

Izvršenje naloga

Članak 10.

(1) Izvršenju odluka i naloga iz članka 2. stavka 1. ovoga Zakona nadležno pravosudno tijelo pristupit će ako je nalog s pratećom dokumentacijom preveden na hrvatski jezik.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, u hitnim slučajevima prihvatit će se prijevod na engleski jezik.

(3) Postupci iz članaka 6., 8. i 9. ovoga Zakona provode se sukladno domaćem kaznenom postupovnom zakonodavstvu.

Decentralizirani IT sustav

Članak 11.

Instalaciju, rad i održavanje nacionalne pristupne točke decentraliziranog IT sustava osigurava operativno-tehničko tijelo nadležno za nadzor telekomunikacija.

III. PRAVILA ZA IMENOVANJE IMENOVANIH SUBJEKATA KOJI IMAJU POSLOVNI NASTAN I ZA IMENOVANJE PRAVNIH ZASTUPNIKA ZA POTREBE PRIKUPLJANJA ELEKTRONIČKIH DOKAZA U KAZNENIM POSTUPCIMA

Imenovani subjekti koji imaju poslovni nastan i pravni zastupnici

Članak 12.

(1) Pružatelji usluga koji nude usluge u Europskoj uniji imenuju najmanje jednog adresata za primanje odluka i naloga obuhvaćenih

područjem primjene utvrđenim u članku 2. stavku 1. ovoga Zakona koje izdaju nadležna tijela država članica u svrhu prikupljanja dokaza u kaznenim postupcima, za postupanje u skladu s tim odlukama i nalozima te za prisilnu provedbu tih odluka i naloga, kako slijedi:

a) pružatelji usluga koji imaju poslovni nastan u Republici Hrvatskoj i koji imaju pravnu osobnost dužni su imenovati najmanje jednog imenovanog subjekta koji ima poslovni nastan ili imenovane subjekte koji imaju poslovni nastan kao adresate za primanje odluka i naloga obuhvaćenih područjem primjene utvrđenim u članku 2. stavku 1. ovoga Zakona koje izdaju nadležna tijela država članica u svrhu prikupljanja dokaza u kaznenim postupcima, za postupanje u skladu s tim odlukama i nalozima te za prisilnu provedbu tih odluka i naloga

b) pružatelji usluga koji nemaju poslovni nastan u Europskoj uniji i koji imaju pravnu osobnost, a koji nude usluge na državnom području Republike Hrvatske dužni su imenovati najmanje jednog pravnog zastupnika ili pravne zastupnike kao adresate za primanje odluka i naloga obuhvaćenih područjem primjene utvrđenim u članku 2. stavku 1. ovoga Zakona koje izdaju nadležna tijela država članica u svrhu prikupljanja dokaza u kaznenim postupcima, za postupanje u skladu s tim odlukama i nalozima te za prisilnu provedbu tih odluka i naloga

c) pružatelji usluga koji imaju poslovni nastan u državama članicama Europske unije koje ne sudjeluju u instrumentima iz članka 2. stavka 1. ovoga Zakona, a koji nude usluge na državnom području Republike Hrvatske dužni su imenovati najmanje jednog pravnog zastupnika ili pravne zastupnike kao adresate za primanje odluka i naloga obuhvaćenih područjem primjene utvrđenim u članku 2. stavku 1. ovoga Zakona koje izdaju nadležna tijela država članica u svrhu prikupljanja dokaza u kaznenim postupcima, za postupanje u skladu s tim odlukama i nalozima te za prisilnu provedbu tih odluka i naloga.

(2) Adresati iz stavka 1. ovoga članka moraju imati poslovni nastan ili boravište u Republici Hrvatskoj.

(3) U odnosu na adresate iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se odredbe članka 9. ovoga Zakona.

(4) Odluke i nalozi obuhvaćeni područjem primjene utvrđenim u članku 2. stavku 1. ovoga Zakona upućuju se imenovanom subjektu koji ima poslovni nastan ili pravnom zastupniku koji su imenovani u tu svrhu u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.

(5) Pružatelji usluga koji imaju poslovni nastan ili nude usluge na državnom području Republike Hrvatske svojim imenovanim subjektima koji imaju poslovni nastan i svojim pravnim zastupnicima daju potrebne ovlasti i resurse za postupanje u skladu s odlukama i nalozima obuhvaćenima područjem primjene utvrđenim u članku 2. stavku 1. ovoga Zakona.

(6) Imenovani subjekt koji ima poslovni nastan odnosno pravni zastupnik i pružatelj usluga solidarno odgovaraju za neusklađenost s obvezama koje proizlaze iz primjenjivog pravnog okvira nakon primitka odluka i naloga obuhvaćenih područjem primjene utvrđenim u članku 2. stavku 1. ovoga Zakona.

(7) Nepostojanje odgovarajućih internih postupaka između pružatelja usluga i imenovanog subjekta koji ima poslovni nastan odnosno pravnog zastupnika ne isključuje ovu odgovornost.

(8) Solidarna odgovornost ne primjenjuje se na djelovanja ili propuste pružatelja usluga, imenovanog subjekta koji ima poslovni nastan ili pravnog zastupnika koji su propisani kao kazneno djelo u Republici Hrvatskoj.

(9) Nadležna nacionalna tijela iz članaka 3., 7. i 11. ovoga Zakona, u provedbi svojih ovlasti na temelju ovoga Zakona, provjeravaju surađuju li imenovani subjekti koji imaju poslovni nastan i pravni zastupnici s nadležnim tijelima kada primaju odluke i naloge obuhvaćene područjem primjene utvrđenim u članku 2. stavku 1. ovoga Zakona, u skladu s primjenjivim pravnim okvirom.

(10) Ako nadležna nacionalna tijela utvrde povrede obveza iz članaka 10. i 11. Uredbe (EU) 2023/1543, o tome bez odgode obavještavaju središnje tijelo iz članka 13. ovoga Zakona.

Središnje tijelo

Članak 13.

(1) Središnje tijelo koje osigurava dosljednu i proporcionalnu primjenu odredaba glave III. ovoga Zakona je Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti.

(2) Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti vodi registar imenovanih subjekata koji imaju poslovni nastan i pravnih zastupnika, koji sadrži podatke iz članka 14. ovoga Zakona.

(3) Prilikom prijave u registar iz stavka 2. ovoga članka imenovani subjekti koji imaju poslovni nastan i pravni zastupnici podnose izjavu kojom potvrđuju da su od pružatelja usluga dobili potrebne ovlasti i resurse za postupanje u skladu s odlukama i nalozima obuhvaćenim područjem primjene utvrđenim u članku 3. stavku 1. ovoga Zakona.

Registar imenovanih subjekata koji imaju poslovni nastan i pravnih zastupnika

Članak 14.

(1) Pružatelji usluga koji imaju poslovni nastan ili nude usluge na državnom području Republike Hrvatske obavještavaju Hrvatsku regulatornu agenciju za mrežne djelatnosti o podacima za kontakt imenovanih subjekata koji imaju poslovni nastan ili pravnih zastupnika te o svim promjenama tih podataka. Podaci za kontakt sadržavaju ime, poštansku adresu, e-adresu i telefonski broj imenovanog subjekata koji ima poslovni nastan ili pravnog zastupnika.

(2) Pružatelji usluga iz stavka 1. ovoga članka obavještavaju Hrvatsku regulatornu agenciju za mrežne djelatnosti o tome koji se od službenih jezika Europske unije, osim onih navedenih u članku 10. ovoga Zakona, mogu koristiti pri obraćanju imenovanim subjektima koji imaju poslovni nastan i pravnim zastupnicima.

(3) Ako pružatelj usluga imenuje nekoliko imenovanih subjekata koji imaju poslovni nastan ili pravnih zastupnika, za svakoga određuje područje djelovanja, u okviru mjesne nadležnosti županijskih sudova.

(4) Podatke iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka pružatelji usluga dostavljaju na obrascu objavljenom na službenim mrežnim stranicama Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti.

(5) Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti dostavlja podatke iz ovoga članaka tijelu iz članka 3. ovoga Zakona radi objave na za to predviđenoj mrežnoj stranici Europske pravosudne mreže u kaznenim stvarima.

IV. PREKRŠAJNE ODREDBE

Pokretanje prekršajnog postupka

Članak 15.

Za prekršaje propisane ovim Zakonom ovlašteni tužitelj je Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti.

Prekršaji povezani s kršenjem odredbi o izvršenju EPOC-a i EPOC-PR-a

Članak 16.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 6630,00 eura do 66.360,00 eura ili u iznosu od 2 % ukupnog globalnog godišnjeg prometa pružatelja usluga za prethodnu financijsku godinu, ovisno o tome koji je iznos veći, kaznit će se za prekršaj pravna osoba iz članka 4. stavka 2. podstavaka 2., 5., 6. i 7. ovoga Zakona (adresat) koja:

1. ne djeluje žurno nakon primitka EPOC-a kako bi se sačuvali traženi podaci sukladno članku 10. stavcima 1. i 9. Uredbe (EU) 2023/1543

2. ne dostavi tražene podatke izravno tijelu izvršitelju ili tijelima kaznenog progona kako je navedeno u EPOC-u najkasnije u roku od deset dana od primitka EPOC-a sukladno članku 10. stavcima 2. i 3. Uredbe (EU) 2023/1543

3. ne dostavi tražene podatke bez nepotrebne odgode, a najkasnije u roku od osam dana od primitka hitnog EPOC-a sukladno članku 10. stavku 4. Uredbe (EU) 2023/1543

4. ne obavještava tijelo izdavatelja i tijelo izvršitelja o razlozima zbog kojih ne može izvršiti svoju obvezu sukladno članku 10. stavcima 5., 6., 7. i 8. Uredbe (EU) 2023/1543

5. ne čuva tražene podatke nakon primitka EPOC-PR sukladno članku 11. stavcima 1. i 2. Uredbe (EU) 2023/1543

6. ne obavještava tijelo izdavatelja i tijelo izvršitelja o razlozima zbog kojih ne može izvršiti svoju obvezu sukladno članku 11. stavku 4. Uredbe (EU) 2023/1543

7. ne obavještava tijelo izdavatelja o razlozima zbog kojih ne može izvršiti svoju obvezu sukladno članku 11. stavcima 5., 6. i 7. Uredbe (EU) 2023/1543.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 eura do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Ako je prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počinila fizička osoba, počinitelj će se kazniti novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 eura do 6630,00 eura ili u iznosu od 2 % ukupnog globalnog godišnjeg prometa pružatelja usluga za prethodnu financijsku godinu.

Prekršaji povezani s kršenjem odredbe o osiguranju povjerljivosti EPOC-a i EPOC-PR-a

Članak 17.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 6630,00 eura do 66.360,00 eura ili u iznosu od 2 % ukupnog globalnog godišnjeg prometa pružatelja usluga za prethodnu financijsku godinu, ovisno o tome koji je iznos veći, kaznit će se za prekršaj pravna osoba iz članka 4. stavka 2. podstavaka 2., 5., 6. i 7. ovoga Zakona (adresat) i, ako se ne radi o istoj osobi, pravna osoba iz članka 4. stavka 2. podstavka 2. ovoga Zakona koja ne poduzima mjere iz članka 13. stavka 4. Uredbe (EU) 2023/1543.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 eura do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Ako je prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počinila fizička osoba, počinitelj će se kazniti novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 eura do 6630,00 eura ili u iznosu od 2 % ukupnog globalnog godišnjeg prometa pružatelja usluga za prethodnu financijsku godinu.

Prekršaji povezani s kršenjem odredbi o obvezama imenovanih subjekata koji imaju poslovni nastan i pravnih zastupnika

Članak 18.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 6630,00 eura do 66.360,00 eura ili u iznosu od 2 % ukupnog globalnog godišnjeg prometa pružatelja usluga za prethodnu financijsku godinu, ovisno o tome koji je iznos veći, kaznit će se za prekršaj pravna osoba iz članka 4. stavka 2. podstavka 2. ovoga Zakona koja:

1. ne imenuje najmanje jednog pravnog zastupnika ili pravne zastupnike kao adresate za primanje odluka i naloga obuhvaćenih područjem primjene utvrđenim u članku 2. stavku 1. ovoga Zakona, kako je propisano u članku 12. stavku 1. ovoga Zakona

2. ne imenuje najmanje jednog pravnog zastupnika ili pravne zastupnike u roku propisanom u članku 19. stavku 1. ovoga Zakona

3. ne odredi područje djelovanja svakog od nekoliko imenovanih subjekata koji imaju poslovni nastan ili pravnih zastupnika u okviru mjesne nadležnosti županijskih sudova kako je propisano u članku 14. stavku 3. ovoga Zakona

4. imenuje adresata koji nema poslovni nastan ili boravište u Republici Hrvatskoj, protivno članku 12. stavku 2. ovoga Zakona

5. ne daje svojim imenovanim subjektima koji imaju poslovni nastan i svojim pravnim zastupnicima potrebne ovlasti i resurse za postupanje u skladu s odlukama i nalozima obuhvaćenima područjem primjene utvrđenim u članku 3. stavku 1. ovoga Zakona odnosno ne podnese o tome izjavu kako je propisano u članku 13. stavku 3. ovoga Zakona

6. ne obavijesti Hrvatsku regulatornu agenciju za mrežne djelatnosti o podacima i promjenama podataka iz članka 14. stavaka 3. i 4. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 eura do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Ako je prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počinila fizička osoba, počinitelj će se kazniti novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 eura do 6630,00 eura ili u iznosu od 2 % ukupnog globalnog godišnjeg prometa pružatelja usluga za prethodnu financijsku godinu.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Obveza imenovanja imenovanih subjekata koji imaju poslovni nastan ili pravnih zastupnika

Članak 19.

(1) Pružatelji usluga koji imaju poslovni nastan ili nude usluge na državnom području Republike Hrvatske obvezni su imenovati imenovane subjekte koji imaju poslovni nastan ili pravne zastupnike u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona odnosno otkad počnu nuditi usluge u Europskoj uniji.

(2) Odredbe glave II. ovoga Zakona primjenjuju se na odluke i naloge u svrhu prikupljanja elektroničkih dokaza na temelju Konvencije koju je utvrdilo Vijeće u skladu s člankom 34. Ugovora o Europskoj uniji o uzajamnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima među državama članicama Europske unije, od trenutka njezina stupanja na snagu u odnosu na Republiku Hrvatsku.

Stupanje na snagu

Članak 20.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 18. veljače 2026., osim odredbi glave II. te članaka 17. i 18. ovoga Zakona koji stupaju na snagu 18. kolovoza 2026.

Klasa: 022-02/25-01/91
Zagreb, 5. prosinca 2025.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković, v. r.

2250

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STAMBENOM ZBRINJAVANJU NA POTPOMOGNUTIM PODRUČJIMA

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o stambenom zbrinjavanju na potpomognutim područjima, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 5. prosinca 2025.

Klasa: 011-02/25-02/95
Urbroj: 71-10-01/1-25-2
Zagreb, 9. prosinca 2025.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STAMBENOM ZBRINJAVANJU NA POTPOMOGNUTIM PODRUČJIMA

Članak 1.

U Zakonu o stambenom zbrinjavanju na potpomognutim područjima (»Narodne novine«, br. 106/18., 98/19. i 82/23.) u članku 1. stavku 2. na kraju rečenice umjesto točke stavlja se zarez i dodaju riječi: »kao i demografska obnova izvan područja primjene ovoga Zakona u iznimnim slučajevima propisanim u članku 44. ovoga Zakona te poticanje i pomoć povratku Hrvata u Bosnu i Hercegovinu.«.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

»(3) Prava iz ovoga Zakona mogu ostvariti državljani Republike Hrvatske, državljani drugih država Europske unije i Europskoga gospodarskog prostora te hrvatski iseljenici, potomci hrvatskih iseljenika, kao i članovi njihovih obitelji iz hrvatskog iseljeništva sukladno propisu kojim se regulira stjecanje hrvatskog državljanstva koji prebivaju na područjima primjene ovoga Zakona ili se žele nastaniti na područja primjene ovoga Zakona, kao i pravne osobe javnog prava, pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te udruge građana koje su pravo korištenja stambenih jedinica u državnom vlasništvu ostvarile prema Zakonu o područjima posebne državne skrbi (»Narodne novine«, br. 86/08., 57/11., 51A/13., 148/13., 76/14., 147/14., 18/15. i 106/18.).«.

Članak 2.

U članku 7. u uvodnoj rečenici ispred riječi: »Pravo« dodaje se oznaka stavka: »(1)«.

U točki 5. na kraju rečenice briše se točka.

Iza točke 5. dodaje se točka 6. koja glasi:

»6. prodajom neuseljivog stana u državnom vlasništvu.«.

Iza stavka 1. dodaju se stavci 2. do 5. koji glase:

»(2) Pravo na darovanje građevnog materijala za popravak stana i krovišta, što uključuje i popravak limarije i dimnjaka, može ostvariti vlasnik stana koji se nalazi u zadnjoj etaži ili u potkrovlju etažirane obiteljske kuće.

(3) Podnositelju prijave za ostvarenje prava iz stavka 2. ovoga članka nije potrebna suglasnost ostalih suvlasnika etažirane obiteljske kuće.

(4) Popravkom krovišta tavan kao zajednički dio ne može se prenamijeniti u posebni dio bez suglasnosti ostalih suvlasnika.

(5) Odredbe stavaka 2. i 3. ovoga članka odnose se samo na etažirane obiteljske kuće za koje ne postoji obveza formiranja zajedničke pričuve.«.

Članak 3.

Članak 11. mijenja se i glasi:

»(1) Članovi obitelji korisnika prava na stambeno zbrinjavanje te članovi obitelji koji su ostvarili pravo na odgovarajuće stambeno zbrinjavanje po drugim propisima na teret državnog proračuna mogu ponovno ostvariti pravo na stambeno zbrinjavanje sukladno ovom Zakonu.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka koje su u vrijeme ostvarivanja prava na stambeno zbrinjavanje bile malodobne nisu u obvezi povrata sredstava ili umanjenja stambene površine u novom stambenom zbrinjavanju, a osobe koje su u vrijeme ostvarivanja prava bile punoljetne mogu ostvariti ponovno pravo na stambeno zbrinjavanje ako vrate iznos koji je prethodno utrošen u njihovo stambeno zbrinjavanje na račun državnog proračuna ili uz umanjenje stambene površine koju su ostvarili kao članovi obitelji u stambenom zbrinjavanju.

(3) Iznos povrata sredstava u novcu obračunava se u iznosu sredstava utrošenih u stambeno zbrinjavanje odnosno u visini vrijednosti radova i građevnog materijala u vrijeme ostvarenja prava na stambeno zbrinjavanje, a kod umanjenja stambene površine umanjuje se stambena površina u budućem stambenom zbrinjavanju za 10 m² u odnosu na svakog člana obitelji koji sudjeluje u novom stambenom zbrinjavanju.

(4) Korisnici prava na stambeno zbrinjavanje koje su ostvarili kao vlasnici, kao i nositelji prava na obnovu ratne štete ne mogu ostvariti pravo na stambeno zbrinjavanje sukladno ovom Zakonu.«.

Članak 4.

U članku 14. stavku 3. iza riječi: »važeće osobne iskaznice« dodaju se riječi: »odnosno važeće dozvole boravka«.

Članak 5.

U članku 15. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) U svrhu realizacije lista prvenstva Ministarstvo najkasnije do 15. travnja tekuće godine dostavlja nadležnim upravnim tijelima županija plan stambenog zbrinjavanja koji sadrži podatke o raspoloživom stambenom fondu i osiguranim sredstvima u državnom proračunu za stambeno zbrinjavanje dodjelom građevnog materijala.«.

Članak 6.

U članku 16. stavak 5. mijenja se i glasi:

»(5) Prijave za stambeno zbrinjavanje podnose se za svaki model stambenog zbrinjavanja posebno, i to unutar jedne jedinice područne (regionalne) samouprave.«.

Članak 7.

U članku 18. stavci 5. do 8. brišu se.

Dosadašnji stavak 9. postaje stavak 5.

Članak 8.

U članku 22. stavku 1. na kraju rečenice briše se točka te se dodaju riječi: »ili ako odbija sklopiti ugovor o najmu dodijeljene stambene jedinice.«.

U stavku 4. podstavak 11. briše se.

Dosadašnji podstavak 12. postaje podstavak 11.

Stavak 9. mijenja se i glasi:

»(9) Korisnik iz stavka 4. podstavka 10. ovoga članka koji u roku od 15 dana od stjecanja o činjenici stjecanja vlasništva druge useljive i površinom odgovarajuće stambene jedinice ne obavijesti Ministarstvo dužan je za razdoblje od stjecanja do iseljenja iz državne stambene jedinice podmiriti najamninu u iznosu tržišne najamnine uz zakonsku zateznu kamatu te podmiriti sve druge troškove nastale korištenjem stambene jedinice.«.

U stavku 10. iza riječi: »ugovora« dodaju se riječi: »odnosno na temelju jednostranog otkaza ugovora o najmu«.

Iza stavka 10. dodaju se stavci 11., 12. i 13. koji glase:

»(11) Pravo na stambeno zbrinjavanje ne gubi se ako je član obitelji korisnika prava iz stavka 4. podstavka 10. ovoga članka stekao u vlasništvo drugu useljivu stambenu jedinicu za svoje ili stambeno zbrinjavanje svoje nove obitelji.

(12) Pri određivanju iznosa dužne najamnine iz stavka 9. ovoga članka uzet će se u obzir prosječna tržišna najamnina u jedinici lokalne samouprave na području koje se nalazi stambena jedinica u državnom vlasništvu koja je bila predmet korištenja.

(13) Opravdanim razlogom odbijanja ponuđene useljive stambene jedinice smatra se odbijanje zbog nepristupačnosti ako se radi o korisniku stambenog zbrinjavanja koji je osoba s invaliditetom ili je član njegova kućanstva osoba s invaliditetom odnosno dijete s teškoćama u razvoju.«.

Članak 9.

U članku 23. stavku 6. riječi: »je status člana obitelji ostvario u trenutku stambenog zbrinjavanja najmoprimca na temelju rješenja upravnog tijela županije« zamjenjuju se riječima: »s njim živi i o njemu je dužan skrbiti se na temelju propisa o socijalnoj skrbi i obiteljskog prava.«.

Iza stavka 6. dodaju se stavci 7. i 8. koji glase:

»(7) Status iz stavka 6. ovoga članka utvrđuje rješenjem nadležno upravno tijelo županije odnosno Grada Zagreba, na zahtjev najmoprimca ili osobe iz stavka 6. ovoga članka ili na prijedlog Ministarstva.

(8) Ministarstvo podnosi prijedlog za utvrđivanje statusa iz stavka 6. ovoga članka na temelju činjenica utvrđenih prilikom kontrola korištenja stambenih jedinica i u tom se slučaju postupak pokreće po službenoj dužnosti«.

Članak 10.

U članku 24. iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

»(4) Ministarstvo može, bez obveze ostalih suvlasnika u sudjelovanju u trošku obnove, obnavljati zajedničke dijelove etažiranih obiteljskih kuća koje nemaju zajedničkog upravitelja, i to krovište, dimnjake i limariju, ako je to preduvjet za obnovu stambenih jedinica u vlasništvu Republike Hrvatske koje se nalaze na zadnjim etažama ili u potkrovlju tih obiteljskih kuća.«.

Dosadašnji stavci 4. i 5. postaju stavci 5. i 6.

Iza dosadašnjeg stavka 6., koji postaje stavak 7., dodaje se stavak 8. koji glasi:

»(8) Službenici Ministarstva koji provode kontrole korištenja, nadzor i ostale poslove vezano za upravljanje i gospodarenje stambenim jedinicama u provedbi ovoga Zakona svoje svojstvo, identitet i ovlasti dokazuju službenom iskaznicom s fotografijom čiji će se izgled, oblik i način uporabe propisati pravilnikom iz stavka 9. ovoga članka.«.

Dosadašnji stavak 7. postaje stavak 9.

Članak 11.

U članku 27. stavku 1. točki 6. riječi: »i Bosne i Hercegovine« brišu se.

Članak 12.

Članak 28. mijenja se i glasi:

»(1) U postupcima prodaje i darovanja činjenice o vlasništvu ili suvlasništvu druge useljive stambene jedinice ili njezine prodaje, darovanja ili otuđenja utvrđuju se za razdoblje od stjecanja prava na stambeno zbrinjavanje do izrade prijedloga ugovora o prijenosu vlasništva.

(2) Korisnici ostvaruju pravo na darovanje i prodaju u cijelosti stambene jedinice u kojoj su ostvarili pravo na stambeno zbrinjavanje, a predmet darovanja i prodaje uz stambenu jedinicu je i odgovarajući dio zajedničkih dijelova i uređaja zgrade te zemljišta koje pripada zgradi bez obzira na površinu, kao i zemljište koje služi redovitoj upotrebi obiteljske kuće ili stana te pripadajućih pomoćnih prostorija i gospodarskih građevina ako su one izgrađene s namjenom da budu funkcionalno spojene s predmetnom stambenom jedinicom te da tamo trajno ostanu odnosno odgovarajućeg dijela zajedničkih dijelova i uređaja i zemljišta koje pripada građevini.

(3) Stambene jedinice koje su bile predmet organizirane obnove sredstvima iz fondova Europske unije mogu biti predmetom prodaje ili darovanja nakon pet godina od završetka projekta kroz koji je financirana obnova tih stambenih jedinica.

(4) Stambene jedinice koje su izgrađene sredstvima iz fondova Europske unije ili su izgrađene u provedbi međuresorne suradnje mogu biti predmetom raspolaganja nakon isteka roka od deset godina od završetka projekta kroz koji je financirana izgradnja odnosno nakon deset godina od useljenja u stambenu jedinicu.

(5) Pod završetkom projekta iz stavaka 3. i 4. ovoga članka smatra se izvršenje završnog plaćanja.

(6) Odredba stavka 3. ovoga članka ne odnosi se na stambene jedinice koje su obnovljene u okviru provedbe energetske obnove zgrada.

(7) Pravo na otkup prema ovom Zakonu ostvaruju osobe koje se smatraju najmoprimcima sukladno ovom Zakonu na području primjene ovoga Zakona.

(8) Osobe za koje je u upravnom postupku pravomoćnim rješenjem utvrđeno da sukladno ovom Zakonu ne ostvaruju pravo na stambeno zbrinjavanje mogu ostvariti pravo na otkup stambene jedinice, pod uvjetom da u toj stambenoj jedinici žive minimalno deset godina prije stupanja na snagu ovoga Zakona i da uredno podmire sve obveze vezano za korištenje.

(9) Kupoprodajna cijena stambene jedinice iz stavka 8. ovoga članka utvrđuje se prema tržišnim uvjetima na temelju procjembenog elaborata stalnog sudskog vještaka za procjenu nekretnina ili stalnog sudskog procjenitelja sukladno propisima iz područja procjene vrijednosti nekretnina te se plaća odjednom.

(10) Zahtjev za otkup stambene jedinice može podnijeti osoba iz stavka 8. ovoga članka najkasnije u roku od tri godine od pravomoćnosti rješenja, pod uvjetom da je u njezinu posjedu, a ako ne podnese zahtjev za otkup, dužna je iseliti se iz te stambene jedinice.

(11) Trošak izrade elaborata iz stavka 9. ovoga članka podmiruje kupac.

(12) Po cijeni utvrđenoj na način propisan u stavku 9. ovoga članka stambenu jedinicu može otkupiti i osoba s kojom je raskinut ugovor o najmu na temelju razloga iz članka 22. stavka 4. podstavka 10. ovoga Zakona, pod uvjetom da je vlasništvo druge stambene jedinice koja je razlog za raskid ugovora o najmu stekla nasljeđivanjem.

(13) Ugovor o prodaji iz članka 7. stavka 1. točke 6. ovoga Zakona sklapa se s korisnikom prava na temelju rješenja o utvrđenom pravu na stambeno zbrinjavanje i procjene prodajne cijene načinjene na način i prema kriterijima uredbe iz članka 30. stavka 3. ovoga Zakona.

(14) Korisnik prava iz članka 7. stavka 1. točke 6. ovoga Zakona dužan je u roku od godinu dana od sklapanja ugovora iz stavka 13. ovoga članka osposobiti stan za stanovanje te se u roku od 30 dana od obnove useliti i na adresi stana prijaviti prebivalište.

(15) Ako korisnik ne izvrši obveze iz stavka 14. ovoga članka, dužan je izvršiti povrat kupoprodajne cijene stana u iznosu početne prodajne cijene bez popusta.

(16) Najmoprimcu se na njegov zahtjev može omogućiti otkup ili darovanje stambene jedinice koja je u izvanknjižnom vlasništvu Republike Hrvatske.«.

Članak 13.

U članku 30. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Nakon proteka pet godina prebivanja u stambenoj jedinici u državnom vlasništvu, a kod stambenih jedinica koje su izgrađene sredstvima iz EU fondova ili kroz međuresornu suradnju nakon deset godina prebivanja, najmoprimac može podnijeti zahtjev za otkup ili darovanje te stambene jedinice pod uvjetima iz ovoga Zakona.«.

Stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavci 3. i 4. postaju stavci 2. i 3.

Članak 14.

Članak 31. mijenja se i glasi:

»(1) Korisnik s kojim se sukladno ovom Zakonu sklapa ugovor o darovanju ili kupoprodaji stambene jedinice ne smije istu otuđiti u roku od pet godina od sklapanja ugovora bez suglasnosti Ministarstva.

(2) Ugovor iz stavka 1. ovoga članka obvezno mora sadržavati odredbu o zabrani otuđenja stambene jedinice u roku od pet godina od sklapanja ugovora.

(3) U zemljišnu knjigu se istodobno s upisom prava vlasništva na temelju ugovora upisuje i zabilježba zabrane otuđenja.

(4) U slučaju obročne otplate i prodaje neuseljivog stana ugovor o prodaji mora sadržavati i odredbu o založnom pravu na nekretnini koja je predmet prodaje te se istodobno s upisom prava vlasništva na temelju ugovora upisuje i založno pravo za iznos kupoprodajne cijene.

(5) Založno pravo na nekretnini koja je predmet stambenog zbrinjavanja iz članka 7. stavka 1. točke 6. ovoga Zakona upisuje se u iznosu početne cijene stana bez popusta.

(6) Nakon isteka roka zabrane otuđenja sud će na prijedlog vlasnika brisati zabilježbu zabrane otuđenja.

(7) Suglasnost za brisanje zabilježbe zabrane otuđenja, kao i suglasnost za otuđenje nekretnine prije isteka roka iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo može dati u iznimnim situacijama kada zbog dobi i/ili zdravstvenog stanja ili nastanka ili progresije invaliditeta, povećanja obitelji rođenjem ili usvajanjem djece ili drugog opravdanog razloga stanovanje u određenoj stambenoj jedinici više ne zadovoljava stambene ili druge egzistencijalne potrebe vlasnika.

(8) Korisnik koji otuđi nekretninu protivno odredbi stavka 1. ovoga članka dužan je u državni proračun uplatiti razliku između kupoprodajne cijene kojom je stekao vlasništvo i tržišne cijene nekretnine, a prilikom darovanja tržišnu vrijednost darovane nekretnine, u oba slučaja sa zakonskom zateznom kamatom koja teče od stjecanja nekretnine do isplate razlike u cijeni odnosno do isplate vrijednosti nekretnine.

(9) Predmetom prijenosa vlasništva korisniku stambenog zbrinjavanja može biti i zemljište veće od zemljišta za redovitu upotrebu obiteljske kuće ako se ta kuća te pomoćne, gospodarske i druge građevine koje služe upotrebi nalaze na takvom zemljištu, a najviše do 2000 m².«.

Članak 15.

U članku 33. iza stavka 9. dodaje se stavak 10. koji glasi:

»(10) Kada jedinica lokalne samouprave izgubi status potpomognutog područja, pravo iz stavka 1. ovoga članka zadržava sljedeće tri godine.«.

Članak 16.

U članku 34. stavak 6. mijenja se i glasi:

»(6) Nakon izrade projekta iz stavka 4. ovoga članka ne može se mijenjati sadržaj prava niti broj članova obitelji utvrđen rješenjem o pravu na stambeno zbrinjavanje.«.

Stavak 12. mijenja se i glasi:

»(12) U slučaju odustanka od stambenog zbrinjavanja kojeg od korisnika iz stavka 1. ovoga članka ugovor o darovanju nekretnine sklapa se s preostalim članovima obitelji korisnika na temelju rješenja upravnog tijela županije o izmjeni članova obitelji korisnika prava.«.

Stavak 21. mijenja se i glasi:

»(21) Pravo na organiziranu ugradnju građevnog materijala mogu ostvariti korisnici kojima je rješenjem nadležnog Hrvatskog zavoda za socijalni rad utvrđeno pravo na zajamčenu minimalnu naknadu ili korisnici čiji ukupni dohodak ne prelazi po članu kućanstva iznos od jedne proračunske osnovice i/ili koji zbog teškog zdravstvenog stanja korisnika ili člana obitelji nisu u mogućnosti sami organizirati ugradnju, o čemu nadležno upravno tijelo županije odnosno Grada Zagreba u čijem je djelokrugu obavljanje povjerenih poslova državne uprave koji se odnose na stambeno zbrinjavanje donosi rješenje, uz prethodno pribavljenu suglasnost Ministarstva.«.

Iza stavka 22. dodaju se stavci 23., 24. i 25. koji glase:

»(23) Dohotkom se ne smatraju naknade iz sustava socijalne skrbi, povremena primanja preko Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, rodiljne i roditeljske te posvojiteljske poštede od rada, rodiljne i roditeljske te posvojiteljske brige o novorođenom djetetu, jednokratne novčane potpore za novorođeno dijete te novčane

pomoći za opremu novorođenog djeteta na temelju zakona kojim se uređuju rodiljne i roditeljske potpore, novčane potpore koje dodjeljuju jedinice lokalne samouprave sa svrhom opremanja i pomoći u uzdržavanju djeteta te druga povremena primanja, učeničke i studentske stipendije.

(24) Ako odbije potpisati ugovor o darovanju građevnog materijala u roku od 30 dana od poziva, a ne radi se o okolnostima iz stavka 9. ili stavka 21. ovoga članka, korisnik gubi pravo na stambeno zbrinjavanje te je dužan nadoknaditi trošak izrade projekta iz stavka 4. ovoga članka.

(25) Za ukidanje rješenja kojim je korisniku priznato pravo na stambeno zbrinjavanje i za donošenje rješenja o gubitku prava u slučaju iz stavka 24. ovoga članka nadležno je upravno tijelo županije odnosno Grada Zagreba u čijem je djelokrugu obavljanje povjerenih poslova državne uprave koji se odnose na stambeno zbrinjavanje.«.

Članak 17.

U članku 37. stavku 2. broj: »25« zamjenjuje se brojem: »50«.

Članak 18.

U članku 42. stavak 4. mijenja se i glasi:

»(4) Nakon isteka roka od deset godina od stjecanja prava na području stambenog zbrinjavanja korisnik stambenog zbrinjavanja iz stavka 1. ovoga članka može podnijeti zahtjev za otkup stambene jedinice pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.«.

Iza stavka 5. dodaje se stavak 6. koji glasi:

»(6) S korisnikom prava iz ovoga članka sklapa se ugovor o najmu na određeno vrijeme, dok traje potreba zbog poslovno-radnih okolnosti.«.

Članak 19.

Naziv poglavlja iznad članka 44. mijenja se i glasi:

»X. STAMBENO ZBRINJAVANJE HRVATSKIH ISELJENIKA POVRATNIKA IZ HRVATSKOG ISELJENIŠTVA U REPUBLIKU HRVATSKU«.

Članak 20.

Članak 44. mijenja se i glasi:

»(1) Ministarstvo može davanjem u najam stambenih jedinica u državnom vlasništvu, sukladno raspoloživom stambenom fondu, provoditi stambeno zbrinjavanje hrvatskih iseljenika, potomaka hrvatskih iseljenika, kao i članova njihovih obitelji iz hrvatskog iseljeništva koji se useljavaju ili se žele vratiti s namjerom trajnog nastanjenja u Republiku Hrvatsku.

(2) Pravo na pristup stambenom fondu iz stavka 1. ovoga članka imaju hrvatski iseljenici, potomci hrvatskih iseljenika, kao i članovi njihovih obitelji iz hrvatskog iseljeništva koji su hrvatski državljani ili im je odobren privremeni boravak u svrhu useljavanja i povratka hrvatskog iseljeništva odnosno odobren im je stalni boravak uz prilaganje potvrde ministarstva nadležnog za demografiju i useljeništvo, sukladno propisu kojim se uređuju boravci stranaca u Republici Hrvatskoj.

(3) Osobe iz stavaka 1. i 2. ovoga članka podnose zahtjev za pristup stambenom fondu ministarstvu nadležnom za demografiju i useljeništvo te uz njega prilažu presliku važeće osobne iskaznice ili dozvolu boravka, uvjerenje o prebivalištu ili boravištu u Republici Hrvatskoj i izjavu ovjerenu po javnom bilježniku da u Republici Hrvatskoj ili u matičnoj državi prebivališta ili državi u kojoj su boravili prije dolaska u Republiku Hrvatsku nemaju u vlasništvu drugu useljivu stambenu jedinicu odnosno da istu nisu otuđili unatrag 15 godina od podnošenja zahtjeva.

(4) Postupak utvrđivanja prava iz stavka 1. ovoga članka, prema uvjetima iz ovoga Zakona, provode upravna tijela županija i upravno tijelo Grada Zagreba u čijem je djelokrugu obavljanje povjerenih poslova državne uprave koji se odnose na stambeno zbrinjavanje.

(5) Postupak utvrđivanja prava iz stavka 1. ovoga članka pokreće se po službenoj dužnosti na temelju prijedloga Ministarstva, a uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za demografiju i useljeništvo.

(6) Ministarstvo će podnijeti prijedlog iz stavka 5. ovoga članka ako raspolaže odgovarajućom stambenom jedinicom za stambeno zbrinjavanje osobe iz stavaka 1. i 2. ovoga članka.«.

Članak 21.

U članku 45. stavku 2. podstavku 1. iza riječi: »pravomoćna« dodaju se riječi: »ili nepravomoćna«, a iza riječi: »presuda« dodaju se riječi: »donesena u kaznenom ili prekršajnom postupku«.

Podstavak 3. briše se.

U dosadašnjem podstavku 4., koji postaje podstavak 3., riječi: »centra za socijalnu skrb« zamjenjuju se riječima: »zavoda za socijalni rad«.

U stavku 6. riječi: »ako ih osoba iz stavka 1. ovoga članka sama ne može snositi« brišu se.

Iza stavka 7. dodaju se stavci 8. do 14. koji glase:

»(8) Na temelju jedne iste presude o počinjenom nasilju u obitelji može se samo jednom ostvariti pravo na stambeno zbrinjavanje u trajanju propisanom ovim člankom.

(9) Ako se nakon stjecanja prava na stambeno zbrinjavanje nepravomoćna presuda iz stavka 2. podstavka 1. ovoga članka ukine i uputi prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje ili sud preinači prvostupanjsku presudu, ostvareno pravo se zadržava do pravomoćnog okončanja sudskog postupka donošenjem presude kojom se optužba odbija ili presude kojom se optuženik proglašava krivim ili presude kojom se optuženik oslobađa od optužbe, a najduže do isteka roka od četiri godine.

(10) Ako se nakon stjecanja prava na temelju nepravomoćne presude pravomoćno utvrdi da nasilje prema korisniku prava nije počinjeno, rješenje kojim je utvrđeno pravo ukida se rješenjem upravnog tijela županije odnosno upravnog tijela Grada Zagreba na temelju kojega se raskida ugovor o najmu.

(11) Korisnik koji je sukladno ovome članku ostvario pravo na temelju nepravomoćne presude dužan je u roku od 15 dana od nastanka javiti nadležnom upravnom tijelu županije odnosno upravnom tijelu Grada Zagreba i Ministarstvu svaku promjenu koja utječe na korištenje prava iz ovoga članka te u roku od 15 dana od pravomoćnosti dostaviti potvrdu o pravomoćnosti presude.

(12) Ako korisnik ne postupi sukladno obvezi iz stavka 11. ovoga članka, nadležno upravno tijelo županije odnosno upravno tijelo Grada Zagreba ukinut će rješenje kojim je utvrđeno pravo na stambeno zbrinjavanje, a korisnik je dužan nadoknaditi štetu.

(13) Ako pravomoćnost presude nastupi nakon što je izvršeno pravo na stambeno zbrinjavanje koje je ostvareno sukladno ovom članku kroz najam stambene jedinice u trajanju od četiri godine ili pravomoćnost presude nastupi u tijeku izvršenja tog prava najmom stambene jedinice u trajanju od najduže četiri godine, ono se nakon potvrde pravomoćnosti presude ne može produžiti za dodatne dvije ili četiri godine, već se u rok od četiri godine iz stavka 7. ovoga

članka računa i proteklo razdoblje korištenja stambene jedinice na temelju prava ostvarenog na temelju nepravomoćne presude.

(14) Žalba izjavljena protiv rješenja iz stavka 3. i/ili rješenja iz stavka 7. i/ili rješenja iz stavka 10. ovoga članka ne odgađa njegovo izvršenje.«.

Članak 22.

U članku 47. stavku 3. iza riječi: »samouprave« dodaju se riječi: »i jedinicama područne (regionalne) samouprave«.

U stavku 6. riječi: »iz članka 44. ovoga Zakona« brišu se.

Iza stavka 6. dodaju se stavci 7. i 8. koji glase:

»(7) Prije prijenosa vlasništva iz stavka 5. ovoga članka izvršit će se procjena tržišne vrijednosti nekretnine koja je predmetom raspolaganja.

(8) Nekretnine koje su predmetom raspolaganja iz stavka 5. ovoga članka ne mogu biti predmetom daljnjeg raspolaganja prema fizičkim i/ili pravnim osobama bez suglasnosti Ministarstva.«.

Članak 23.

Iza članka 47. dodaje se članak 47.a koji glasi:

»Članak 47.a

(1) Korisnici stanova koji su u vlasništvu jedinica lokalne i/ili područne (regionalne) samouprave, kao i ustanova čiji su osnivači Republika Hrvatska ili jedinice lokalne i/ili područne (regionalne) samouprave na području primjene ovoga Zakona mogu ostvariti pravo otkupa po cijeni koja se utvrđuje sukladno ovome Zakonu.

(2) Korisnicima iz stavka 1. ovoga članka smatraju se osobe koje su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona zakonito koristile stambene jedinice u vlasništvu jedinica lokalne i/ili područne (regionalne) samouprave ili u vlasništvu ustanova čiji su osnivači Republika Hrvatska ili jedinice lokalne i/ili područne (regionalne) samouprave na temelju ugovora o najmu sa zaštićenom najamninom ili drugog akta za korištenje ili kao bivši nositelji stanarskog prava ili su u njihov posjed uvedeni kao kadrovi te su tijekom vremena korištenja ostali u mirnom posjedu i nakon odlaska u mirovinu.

(3) Korisnici iz stavka 2. ovoga članka zahtjev za otkup podnose vlasniku koji je o istom dužan donijeti odluku najkasnije u roku od 60 dana.

(4) Korisnici iz stavka 2. ovoga članka koji ne podnesu zahtjev za otkup ili ne ostvare otkup stambene jedinice zadržavaju pravo korištenja stambene jedinice na temelju ugovora o najmu na neodređeno vrijeme i uz plaćanje zaštićene najamnine.

(5) Odredbe ovoga članka ne primjenjuju se na stanove koji su dani u najam sukladno gradskim aktima o najmu, a koji služe zbrinjavanju socijalno ugroženih kategorija građana.«.

Članak 24.

U članku 48. stavku 5. iza riječi: »zemljišta« zarez i riječi: »pod uvjetom da u rokovima iz ovoga Zakona ugrade darovani građevni materijal i na adresi stambenog zbrinjavanja prijave prebivalište« brišu se.

Stavak 6. mijenja se i glasi:

»(6) Porez iz stavka 5. ovoga članka naknadno će platiti osobe koje su ostvarile pravo na stambeno zbrinjavanje darovanjem neuseljive obiteljske kuće ili darovanjem građevinskog zemljišta ako u rokovima iz ovoga Zakona ne ugrade darovani građevni materijal i na adresi stečene nekretnine ne prijave prebivalište, kao i osobe koje su ugradile darovani građevni materijal, a otuđile su nekretninu u roku od deset godina ili su promijenile prebivalište.«.

U stavku 7. broj: »5.« zamjenjuje se brojem: »6.«.

Iza stavka 7. dodaje se stavak 8. koji glasi:

»(8) Rok od deset godina iz stavka 6. ovoga članka teče od dana prijave prebivališta na adresi stečene nekretnine.«.

Članak 25.

Iza članka 48. dodaje se glava III.a s nazivom i članci 48.a, 48.b i 48.c koji glase:

»GLAVA III.a
POSEBNA PRAVA

Članak 48.a

(1) U provedbi Programa pomoći Vlade Republike Hrvatske za povratak Hrvata u Bosnu i Hercegovinu Ministarstvo donosi rješenje o zahtjevu za darovanje osnovnog građevnog materijala podnositelju zahtjeva i članovima njegove obitelji te organizira provedbu darovanja građevnog materijala.

(2) Pravo iz stavka 1. ovoga članka ostvaruje se u skladu s raspoloživim sredstvima u državnom proračunu na temelju rješenja Ministarstva.

(3) Pravo iz stavka 1. ovoga članka mogu ostvariti Hrvati koji su se vratili u Bosnu i Hercegovinu u mjesto prijeratnog prebivališta ili borave izvan Bosne i Hercegovine te se obvezuju nakon obnove ili izgradnje vratiti i živjeti u mjestu prijeratnog prebivališta, pod uvjetom da su vlasnici ili suvlasnici oštećene ili uništene kuće te da na njihovoj strani ne postoje zapreke iz članaka 8. i 9. ovoga Zakona.

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, pravo na darovanje građevnog materijala mogu ostvariti Hrvati povratnici u Bosnu i Hercegovinu i izvan mjesta prijeratnog prebivališta ako za to imaju opravdani razlog te su vlasnici odnosno suvlasnici oštećene ili uništene obiteljske kuće u koju se obvezuju nakon obnove ili izgradnje vratiti i u njoj prebivati.

(5) Korisniku prava iz ovoga članka daruje se odgovarajuća količina građevnog materijala za obnovu ili izgradnju obiteljske kuće prema broju članova obitelji, sukladno odredbi članka 17. stavka 1. ovoga Zakona.

(6) Građevni materijal koji se daruje sukladno ovom članku oslobođen je carina, poreza, pristojbi i ostalih davanja.

(7) Uz zahtjev koji se podnosi Ministarstvu podnositelj je obvezan priložiti za sebe i za sve članove obitelji za koje podnosi zahtjev sljedeću dokumentaciju:

– presliku važeće osobne iskaznice ili druge identifikacijske isprave

– dokaz o vlasništvu kuće i građevinske čestice u Bosni i Hercegovini

– dokaz o oštećenju kuće u Bosni i Hercegovini

– uvjerenje o prebivalištu za razdoblje od 8. listopada 1991. do podnošenja zahtjeva

– uvjerenje nadležnog ureda za katastar o neposjedovanju nekretnina u Bosni i Hercegovini

– uvjerenje nadležnog tijela da u Bosni i Hercegovini ima/nema u vlasništvu nekretnine za razdoblje od 8. listopada 1991. do podnošenja zahtjeva

– podatke o prometu nekretnina ispostave Porezne uprave nadležne prema prebivalištu podnositelja.

(8) Dokaze o činjenicama o kojima javnopravna tijela vode službene evidencije u Republici Hrvatskoj, uvjerenje da se ne vodi

kazneni postupak i potvrdu iz kaznene evidencije službena osoba koja vodi postupak pribavit će službenim putem.

(9) Korisnik koji je ostvario pravo na darovanje građevnog materijala za obnovu ili izgradnju oštećene ili uništene obiteljske kuće u Bosni i Hercegovini dužan je isporučeni građevni materijal ugraditi prema projektu i u roku, sukladno pravilniku iz stavka 13. ovoga članka, te se u obnovljenu ili izgrađenu kuću useliti u roku od 90 dana od obnove ili izgradnje i na toj adresi prijaviti prebivalište.

(10) Ako korisnik darovani građevni materijal ne iskoristi namjenski, Ministarstvo će rješenjem jednostrano raskinuti ugovor o darovanju građevnog materijala, utvrditi gubitak prava i naložiti korisniku naknadu vrijednosti darovanoga građevnog materijala i troška izrade projektne dokumentacije.

(11) Protiv rješenja Ministarstva iz stavaka 1. i 10. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

(12) Radi provedbe Programa pomoći Vlade Republike Hrvatske za povratak Hrvata u Bosnu i Hercegovinu Ministarstvo može, sukladno osiguranim sredstvima u državnom proračunu, na temelju javnih poziva financirati projekte za poticanje povratka Hrvata i stvaranja održivih uvjeta života hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini.

(13) Ministar donosi pravilnik kojim će propisati način darovanja građevnog materijala u provedbi Programa iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 48.b

(1) Bivšim nositeljima stanarskog prava na području i izvan područja primjene ovoga Zakona kojima pravomoćnim rješenjima utvrđena prava na stambeno zbrinjavanje davanjem u najam stana u državnom vlasništvu nisu izvršena jer Ministarstvo ne raspolaže odgovarajućom stambenom jedinicom može se umjesto izvršenja tih rješenja ponuditi isplata neoporezivog novčanog iznosa.

(2) Bivšim nositeljem stanarskog prava u smislu ovoga članka smatra se osoba kojoj je na temelju suglasnosti ili rješenja upravnog tijela županije ili upravnog tijela Grada Zagreba donesenim na temelju Uredbe o utvrđivanju statusa bivših nositelja stanarskih prava i članova njihovih obitelji te uvjetima i postupku njihova stambenog zbrinjavanja (»Narodne novine«, br. 133/13.) ili na temelju Zakona o područjima posebne državne skrbi (»Narodne novine«, br. 86/08., 57/11., 51A/13., 148/13., 76/14., 147/14., 18/15. i 106/18.) utvrđen status bivšeg nositelja stanarskog prava i pravo na stambeno zbrinjavanje.

(3) Postupajući sukladno stavku 1. ovoga članka, Ministarstvo će oglasiti ništavim rješenje iz stavka 1. ovoga članka te donijeti novo rješenje o pravu na isplatu.

(4) Protiv rješenja Ministarstva iz stavka 3. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) Pravo iz ovoga članka utvrđuje se po zahtjevu bivšeg nositelja stanarskog prava ili u slučaju njegove smrti ili odustanka, po zahtjevu člana obitelji bivšeg nositelja stanarskog prava kojemu je to pravo utvrđeno rješenjem zajedno s nositeljem prava, sukladno propisima o nasljeđivanju odnosno izjavi o odustanku.

(6) Iznos za isplatu utvrđuje se tako da se vrijednost etalonske cijene građenja po četvornome metru pomnoži s odgovarajućom površinom stana na koju bi korisnik imao pravo da se s njim sklapa ugovor o najmu prema broju članova obitelji u vrijeme donošenja rješenja iz stavka 3. ovoga članka.

(7) Ako je pravo na stambeno zbrinjavanje utvrđeno na području Grada Zagreba, Zagrebačke županije ili jedinice lokalne samouprave koja graniči s obalom Jadranskoga mora, iznos za isplatu uvećava se tako da se pomnoži s koeficijentom geografske lokacije koji iznosi 1,2.

(8) Ako se područje iz stavka 5. ovoga članka na koje je utvrđeno pravo na stambeno zbrinjavanje istodobno nalazi i u okviru potpomognutih područja, ne primjenjuje se koeficijent geografske lokacije.

Članak 48.c

(1) Pravo iz članka 48.b ovoga Zakona može se ostvariti pod uvjetom da:

1. na strani korisnika ili člana obitelji iz članka 48.b stavka 5. ovoga Zakona ne postoje zapreke iz članka 8. stavka 1. točaka 1. i 2. i članka 9. ovoga Zakona

2. je pravo na stambeno zbrinjavanje davanjem u najam stana u državnom vlasništvu utvrđeno pravomoćnim rješenjem ili suglasnošću za stambeno zbrinjavanje

3. rješenje ili drugi odgovarajući akt iz točke 2. ovoga stavka nije izvršen sklapanjem ugovora o najmu

4. korisnik nije sam skrivio razloge zbog kojih pravo na stambeno zbrinjavanje nije izvršeno sklapanjem ugovora o najmu

5. korisnik iz objektivnih razloga nije ostvario pravo na obnovu stambenog objekta s utvrđenim IV., V. ili VI. stupnjem oštećenja prema propisu o obnovi ratne štete odnosno da nije ostvario drugo odgovarajuće pravo na stambeno zbrinjavanje na teret državnog proračuna.

(2) Uz zahtjev za utvrđivanje prava podnositelj prilaže za sebe i sve članove obitelji preslike važećih osobnih iskaznica ili drugih identifikacijskih isprava, rješenje o utvrđenom pravu s potvrdom pravomoćnosti ili s njime izjednačeni akt te podatke o broju bankovnog računa.

(3) Dokaze na okolnosti iz članka 9. ovoga Zakona, na okolnosti iz stavka 1. točaka 3., 4. i 5. ovoga članka, uvjerenje općinskog suda ili drugog javnog registra da ima/nema u vlasništvu nekretnine te podatke o prometu nekretnina ispostave Porezne uprave pribavlja Ministarstvo službenim putem.«.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 26.

(1) Postupci utvrđivanja prava na stambeno zbrinjavanje redom lista prvenstva koji su pokrenuti, a nisu dovršeni do dana stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se sukladno Zakonu o stambenom zbrinjavanju na potpomognutim područjima (»Narodne novine«, br. 106/18., 98/19. i 82/23.).

(2) Ugovori o najmu koji su sklopljeni do dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladit će se s odredbom članka 7. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Postupci po zahtjevima za otkup i darovanje koji su započeti na temelju Zakona o stambenom zbrinjavanju na potpomognutim područjima (»Narodne novine«, br. 106/18., 98/19. i 82/23.), a nisu dovršeni do stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se primjenom Zakona o stambenom zbrinjavanju na potpomognutim područjima (»Narodne novine«, br. 106/18., 98/19. i 82/23.), osim postupaka koji su započeti na temelju odredbe članka 27. stavka 1. točke 6. Zakona o stambenom zbrinjavanju na potpomognutim područjima (»Narodne novine«, br. 106/18., 98/19. i 82/23.), a koji će se dovršiti primjenom odredbe članka 11. ovoga Zakona.

(4) Postupci izvršenja rješenja o pravu na darovanje građevnog materijala i izvršenja ugovora o darovanju građevnog materijala koji

su započeti na temelju Zakona o stambenom zbrinjavanju na potpomognutim područjima (»Narodne novine«, br. 106/18., 98/19. i 82/23.), a nisu dovršeni do dana stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se sukladno Zakonu o stambenom zbrinjavanju na potpomognutim područjima (»Narodne novine«, br. 106/18., 98/19. i 82/23.).

(5) Postupci utvrđivanja prava na stambeno zbrinjavanje na temelju članka 44. Zakona o stambenom zbrinjavanju na potpomognutim područjima (»Narodne novine«, br. 106/18., 98/19. i 82/23.) koji su pokrenuti, a nisu dovršeni do dana stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se sukladno Zakonu o stambenom zbrinjavanju na potpomognutim područjima (»Narodne novine«, br. 106/18., 98/19. i 82/23.).

(6) Postupci po zahtjevima podnesenim na temelju članka 45. Zakona o stambenom zbrinjavanju na potpomognutim područjima (»Narodne novine«, br. 106/18., 98/19. i 82/23.) koji nisu dovršeni do stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se primjenom odredbe članka 21. ovoga Zakona.

Članak 27.

(1) Vlada Republike Hrvatske uskladit će Uredbu o prodajnoj cijeni obiteljske kuće ili stana u državnom vlasništvu na potpomognutim područjima (»Narodne novine«, br. 38/24.) u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Vlada Republike Hrvatske uskladit će Uredbu o kriterijima za bodovanje prijava za stambeno zbrinjavanje (»Narodne novine«, br. 38/24.) s odredbama ovoga Zakona u roku od 90 dana od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 28.

(1) Ministar prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijet će pravilnik iz članka 25. ovoga Zakona.

(2) Ministar prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladit će Pravilnik o darovanju građevnog materijala (»Narodne novine«, br. 3/24.) i Pravilnik o najmu stambenih jedinica (»Narodne novine«, br. 143/23.) s odredbama ovoga Zakona.

Članak 29.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Uredba o utvrđivanju statusa bivših nositelja stanarskih prava i članova njihovih obitelji te uvjetima i postupku njihovog stambenog zbrinjavanja (»Narodne novine«, br. 133/13.) i Uredba o postupku i uvjetima ostvarivanja prava u provedbi Programa pomoći Vlade Republike Hrvatske za povratak Hrvata u Bosnu i Hercegovinu (»Narodne novine«, br. 47/14.).

Članak 30.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-02/25-01/68
Zagreb, 5. prosinca 2025.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković, v. r.

2251

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MJERAMA OGRANIČAVANJA

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mjerama ograničavanja, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 5. prosinca 2025.

Klasa: 011-02/25-02/96
Urbroj: 71-10-01/1-25-2
Zagreb, 9. prosinca 2025.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MJERAMA OGRANIČAVANJA

Članak 1.

U Zakonu o mjerama ograničavanja (»Narodne novine«, br. 133/23.) iza članka 1. dodaje se članak 1.a koji glasi:

»Članak 1.a

Ovim se Zakonom u hrvatsko zakonodavstvo preuzima Direktiva (EU) 2024/1226 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. travnja 2024. o definiciji kaznenih djela i sankcija za kršenje Unijinih mjera ograničavanja i izmjeni Direktive (EU) 2018/1673 (SL L, 2024/1226, 29. 4. 2024.).«.

Članak 2.

Članak 4. mijenja se i glasi:

»(1) Mjerama ograničavanja, u smislu ovoga Zakona, smatraju se:

1. mjere Europske unije koje se donose na temelju članka 29. Ugovora o Europskoj uniji ili na temelju članka 215. Ugovora o funkcioniranju Europske unije

2. mjere utvrđene rezolucijama Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda

3. mjere drugih međunarodnih organizacija koje obvezuju Republiku Hrvatsku sukladno međunarodnom pravu i

4. mjere donesene odlukom Vlade na prijedlog ministarstva nadležnog za vanjske poslove.

(2) Mjere ograničavanja obuhvaćaju:

1. ograničenje raspolaganja imovinom

2. zabranu ulaska na državno područje Republike Hrvatske ili zabranu tranzita preko državnog područja Republike Hrvatske

3. potpuni ili djelomični prekid gospodarskih odnosa

4. potpuno ili djelomično ograničenje trgovine, uvoza, izvoza, provoza, pružanja usluga te poštanskog prometa, prometnih, elektroničkih i drugih komunikacija

5. embargo na oružje i vojnu opremu

6. prekid diplomatskih odnosa i

7. druge mjere u skladu s međunarodnim i europskim pravom.

(3) Osoba, subjekt ili tijelo obuhvaćeno mjerama ograničavanja koje su na snazi u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: subjekt obuhvaćen mjerama ograničavanja) je fizička ili pravna osoba, subjekt ili tijelo koje je predmet mjera ograničavanja koje su na snazi u Republici Hrvatskoj.

(4) Imovinom se smatraju sredstva i gospodarski izvori:

1. sredstva podrazumijevaju financijsku imovinu i koristi bilo koje vrste, uključujući, ali ne ograničavajući se na gotovinu, čekove, novčana potraživanja, mjenice, platne naloge i druge platne instrumente, depozite u financijskim institucijama ili drugim subjektima, stanja na računima, dugove i dužničke obveze, vrijednosne papire i dužničke instrumente kojima se trguje javno i privatno, uključujući dionice i udjele, potvrde o vrijednosnim papirima, obveznice, mjenice, varante, zadužnice i ugovore o financijskim izvedenicama, kamate, dividende ili druge prihode od imovine ili vrijednost koja je proizišla iz imovine ili je ostvarena njome, kredite, prava prijeboja, jamstva, garancije za dobro izvršenje posla ili druge financijske obveze, akreditive, teretnice, kupoprodajne ugovore, dokumente kojima se dokazuje udio u sredstvima ili financijskim izvorima, kriptoimovinu kako je definirana u članku 3. stavku 1. točki 5. Uredbe (EU) 2023/1114 Europskog parlamenta i Vijeća

2. gospodarski izvori podrazumijevaju imovinu bilo koje vrste, materijalnu ili nematerijalnu, pokretnu ili nepokretnu, koja nije sredstvo, ali koja se može upotrijebiti za stjecanje financijskih sredstava, robe ili usluga.

(5) Ograničavanjem raspolaganja imovinom u smislu ovoga Zakona, među ostalim, smatra se:

1. zamrzavanje svih sredstava i gospodarskih izvora koji su u vlasništvu, posjedu, pod kontrolom ili na drugi način pripadaju subjektu obuhvaćenom mjerama ograničavanja ili njemu povezanim osobama

2. odbijanje da se sredstva i gospodarski izvori stave na raspolaganje, izravno ili neizravno, u ili za korist subjekta obuhvaćenog mjerama ograničavanja ili njemu povezanim osobama.

(6) Zamrzavanje sredstava, u smislu ovoga Zakona, znači sprječavanje svakog premještaja, prijenosa, izmjene ili upotrebe sredstava ili pristupa sredstvima ili raspolaganja sredstvima na način koji bi doveo do promjene njihove količine ili u njihovu obujmu, iznosu, lokaciji, vlasništvu, posjedu, naravi, odredištu ili do promjene koja bi omogućila uporabu i korištenje tih sredstava, uključujući upravljanje portfeljem.

(7) Zamrzavanje gospodarskih izvora, u smislu ovoga Zakona, znači sprječavanje upotrebe gospodarskih izvora za stjecanje sredstava, robe ili usluga na bilo koji način, uključujući, ali ne ograničavajući se na njihovu prodaju, najam, zakup ili zalog.

(8) Ograničenje iz stavka 5. ovoga članka ne odnosi se na priljev na zamrznute račune na osnovi kamata odnosno drugih prihoda tih računa, pod uvjetom da se na svaku takvu kamatu odnosno prihod i dalje primjenjuje odredba stavka 5. točke 1. ovoga članka.

(9) Odredba stavka 5. točke 2. ovoga članka ne sprječava priljev na zamrznuti račun sredstava transferiranih od trećih osoba u korist računa subjekta obuhvaćenog mjerama ograničavanja, pod uvjetom da su svi takvi priljevi po tom računu također zamrznuti.

(10) Povezanom osobom, u smislu ovoga Zakona, smatra se fizička ili pravna osoba ili drugi subjekt ili tijelo povezano s osobom, subjektom ili tijelom obuhvaćenim mjerama ograničavanja, a koja izravno ili neizravno putem jednoga ili više posrednika ima kontrolu nad osobom, subjektom ili tijelom obuhvaćenim mjerama ograničavanja ili je pod kontrolom osobe, subjekta ili tijela obuhvaćenog mjerama ograničavanja.

(11) Izuzeće od primjene mjera ograničavanja, u smislu ovoga Zakona, odnosi se na postupanje za koje nije potrebno odobrenje nadležnog tijela jer je kao izuzeće propisano pravnim aktom kojim su uvedene mjere ograničavanja.

(12) Odstupanje od primjene mjera ograničavanja, u smislu ovoga Zakona, odnosi se na postupanje za koje je potrebno odobrenje nadležnog tijela iz članka 12. stavaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona ako su ispunjeni uvjeti propisani pravnim aktom kojim su uvedene mjere ograničavanja.

(13) Zamrzavanje sredstava i gospodarskih izvora u pogledu kaznenog postupka smatra se privremenim mjerama osiguranja propisanima zakonom kojim se uređuje kazneni postupak.«.

Članak 3.

U članku 7. iza stavka 5. dodaju se novi stavci 6. i 7. koji glase:

»(6) Ako Financijska agencija provodi ovrhu na teret ili u korist osobe, subjekta ili tijela za koje naknadno sazna ili zaprimi obavijest da je obuhvaćeno mjerama ograničavanja, prestat će s daljnjom provedbom ovrhe do zaprimanja odluke nadležnog tijela iz članka 12. ovoga Zakona o postupanju Financijske agencije u provedbi ovrhe.

(7) Ako Financijska agencija zaprimi osnovu za plaćanje na teret ili u korist osobe, subjekta ili tijela za koje ima saznanja da je obuhvaćeno mjerama ograničavanja, Financijska agencija će osnovu za plaćanje upisati u Očevidnik redoslijeda osnova za plaćanje i prestat će s daljnjom provedbom ovrhe do zaprimanja odluke nadležnog tijela iz članka 12. ovoga Zakona o postupanju Financijske agencije u provedbi ovrhe.«.

Dosadašnji stavci 6., 7., 8. i 9. postaju stavci 8., 9., 10. i 11.

Članak 4.

U članku 8. stavcima 15., 16., 17. i 18. riječ: »međunarodne« briše se.

Stavci 19. i 20. mijenjaju se i glase:

»(19) Subjekti iz stavka 2. ovoga članka mogu, najdulje na rok od deset radnih dana, privremeno ograničiti raspolaganje gospodarskim izvorima i sredstvima kada je nužno provjeriti podatke o određenoj osobi ili sredstvima, uključujući pribavljanje dodatnih podataka, informacija i dokumentacije u zemlji i inozemstvu ili kada postoje razlozi za sumnju da su gospodarski izvori, sredstva ili određena osoba predmetom mjera ograničavanja iz članka 4. stavka 1. ovoga Zakona.

(20) Nakon isteka roka iz stavka 19. ovoga članka subjekti iz stavka 2. ovoga članka, ako utvrde da su gospodarski izvori, sredstva ili određena osoba predmetom mjera ograničavanja iz članka 4. stavka 1. ovoga Zakona, dužni su primijeniti tu mjeru ograničavanja.«.

Iza stavka 24. dodaje se novi stavak 25. koji glasi:

»(25) Osim obveze iz stavka 24. ovoga članka, subjekti nadzora koje nadziru Hrvatska narodna banka i Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga dužni su o primjeni mjera ograničavanja izvijestiti i ministarstvo nadležno za financije i Financijsku agenciju.«.

Dosadašnji stavci 25. i 26. postaju stavci 26. i 27.

Članak 5.

U članku 12. stavku 1. točki 1. riječ: »financijskim« briše se.

U točki 1. podtočki h. riječ: »financijska« briše se.

Članak 6.

U članku 16. iza stavka 8. dodaju se stavci 9. i 10. koji glase:

»(9) Ministarstvo nadležno za pravosuđe, u suradnji s nadležnim tijelima kaznenog progona, prikuplja i dostavlja, najmanje jednom godišnje, ministarstvu nadležnom za vanjske poslove radi

prosljeđivanja Europskoj komisiji objedinjene statističke podatke o kaznenim djelima iz članka 21. ovoga Zakona koji uključuju:

– broj prijavljenih kaznenih djela i broj kaznenih djela u odnosu na koja su donesene presude

– broj predmeta u odnosu na koje je sud donio rješenje o odbacivanju optužnice i rješenje o obustavi kaznenog postupka, uključujući i one za koje je nastupila zastara kaznenog progona

– broj fizičkih osoba u odnosu na koje su donesena rješenja o provođenju istrage te podignute optužnice i broj fizičkih osoba u odnosu na koje su donesene presude

– broj pravnih osoba u odnosu na koje su donesena rješenja o provođenju istrage i broj pravnih osoba u odnosu na koje su donesene presude

– vrste i visine izrečenih sankcija.

(10) Ministarstvo nadležno za vanjske poslove svake tri godine priprema konsolidirani pregled statistika iz stavka 9. ovoga članka, koji objavljuje na svojim mrežnim stranicama.«.

Članak 7.

U članku 17. stavku 5. riječi: »stavaka 2. i 3.« zamjenjuju se riječima: »stavaka 3. i 4.«.

U stavku 6. riječi: »stavcima 2. i 3.« zamjenjuju se riječima: »stavcima 3. i 4.«.

Članak 8.

Naziv dijela petog mijenja se i glasi: »ZAŠTITA OSOBNIH I DRUGIH PODATAKA TE ČUVANJE PODATAKA«.

Članak 9.

U članku 19. stavku 1. riječ: »međunarodnih« briše se.

Iza stavka 2. dodaju se stavci 3. i 4. koji glase:

»(3) Subjekti i nadležna tijela iz članka 8. ovoga Zakona, nadležna tijela iz članka 12. ovoga Zakona te nadzorna tijela iz članka 13. ovoga Zakona međusobno surađuju te razmjenjuju podatke i informacije kojima raspolažu, a koje su drugom tijelu potrebne za obavljanje zadaća na temelju ovoga Zakona sukladno odredbama propisa kojima se uređuje zaštita osobnih podataka ili zaštita klasificiranih podataka i ostalih propisa kojima se uređuje povjerljivost podataka.

(4) Tijelo iz stavka 3. ovoga članka ovlašteno je podatke dobivene u skladu sa stavkom 1. ovoga članka proslijediti tijelima Europske unije, Ujedinjenih naroda i drugih međunarodnih organizacija iz članka 4. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona ako je to potrebno za provedbu pravnih akata o mjerama ograničavanja Europske unije, Ujedinjenih naroda i drugih međunarodnih organizacija koji obvezuju Republiku Hrvatsku.«.

Članak 10.

Iza članka 19. dodaje se članak 19.a koji glasi:

»Članak 19.a

(1) Subjekt nadzora iz članka 15. ovoga Zakona dužan je podatke, informacije i dokumentaciju prikupljenu primjenom ovoga Zakona i na temelju njega donesenih podzakonskih akata čuvati deset godina nakon prestanka poslovnog odnosa odnosno provjere podataka iz članka 8. stavka 19. ovoga Zakona.

(2) Dokumentacija iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati:

1. zapise o provedenim provjerama subjekata i sredstava

2. podatke, informacije i dokumentaciju prikupljene tijekom provjere podataka

3. dokumentaciju dobivenu prilikom provođenja mjera ograničavanja.

(3) Subjekt nadzora iz stavka 1. ovoga članka dužan je nakon isteka roka iz stavka 1. ovoga članka osobne podatke o stranki brisati, a dokumentaciju iz stavka 2. ovoga članka uništiti u skladu s propisima kojima se uređuje zaštita osobnih podataka.

(4) Opseg dokumentacije o sredstvima iz stavka 1. ovoga članka mora biti dovoljan da omogući rekonstrukciju pojedinačnih transakcija ili aktivnosti kako bi se, u slučaju potrebe, nadležnim državnim tijelima pružili dokazi potrebni za kazneni postupak.«.

Članak 11.

U članku 20. riječ: »međunarodnim« briše se.

Članak 12.

Članak 21. mijenja se i glasi:

»(1) Kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina kaznit će se:

a) tko izravno ili neizravno stavi na raspolaganje sredstva ili gospodarske izvore osobi, subjektu ili tijelu obuhvaćenima mjerama ograničavanja, ili u njihovu korist, ako se time krši mjera ograničavanja koja je na snazi u Republici Hrvatskoj

b) tko ne zamrzne sredstva ili gospodarske izvore koji pripadaju osobi, subjektu ili tijelu obuhvaćenima mjerama ograničavanja ili su u njihovu vlasništvu ili posjedu ili pod njihovom kontrolom, ako se time krši mjera ograničavanja koja je na snazi u Republici Hrvatskoj

c) tko omogući fizičkoj osobi obuhvaćenoj mjerama ograničavanja ulazak na državno područje Republike Hrvatske ili da preko njega prođe, ako se time krši zabrana ulaska na državno područje Republike Hrvatske

d) tko sklopi ili nastavi transakciju s trećom državom, tijelom treće države, subjektom ili tijelom koje je izravno ili neizravno u vlasništvu ili pod kontrolom treće države ili tijela treće države, uključujući dodjelu ili nastavak izvršenja ugovora o javnoj nabavi ili ugovora o koncesiji, ako zabrana ili ograničavanje tog postupanja predstavlja mjeru ograničavanja koja je na snazi u Republici Hrvatskoj

e) tko trguje robom, obavi njezin uvoz, izvoz, prodaju, kupnju, prijenos, provoz ili prijevoz, pruži brokerske usluge, usluge tehničke pomoći ili druge usluge povezane s tom robom, ako zabrana ili ograničavanje tog postupanja predstavlja mjeru ograničavanja koja je na snazi u Republici Hrvatskoj

f) tko pruži financijsku uslugu ili obavlja financijsku aktivnost, ako zabrana ili ograničavanje tog poslovanja predstavlja mjeru ograničavanja koja je na snazi u Republici Hrvatskoj

g) tko pruži uslugu koja nije navedena u točki f. ovoga stavka, ako zabrana ili ograničavanje tog postupanja predstavlja mjeru ograničavanja koja je na snazi u Republici Hrvatskoj

h) tko zaobiđe mjere ograničavanja koje su na snazi u Republici Hrvatskoj:

1. korištenjem ili prijenosom trećoj strani sredstava ili gospodarskih izvora ili na drugi način raspolaganjem tim sredstvima i gospodarskim izvorima koji su u izravnom ili neizravnom vlasništvu, posjedu ili pod kontrolom osobe, subjekta ili tijela obuhvaćenog mjerama ograničavanja, a koji trebaju biti zamrznuti sukladno mjeri ograničavanja koja je na snazi u Republici Hrvatskoj, kako bi se prikrila ta sredstva ili ti gospodarski izvori

2. tako što pruži lažnu ili obmanjujuću informaciju kako bi se prikrila činjenica da je osoba, subjekt ili tijelo obuhvaćeno mjerama ograničavanja krajnji vlasnik ili korisnik sredstava ili gospodarskih izvora koji trebaju biti zamrznuti sukladno mjeri ograničavanja koja je na snazi u Republici Hrvatskoj

3. kao fizička osoba ili kao zastupnik subjekta ili tijela obuhvaćenog mjerama ograničavanja, neispunjenjem obveze da nadležnom javnopravnom tijelu Republike Hrvatske prijavi sredstva ili gospodarske izvore koji se nalaze na području Republike Hrvatske, koja im pripadaju, ili su u njihovu vlasništvu ili posjedu ili pod njihovom kontrolom, a podliježu mjeri ograničavanja koja je na snazi u Republici Hrvatskoj

4. tako što ne ispuni obvezu da nadležnom javnopravnom tijelu Republike Hrvatske dostavi informaciju dobivenu u obavljanju profesionalne djelatnosti, o zamrznutim i nezamrznutim sredstvima ili gospodarskim izvorima koji se nalaze na području Republike Hrvatske, a koja pripadaju osobama, subjektima ili tijelima obuhvaćenim mjerama ograničavanja ili su u njihovu vlasništvu, ili posjedu ili pod njihovom kontrolom, a podliježu mjeri ograničavanja koja je na snazi u Republici Hrvatskoj

i) tko prekrši ili ne ispuni uvjet iz odobrenja koje je izdalo nadležno tijelo Republike Hrvatske za obavljanje aktivnosti, a bez kojeg bi odobrenja obavljanje aktivnosti predstavljalo kršenje mjere ograničavanja koja je na snazi u Republici Hrvatskoj

j) tko ne provede, ne primijeni ili na drugi način postupi suprotno odredbama mjera ograničenja potpunog ili djelomičnog ograničenja trgovine, uvoza, izvoza, provoza, pružanja usluga, poštanskog prometa, prometnih, elektroničkih i drugih komunikacija te embarga na oružje i vojnu opremu, koje su na snazi u Republici Hrvatskoj

k) tko ne provede, ne primijeni ili na drugi način postupi suprotno odredbama mjera ograničenja raspolaganja imovinom, zabrane ulaska na državno područje Republike Hrvatske ili zabrane tranzita preko državnog područja Republike Hrvatske, koje su na snazi u Republici Hrvatskoj.

(2) Ako kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka uključuje sredstva i gospodarske izvore u vrijednosti od najmanje 100.000,00 eura ili je ostvarena znatna imovinska korist ili je kazneno djelo počinjeno u obavljanju posla, profesije ili dužnosti kršenjem profesionalnih obveza, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(3) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

(4) Tko kazneno djelo iz stavka 2. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do dvije godine.

(5) Ne predstavlja kazneno djelo postupanje navedeno u stavku 1. točki e) ovog članka ako obuhvaća robu, brokerske usluge, usluge tehničke pomoći ili druge usluge povezane s tom robom čija je vrijednost manja od 10.000,00 eura, osim ako je riječ o robi uvrštenoj na Zajednički popis robe vojne namjene Europske unije ili robi s dvojnom namjenom navedenoj u prilozima I. i IV. Uredbe (EU) 2021/821.

(6) Pružanje humanitarne pomoći osobama kojima je potrebna pomoć ili aktivnosti kojima se podupiru osnovne ljudske potrebe, a koje se pružaju u skladu s načelima nepristranosti, čovječnosti, neutralnosti i neovisnosti te, ako je to primjenjivo, s međunarodnim humanitarnim pravom, ne predstavlja kršenje mjere ograničenja koja je na snazi u Republici Hrvatskoj.

(7) Ne postoji obveza za pravne stručnjake da u skladu s mjerom ograničenja koja je na snazi u Republici Hrvatskoj prijavljuju informacije koje prime od jedne od svojih stranaka ili koje dobiju o njoj tijekom utvrđivanja pravnog položaja te stranke ili tijekom obavljanja zadaće obrane ili zastupanja te stranke u sudskim postupcima ili u vezi s njima, uključujući davanje savjeta o pokretanju ili izbjegavanju takvih postupaka.«.

Članak 13.

Članak 22. mijenja se i glasi:

»(1) Novčanom kaznom u iznosu od 4500,00 do 90.000,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba i drugi subjekt koji su dužni postupati u skladu s odredbama ovoga Zakona:

1. ako najkasnije sljedeći radni dan o primijenjenoj mjeri ograničavanja ne izvijeste tijelo koje vodi Zbirku podataka i nadležno nadzorno tijelo ili izvješće ne dostave na način i u sadržaju koji propiše Vlada (članak 8. stavak 24. i članak 16. stavci 1. i 2.)

2. ako najkasnije sljedeći radni dan od dana saznanja ne izvijeste tijelo zaduženo za provođenje određene mjere ograničavanja o okolnostima koje su utvrdili, a koje upućuju na mogućnost kršenja ili izbjegavanja mjera ograničavanja posredstvom povezanih osoba ili na drugi način (članak 8. stavak 26.)

3. ako najkasnije sljedeći radni dan od dana saznanja ne izvijeste tijelo zaduženo za provođenje određene mjere ograničavanja o informacijama za koje znaju da su im potrebne za provođenje mjere (članak 8. stavak 26.)

4. ako ne postupe po rješenju nadzornog tijela za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti u radu (članak 14. stavak 2. točka 2.)

5. ako na zahtjev nadzornog tijela ne dostave zatražene podatke i informacije ili ih ne dostave u roku koji odredi nadzorno tijelo (članak 14. stavak 6.)

6. ako ne donesu pisane politike, kontrole i postupke za provođenje mjera ograničavanja ili ih ne provode u praksi ili ih najmanje jednom godišnje ne ažuriraju (članak 15. stavak 1.)

7. ako pisane politike, kontrole i postupke za provođenje mjera ograničavanja ne donese upravljačko tijelo pravne osobe (članak 15. stavak 1.)

8. ako ne integriraju politike, kontrole i postupke iz članka 15. stavka 1. ovoga Zakona u svoj sustav unutarnjih kontrola (članak 15. stavak 2.)

9. ako politike, kontrole i postupci za provođenje mjera ograničavanja koje su donijeli ne uključuju sve propisane elemente (članak 15. stavak 3.)

10. ako podatke, informacije i dokumentaciju prikupljenu primjenom ovoga Zakona i na temelju njega donesenih podzakonskih akata ne čuvaju deset godina nakon prestanka poslovnog odnosa odnosno provjere podataka iz članka 8. stavka 19. ovoga Zakona ili ako je dokumentacija nepotpuna (članak 19.a stavci 1., 2. i 4.)

11. ako trguju robom, obave njezin uvoz, izvoz, prodaju, kupnju, prijenos, provoz ili prijevoz, pruže brokerske usluge, usluge tehničke pomoći ili druge usluge povezane s tom robom, ako zabrana ili ograničavanje tog postupanja predstavlja mjeru ograničavanja koja je na snazi u Republici Hrvatskoj, čija vrijednost je manja od 10.000 eura, a veća od 1000 eura.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 600,00 do 4500,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i član uprave ili druga odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 1500,00 do 45.000,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka odvjetnik, javni bilježnik, samostalni revizor, vanjski računovođa, porezni savjetnik, obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 1500,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba.

(5) Ako su ispunjeni uvjeti iz stavka 1. ovoga članka, počinitelju prekršaja koji je kreditna ili financijska institucija izreći će se novčana kazna u iznosu do 130.000,00 eura.«.

Članak 14.

Postupci pokrenuti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se primjenom odredbi Zakona o mjerama ograničavanja (»Narodne novine«, br. 133/23.).

Članak 15.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-02/25-01/112
Zagreb, 5. prosinca 2025.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković, v. r.

2252

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O ZAŠTITI I OČUVANJU KULTURNIH DOBARA

Proglašavam Zakon o izmjeni Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 5. prosinca 2025.

Klasa: 011-02/25-02/97
Urbroj: 71-10-01/1-25-2
Zagreb, 9. prosinca 2025.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON

O IZMJENI ZAKONA O ZAŠTITI I OČUVANJU KULTURNIH DOBARA

Članak 1.

U Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (»Narodne novine«, br. 145/24.) članak 127. mijenja se i glasi:

»(1) Ministarstvo kulture i medija preuzima dana 1. siječnja 2026. obavljanje upravnih i stručnih poslova zaštite i očuvanja kulturnih dobara predviđenih ovim Zakonom za područje Grada Zagreba koje je obavljao Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode Grada Zagreba.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, nadležno upravno tijelo Grada Zagreba obavljat će do 31. kolovoza 2026. upravne i stručne poslove zaštite i očuvanja kulturnih dobara predviđene ovim Zakonom za područje Grada Zagreba koje je obavljao Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode Grada Zagreba, a koji su propisani odredbama glave VI. ovoga Zakona.

(3) Zatečeni djelatnici Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode Grada Zagreba nastavljaju obavljati poslove iz stavka 2. ovoga članka do 31. kolovoza 2026.

(4) U razdoblju od 1. siječnja 2026. do 31. kolovoza 2026. službenike i namještenike, opremu, pismohranu i drugu dokumentaciju, sredstva za rad, prava i obveze Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode Grada Zagreba preuzima Ministarstvo kulture i medija u dijelu koji se odnosi na obavljanje poslova iz stavka 1. ovoga članka sukladno sporazumu o preuzimanju koji će se sklopiti s Gradom Zagrebom.

(5) Djelatnici Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode Grada Zagreba iz stavka 4. ovoga članka preuzimaju se uz njihovu prethodnu suglasnost te do izvršnosti Rješenja o rasporedu nastavljaju obavljati dosadašnje poslove i zadržavaju stečena prava i obveze.«.

Članak 2.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2026.

Klasa: 022-02/25-01/123
Zagreb, 5. prosinca 2025.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković, v. r.

2253

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENI I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKOJ AGENCIJI ZA POLJOPRIVREDU I HRANU

Proglašavam Zakon o izmjeni i dopunama Zakona o Hrvatskoj agenciji za poljoprivredu i hranu, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 5. prosinca 2025.

Klasa: 011-02/25-02/98
Urbroj: 71-10-01/1-25-2
Zagreb, 9. prosinca 2025.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON

O IZMJENI I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKOJ AGENCIJI ZA POLJOPRIVREDU I HRANU

Članak 1.

U Zakonu o Hrvatskoj agenciji za poljoprivredu i hranu (»Narodne novine«, br. 111/18.) u članku 3. podstavku 67. riječi: »Pravilniku o pravilima uspostave nacionalne mreže institucija u području sigurnosti hrane i hrane za životinje (»Narodne novine«, br. 43/2010.)« zamjenjuju se riječima: »propisu kojim se uređuje nacionalna mreža institucija u području sigurnosti hrane i hrane za životinje«.

Iza podstavka 98. dodaje se novi podstavak 99. koji glasi:

»– obavljanje poslova nadležnog tijela propisanih zakonom kojim se uređuje provedba Uredbe (EU) 2023/1115 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2023. o stavljanju na raspolaganje na

tržištu Unije i izvozu iz Unije određene robe i određenih proizvoda povezanih s deforestacijom i degradacijom šuma«.

Dosadašnji podstavak 99. postaje podstavak 100.

Članak 2.

U članku 4. stavku 3. na kraju podstavka 10. briše se točka i dodaje se podstavak 11. koji glasi:

»– Centar za kontrolu roba i proizvoda povezanih s deforestacijom i degradacijom šuma sa sjedištem u Osijeku.«.

Članak 3.

Upravno vijeće Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu uskladit će Statut i druge opće akte s odredbama ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 4.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-02/25-01/74
Zagreb, 5. prosinca 2025.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković, v. r.

2254

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RAČUNOVODSTVU

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o računovodstvu, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 5. prosinca 2025.

Klasa: 011-02/25-02/99
Urbroj: 71-10-01/1-25-2
Zagreb, 9. prosinca 2025.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RAČUNOVODSTVU

Članak 1.

U Zakonu o računovodstvu (»Narodne novine« br. 85/24. i 145/24.) u članku 2. stavku 1. točki 7. na kraju rečenice briše se točka.

Iza točke 7. dodaje se točka 8. koja glasi:

»8. Direktiva (EU) 2025/794 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. travnja 2025. o izmjeni direktiva (EU) 2022/2464 i (EU) 2024/1760 u pogledu datuma od kojih države članice moraju primjenjivati određene zahtjeve za korporativno izvješćivanje o održivosti i dubinsku analizu za održivo poslovanje (Tekst značajan za EGP) (SL L, 2025/794, 16. 4. 2025.).«.

Članak 2.

U članku 10. stavku 2. točke 3. i 4. mijenjaju se i glase:

»3. isprave na temelju kojih su podaci uneseni u dnevnik i glavnu knjigu – najmanje 11 godina, osim ako nije drukčije propisano zakonom kojim se uređuje fiskalizacija

4. isprave na temelju kojih su podaci uneseni u pomoćne knjige – najmanje 11 godina, osim ako nije drukčije propisano zakonom kojim se uređuje fiskalizacija.«.

Članak 3.

U članku 47. stavci 2., 3. i 4. mijenjaju se i glase:

»(2) Poduzetnik iz stavka 1. ovoga članka koji je obveznik sastavljanja godišnjeg izvještaja u skladu s člankom 21. ovoga Zakona dostavlja Financijskoj agenciji radi javne objave potpuni i točan:

1. godišnji izvještaj, revizorski izvještaj, ako njegovi godišnji financijski izvještaji podliježu zakonskoj reviziji u skladu s člankom 20. ovoga Zakona, te izvještaj o provjeri izvještaja o održivosti, ako je obveznik izvještavanja o održivosti u skladu s člankom 29. ovoga Zakona

2. konsolidirani godišnji izvještaj, revizorski izvještaj, ako njegovi godišnji konsolidirani financijski izvještaji podliježu zakonskoj reviziji u skladu s člankom 20. ovoga Zakona i ako je obveznik konsolidacije u skladu s odredbama ovoga Zakona, te izvještaj o provjeri izvještaja o održivosti, ako je obveznik izvještavanja o održivosti na konsolidiranoj osnovi u skladu s člankom 32. ovoga Zakona.

(3) Poduzetnik iz stavka 1. ovoga članka koji nije obveznik sastavljanja godišnjeg izvještaja u skladu s člankom 21. ovoga Zakona dostavlja Financijskoj agenciji radi javne objave potpune i točne:

1. godišnje financijske izvještaje i revizorski izvještaj, ako njegovi godišnji financijski izvještaji podliježu zakonskoj reviziji u skladu s člankom 20. ovoga Zakona

2. godišnje konsolidirane financijske izvještaje i revizorski izvještaj, ako njegovi godišnji financijski izvještaji podliježu zakonskoj reviziji u skladu s člankom 20. ovoga Zakona i ako je obveznik konsolidacije u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(4) Poduzetnik iz stavka 1. ovoga članka, uz izvještaje iz stavaka 2. i 3. ovoga članka, dužan je Financijskoj agenciji dostaviti i odluku o utvrđivanju godišnjih financijskih izvještaja te odluku o upotrebi dobiti ili pokriću gubitka, s time da se, u slučaju da odluka o upotrebi dobiti ili pokriću gubitka nije usvojena do isteka roka za javnu objavu iz stavka 5. ovoga članka, dostavlja prijedlog odluke o upotrebi dobiti ili pokriću gubitka u roku za javnu objavu, a usvojenu odluku po održavanju glavne skupštine.«.

U stavku 10. točka 2. mijenja se i glasi:

»2. godišnje financijske izvještaje i revizorski izvještaj, ako njegovi godišnji financijski izvještaji podliježu zakonskoj reviziji u skladu s člankom 20. ovoga Zakona, osim ako drugim propisima nije određeno drukčije.«.

Članak 4.

U članku 51. stavku 4. točka 7. mijenja se i glasi:

»7. odluka o upotrebi dobiti ili pokriću gubitka«.

U stavku 6. točka 6. mijenja se i glasi:

»6. odluku o upotrebi dobiti ili pokriću gubitka«.

Članak 5.

U članku 56. stavku 2. iza riječi: »tim poduzetnicima,« dodaju se riječi: »i to na način propisan zakonima kojima se uređuje poslovanje tih poduzetnika,«.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 6.

U Zakonu o računovodstvu (»Narodne novine« br. 85/24.) u članku 70. stavku 1. točki 2. u uvodnoj rečenici riječi: »1. siječnja 2025.« zamjenjuju se riječima: »1. siječnja 2027.«.

U točki 3. u uvodnoj rečenici riječi: »1. siječnja 2026.« zamjenjuju se riječima: »1. siječnja 2028.«.

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

»(3) Poduzetnik iz stavka 1. točke 1. ovoga članka koji tijekom poslovne godine 2025. ili 2026. postane subjekt od javnog interesa, ne podliježe obvezi izvještavanja o održivosti za tu poslovnu godinu.«.

Članak 7.

U Zakonu o računovodstvu (»Narodne novine« br. 85/24.) u članku 74. stavku 2. riječi: »1. siječnja 2026.« zamjenjuju se riječima: »1. siječnja 2028.«.

U stavku 4. riječi: »1. siječnja 2026. i poslovnu godinu 2026.« zamjenjuju se riječima: »1. siječnja 2028. i poslovnu godinu 2028.«.

U stavku 7. točki 1. riječi: »1. siječnja 2026.« zamjenjuju se riječima: »30. lipnja 2027.«.

U točki 3. riječi: »1. siječnja 2026.« zamjenjuju se riječima: »30. lipnja 2027.«.

U stavku 9. riječi: »30. lipnja 2026.« zamjenjuju se riječima: »1. siječnja 2028.«.

Članak 8.

U Zakonu o računovodstvu (»Narodne novine« br. 85/24.) u članku 77. stavku 1. riječi: »30. lipnja 2026.« zamjenjuju se riječima: »1. siječnja 2028.«.

Članak 9.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 31. prosinca 2025.

Klasa: 022-02/25-01/114
Zagreb, 5. prosinca 2025.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković, v. r.

2255

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O REVIZIJI

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o reviziji, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 5. prosinca 2025. godine.

Klasa: 011-02/25-02/100
Urbroj: 71-10-01/1-25-2
Zagreb, 9. prosinca 2025.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O REVIZIJI

Članak 1.

U Zakonu o reviziji (»Narodne novine«, br. 127/17., 27/24., 85/24. i 145/24.) u članku 5. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

»(3) Revizorsko društvo koje obavlja provjeru izvještaja o održivosti mora imati zaposlenog najmanje jednog ovlaštenog revizora koji ima odobrenje za rad za obavljanje provjere izvještaja o održivosti koje je izdalo Ministarstvo financija.«.

Dosadašnji stavci 3. do 9. postaju stavci 4. do 10.

Članak 2.

Članak 14. mijenja se i glasi:

»(1) Ovlašteni revizor ima obvezu stalno se stručno usavršavati u području obavljanja zakonske revizije i drugih revizorskih usluga u trajanju od najmanje 120 sati unutar neprekinutog razdoblja od tri godine, počevši od dana izdavanja odobrenja za rad, od čega 90 sati treba biti iz osnovnih aktivnosti.

(2) Ovlašteni revizor dužan je najmanje 10 sati godišnje ostvariti iz područja s oznakom »A« koja označava područje stalnog stručnog usavršavanja u vezi s nezakonitostima i nepravilnostima koje su utvrđene u nadzoru ovlaštenih revizora i revizorskih društava i ostala područja za koja Ministarstvo financija utvrdi da su od značaja za reviziju.

(3) Ministarstvo financija objavljuje na svojoj internetskoj stranici popis područja s oznakom »A« do 30. srpnja tekuće godine za sljedeću godinu.

(4) U strukturi stalnog stručnog usavršavanja od najmanje 120 sati unutar neprekinutog razdoblja od tri godine iz stavka 1. ovoga članka moraju biti zastupljena sljedeća područja:

1. revizijska područja, s najmanje 60 sati

2. računovodstvena područja, s najmanje 40 sati

3. ostala područja, u mjeri u kojoj su relevantna za reviziju, najviše 20 sati.

(5) Ministar financija pravilnikom detaljnije propisuje strukturu za provedbu stalnog stručnog usavršavanja, izdavanje potvrde o obavljenom stalnom stručnom usavršavanju, način utvrđivanja i dokazivanja stalnog stručnog usavršavanja, sustav bodovanja aktivnosti stalnog stručnog usavršavanja, organizaciju stalnog stručnog usavršavanja, zahtjev organizatora za provedbu stalnog stručnog usavršavanja i druge pojedinosti u vezi sa stalnim stručnim usavršavanjem.«.

Članak 3.

Naslov iznad članka 14.a i članak 14.a brišu se.

Članak 4.

U članku 14.b stavku 1. riječi: »stavka 9.« zamjenjuju se riječima: »stavka 5.«.

Članak 5.

Članak 14.c mijenja se i glasi:

»(1) Ministarstvo financija provjerava ispunjava li ovlašteni revizor obvezu stalnog stručnog usavršavanja u skladu s člancima 14. i 14.b ovoga Zakona i odredbama pravilnika iz članka 14. stavka 5. ovoga Zakona.

(2) Ovlaštenom revizoru na rodiljnom dopustu, dodatnom rodiljnom dopustu, roditeljskom dopustu i pri korištenju drugih vrsta vremenskih potpora propisanih zakonom kojim se uređuju rodiljne i roditeljske potpore te ovlaštenom revizoru za vrijeme neprekinutog trajanja privremene nesposobnosti za rad duljeg od šest mjeseci, razdoblje stalnog stručnog usavršavanja produljuje se za razdoblje trajanja navedenih okolnosti.

(3) O okolnostima iz stavka 2. ovoga članka ovlašteni revizor dužan je obavijestiti Ministarstvo financija i priložiti dokumentaciju kojom se dokazuje postojanje okolnosti iz stavka 2. ovoga članka.«.

Članak 6.

U članku 14.d stavku 5. u uvodnoj rečenici iza riječi: »obvezan« dodaju se riječi: »putem odgovarajućih registara koje vodi Ministarstvo financija«.

U stavku 6. iza riječi: »obavijestiti Ministarstvo financija« dodaju se riječi: »putem odgovarajućih registara koje vodi Ministarstvo financija«.

U stavku 8. riječi: »stavka 9.« zamjenjuju se riječima: »stavka 5.«.

U stavku 9. iza riječi: »Ministarstvu financija« dodaju se riječi: »putem odgovarajućih registara koje vodi Ministarstvo financija«.

U stavku 10. iza riječi: »Ministarstvu financija« dodaju se riječi: »putem odgovarajućih registara koje vodi Ministarstvo financija«.

Članak 7.

Članak 14.e mijenja se i glasi:

»(1) Ovlašteni revizor koji ima odobrenje za rad za obavljanje provjere izvještaja o održivosti ima obvezu stalno se stručno usavršavati u području obavljanja provjere izvještaja o održivosti u trajanju od najmanje 30 sati unutar neprekinutog razdoblja od tri godine, počevši od dana izdavanja odobrenja za rad za obavljanje provjere izvještaja o održivosti.

(2) Na stalno stručno usavršavanje u području obavljanja provjere izvještaja o održivosti na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članaka 14.b do 14.d ovoga Zakona.

(3) Ministar financija pravilnikom detaljnije propisuje strukturu za provedbu stalnog stručnog usavršavanja, izdavanje potvrde o obavljenom stalnom stručnom usavršavanju, način utvrđivanja i dokazivanja stalnog stručnog usavršavanja i druge pojedinosti u vezi sa stalnim stručnim usavršavanjem u području održivosti.«.

Članak 8.

U članku 16. stavku 1. točki 3. riječi: »člankom 14. stavkom 1.« zamjenjuju se riječima: »člankom 14. stavcima 1. i 4.«, a riječi: »i člankom 14.a stavkom 1.« brišu se.

Članak 9.

U članku 19. stavku 1. točka 1. briše se.

Dosadašnje točke 2. do 6. postaju točke 1. do 5.

Članak 10.

U članku 39. iza riječi: »revizora« dodaje se zarez i riječi: «ili brisanja revizorskog društva iz sudskog odnosno odgovarajućeg poslovnog registra«.

Članak 11.

U članku 41. iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

»(4) Subjekti od javnog interesa iz članka 43. stavka 2. ovoga Zakona koji prema javnoj objavi godišnjih financijskih izvještaja, kako je uređeno propisom kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika, postaju obveznici ugovaranja zakonske revizije s najmanje dva međusobno neovisna revizorska društva, imenuju drugo revizorsko društvo i sklapaju ugovor o reviziji za tekuću godinu, najkasnije u roku od tri mjeseca od isteka roka za javnu objavu godišnjih financijskih izvještaja odnosno godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja kako je uređeno propisom kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika.«.

Dosadašnji stavci 4. do 6. postaju stavci 5. do 7.

U dosadašnjem stavku 7., koji postaje stavak 8., riječi: »stavaka 1. do 6.« zamjenjuju se riječima: »stavaka 1. do 7.«.

Dosadašnji stavak 8. postaje stavak 9.

Članak 12.

U članku 47. stavku 2. riječi: »stavka 8.« zamjenjuju se riječima: »stavka 9.«.

U stavku 3. riječi: »stavka 8.« zamjenjuju se riječima: »stavka 9.«.

Članak 13.

U članku 65. iza stavka 10. dodaje se stavak 11. koji glasi:

»(11) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, revizijski odbor ne mora imati društvo za upravljanje otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom čije je poslovanje propisano zakonom kojim se uređuju otvoreni investicijski fondovi s javnom ponudom niti društvo za upravljanje alterativnim investicijskim fondovima čije je poslovanje propisano zakonom kojim se uređuju alternativni investicijski fondovi ako ispunjavaju sljedeće uvjete:

1. društvo nije izdavatelj čiji su vrijednosni papiri uvršteni na uređeno tržište bilo koje države članice, kako je propisano zakonom kojim se uređuje tržište kapitala ili odredbama propisa kojima se prenosi Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (preinaka) (Tekst značajan za EGP) (SL L 173, 12. 6. 2014.)

2. društvo ne ispunjava nijedan od sljedećih uvjeta:

a) zapošljava prosječno više od 5000 radnika tijekom poslovne godine u Republici Hrvatskoj

b) ima aktivu veću od 829.500.000,00 eura na zadnji dan poslovne godine

3. poslovi iz članka 66. ovoga Zakona povjereni su drugom odgovarajućem tijelu ili funkciji unutar društva.«.

Članak 14.

U članku 94. stavku 1. točka 6. mijenja se i glasi:

»6. utvrđenje da revizorski izvještaj ne ispunjava zahtjeve iz članka 58. stavka 7. ili 8. ovoga Zakona«.

Iza točke 6. dodaje se nova točka 7. koja glasi:

»7. utvrđenje da revizorski izvještaj ne ispunjava zahtjeve iz članka 58.a ovoga Zakona i, ako je to primjenjivo, članka 10. Uredbe (EU) br. 537/2014«.

Dosadašnje točke 7. do 10. postaju točke 8. do 11.

Članak 15.

U članku 95. stavku 1. u uvodnoj rečenici riječi: »točke 10.« zamjenjuju se riječima: »točke 11.«.

U stavku 2. u uvodnoj rečenici riječi: »točke 9.« zamjenjuju se riječima: »točke 10.«.

Članak 16.

U članku 99. stavku 2. riječi: »8. ovoga Zakona« zamjenju se riječima: »9. ovoga Zakona«.

Članak 17.

U članku 116. stavku 1. točki 1. riječi: »stavku 5.« zamjenjuju se riječima: »stavku 6.«.

U točki 2. riječi: »stavku 5.« zamjenjuju se riječima: »stavku 6.«.

U stavku 2. točki 1. riječi: »stavku 5.« zamjenjuju se riječima: »stavku 6.«.

U točki 2. riječi: »stavku 5.« zamjenjuju se riječima: »stavku 6.«.

Članak 18.

U članku 116.a točki 1. riječi: »stavcima 4. i 5.« zamjenjuju se riječima: »stavcima 5. i 6.«.

Točka 3. briše se.

U dosadašnjoj točki 4., koja postaje točka 3., riječi: »stavkom 4.« zamjenjuju se riječima: »stavkom 2.«.

Dosadašnje točke 5. i 6. postaju točke 4. i 5.

Dosadašnja točka 7., koja postaje točka 6., mijenja se i glasi:

»6. ne obavijesti Ministarstvo financija o propisanim okolnostima te ne priloži odgovarajuću dokumentaciju u skladu s člankom 14.c stavkom 3. ovoga Zakona«.

Dosadašnja točka 8., koja postaje točka 7., briše se.

Dosadašnje točke 9. i 10. postaju točke 7. i 8.

Članak 19.

U članku 117. stavku 1. točka 2. mijenja se i glasi:

»2. kao revizorsko društvo iz druge države članice obavlja zakonsku reviziju i/ili provjeru izvještaja o održivosti u Republici Hrvatskoj protivno članku 5. stavku 5. ovoga Zakona«.

U točki 3. riječi: »stavku 9.« zamjenjuju se riječima: »stavku 10.«.

Članak 20.

U članku 117.a stavku 1. točki 1. iza riječi: »Ministarstvu financija« dodaju se riječi: »putem odgovarajućih registara koje vodi Ministarstvo financija«.

U točki 2. iza riječi: »Ministarstvu financija« dodaju se riječi: »putem odgovarajućih registara koje vodi Ministarstvo financija«.

Članak 21.

U članku 118. stavku 1. točki 1. riječi: »stavcima 1. do 5.« zamjenjuju se riječima: »stavcima 1. do 6.«.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 22.

Odobrenja za rad za obavljanje revizorskih usluga izdana do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o reviziji (»Narodne novine«, br. 85/24.) smatraju se odobrenjima za rad za obavljanje zakonske revizije i drugih revizorskih usluga.

Postupci u tijeku

Članak 23.

(1) Ovlaštenim revizorima kojima je neprekinuto trogodišnje razdoblje stalnog stručnog usavršavanja započelo prema odredbama Zakona o reviziji (»Narodne novine«, br. 127/17., 27/24., 85/24. i 145/24.) obveza stalnog stručnog usavršavanja dovršit će se prema odredbama ovoga Zakona.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, na ovlaštene revizore kojima je neprekinuto trogodišnje razdoblje stalnog stručnog usavršavanja započelo prema odredbama Zakona o reviziji (»Narodne novine«, br. 127/17., 27/24., 85/24. i 145/24.), u pogledu ostvarivanja 60 sati stalnog stručnog usavršavanja na trogodišnjoj razini iz osnovnih aktivnosti, primjenjuju se odredbe Zakona o reviziji (»Narodne novine«, br. 127/17., 27/24., 85/24. i 145/24.) i Pravilnika o stalnom stručnom usavršavanju ovlaštenih revizora (»Narodne novine«, br. 104/18. i 144/20.).

Rok za donošenje pravilnika

Članak 24.

Ministar financija uskladit će Pravilnik o stalnom stručnom usavršavanju ovlaštenih revizora (»Narodne novine«, br. 104/18. i 144/20.) s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 25.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinana«, a stupa na snagu 31. prosinca 2025.

Klasa: 022-02/25-01/115
Zagreb, 5. prosinca 2025.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković, v. r.

2256

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O FINANCIJSKIM KONGLOMERATIMA

Proglašavam Zakon o dopunama Zakona o financijskim konglomeratima, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 5. prosinca 2025. godine.

Klasa: 011-02/25-02/101
Urbroj: 71-10-01/1-25-2
Zagreb, 9. prosinca 2025.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON

O DOPUNAMA ZAKONA O FINANCIJSKIM KONGLOMERATIMA

Članak 1.

U Zakonu o financijskim konglomeratima (»Narodne novine«, br. 147/08., 54/13. i 51/23.) u članku 1.a stavku 1. točki 2. iza riječi: »kapitala)« dodaje se zarez, a veznik: »i« briše se.

U točki 3. iza riječi: »konglomeratu« točka se zamjenjuje zarezom.

Iza točke 3. dodaje se točka 4. koja glasi:

»4. Direktiva (EU) 2023/2864 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2023. o izmjeni određenih direktiva u pogledu uspostave i funkcioniranja jedinstvene europske pristupne točke (Tekst značajan za EGP) (SL L 2023/2864, 20. 12. 2023.).«.

Članak 2.

U članku 2. iza točke 37. dodaje se točka 38. koja glasi:

»38. Uredba (EU) 2023/2859 je Uredba (EU) 2023/2859 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2023. o uspostavi jedinstvene europske pristupne točke za centralizirani pristup javno dostupnim informacijama koje su od važnosti za financijske usluge, tržišta kapitala i održivost (Tekst značajan za EGP) (SL L, 2023/2859, 20. 12. 2023.).«.

Članak 3.

Iza članka 21.a dodaju se naslov iznad članka i članak 21.b koji glase:

»Dostupnost informacija na jedinstvenoj europskoj pristupnoj točki

Članak 21.b

(1) Kada regulirani subjekt javno objavljuje informacije iz članka 21. stavka 7. ovoga Zakona, dužan je istodobno s javnom objavom informacija dostaviti te informacije Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga za potrebe njihove dostupnosti na jedinstvenoj europskoj pristupnoj točki (ESAP) uspostavljenoj na temelju Uredbe (EU) 2023/2859.

(2) Regulirani subjekt dužan je osigurati da informacije iz stavka 1. ovoga članka ispunjavaju sljedeće zahtjeve:

– dostavljaju se u formatu iz kojeg se mogu izdvojiti podaci kako je definirano u članku 2. točki 3. Uredbe (EU) 2023/2859 ili, ako je to propisano pravom Europske unije, u strojno čitljivom formatu kako je definirano u članku 2. točki 4. Uredbe (EU) 2023/2859

– priloženi su im sljedeći metapodaci:

1. sva imena reguliranog subjekta na koji se informacije odnose

2. identifikacijska oznaka pravne osobe reguliranog subjekta kako je utvrđena u skladu s člankom 7. stavkom 4. točkom (b) Uredbe (EU) 2023/2859

3. veličina reguliranog subjekta po kategorijama kako su utvrđene u skladu s člankom 7. stavkom 4. točkom (d) Uredbe (EU) 2023/2859

4. vrsta informacija kako je klasificirana u skladu s člankom 7. stavkom 4. točkom (c) Uredbe (EU) 2023/2859

5. naznaka o tome sadržavaju li informacije osobne podatke.

(3) Ako regulirani subjekt nema identifikacijsku oznaku pravne osobe kako je utvrđena u skladu s člankom 7. stavkom 4. točkom (b) Uredbe (EU) 2023/2859, dužan je istu ishoditi prije dostave informacija iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga dužna je osigurati da su informacije iz stavka 1. ovoga članka dostupne na jedinstvenoj europskoj pristupnoj točki (ESAP) uspostavljenoj na temelju Uredbe (EU) 2023/2859 te da iste ispunjavaju zahtjeve iz stavka 2. ovoga članka.

(5) Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga je, u smislu ovoga Zakona, tijelo za prikupljanje kako je definirano u članku 2. točki 2. Uredbe (EU) 2023/2859.«.

PRIJELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 4.

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga dužna je u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu članka 3. ovoga Zakona obavijestiti Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala da je, sukladno članku 3. ovoga Zakona, ona tijelo za prikupljanje kako je definirano u članku 2. točki 2. Uredbe (EU) 2023/2859.

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim članka 3. ovoga Zakona koji stupa na snagu 10. siječnja 2030.

Klasa: 022-02/25-01/86
Zagreb, 5. prosinca 2025.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković, v. r.

2257

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OSIGURANJU

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 5. prosinca 2025. godine.

Klasa: 011-02/25-02/102
Urbroj: 71-10-01/1-25-2
Zagreb, 9. prosinca 2025.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OSIGURANJU

Članak 1.

U Zakonu o osiguranju (»Narodne novine«, br. 30/15., 112/18., 63/20., 133/20., 151/22. i 152/24.) u članku 2. stavku 1. točke 3. i 5. mijenjaju se i glase:

»3. Direktiva (EU) 2016/97 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. siječnja 2016. o distribuciji osiguranja (preinačeni tekst) (Tekst značajan za EGP) (SL L 26, 2. 2. 2016.) kako je posljednji put izmijenjena Direktivom (EU) 2023/2864 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2023. o izmjeni određenih direktiva u pogledu uspostave i funkcioniranja jedinstvene europske pristupne točke (SL L, 2023/2864, 20. 12. 2023.)

5. Direktiva 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Solventnost II) (preinačeno) (Tekst značajan za EGP) (SL L 335, 17. 12. 2009.) kako je posljednji put izmijenjena Direkti-

vom (EU) 2023/2864 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2023. o izmjeni određenih direktiva u pogledu uspostave i funkcioniranja jedinstvene europske pristupne točke (SL L, 2023/2864, 20. 12. 2023.).«.

Članak 2.

U članku 3. točki 61. iza broja: »2016.)« briše se točka.

Iza točke 61. dodaje se točka 62. koja glasi:

»62. Uredba (EU) 2023/2859 je Uredba (EU) 2023/2859 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2023. o uspostavi jedinstvene europske pristupne točke za centralizirani pristup javno dostupnim informacijama koje su od važnosti za financijske usluge, tržišta kapitala i održivost (Tekst značajan za EGP) (SL L, 2023/2859, 20. 12. 2023.).«.

Članak 3.

U članku 23. stavak 7. briše se.

Članak 4.

U članku 34. iza stavka 5. dodaju se stavci 6. i 7. koji glase:

»(6) Agencija je dužna informacije iz stavka 5. ovoga članka dostaviti EIOPA-i i za potrebe njihove dostupnosti na jedinstvenoj europskoj pristupnoj točki (ESAP) uspostavljenoj na temelju Uredbe (EU) 2023/2859.

(7) Agencija je dužna osigurati da informacije iz stavka 5. ovoga članka ispunjavaju sljedeće zahtjeve:

1. dostavljaju se u formatu iz kojeg se mogu izdvojiti podaci kako je definirano u članku 2. točki 3. Uredbe (EU) 2023/2859

2. priloženi su im sljedeći metapodaci:

a. sva imena društva za osiguranje ili društva za reosiguranje na koje se informacije odnose

b. ako postoji, identifikacijska oznaka pravne osobe društva za osiguranje ili društva za reosiguranje kako je utvrđena u skladu s člankom 7. stavkom 4. točkom (b) Uredbe (EU) 2023/2859

c. vrsta informacija kako je klasificirana u skladu s člankom 7. stavkom 4. točkom (c) Uredbe (EU) 2023/2859

d. naznaka o tome sadržavaju li informacije osobne podatke.«.

Članak 5.

U članku 161. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Društvo za osiguranje dužno je imovinu za pokriće tehničkih pričuva ulagati na način koji je primjeren prirodi i trajanju obveza osiguranja i obveza reosiguranja i u najboljem interesu svih ugovaratelja osiguranja, osiguranika i korisnika osiguranja uzimajući u obzir bilo koji objavljeni cilj u skladu s policom osiguranja.«.

Članak 6.

U članku 168. iza stavka 7. dodaju se stavci 8. do 12. koji glase:

»(8) Kada društvo za osiguranje objavljuje informacije iz stavka 1. ovoga članka i članka 336. stavka 1. ovoga Zakona, dužno je istodobno s javnom objavom informacija dostaviti te informacije Agenciji za potrebe njihove dostupnosti na jedinstvenoj europskoj pristupnoj točki (ESAP) uspostavljenoj na temelju Uredbe (EU) 2023/2859.

(9) Društvo za osiguranje dužno je osigurati da informacije iz stavka 8. ovoga članka ispunjavaju sljedeće zahtjeve:

1. dostavljaju se u formatu iz kojeg se mogu izdvojiti podaci kako je definirano u članku 2. točki 3. Uredbe (EU) 2023/2859 ili, ako je to propisano pravom Europske unije, u strojno čitljivom formatu kako je definirano u članku 2. točki 4. Uredbe (EU) 2023/2859

2. priloženi su im sljedeći metapodaci:

a. sva imena društva za osiguranje na koje se informacije odnose

b. identifikacijska oznaka pravne osobe društva za osiguranje kako je utvrđena u skladu s člankom 7. stavkom 4. točkom (b) Uredbe (EU) 2023/2859

c. veličina društva za osiguranje po kategorijama kako su utvrđene u skladu s člankom 7. stavkom 4. točkom (d) Uredbe (EU) 2023/2859

d. vrsta informacija kako je klasificirana u skladu s člankom 7. stavkom 4. točkom (c) Uredbe (EU) 2023/2859

e. naznaka o tome sadržavaju li informacije osobne podatke.

(10) Ako društvo za osiguranje nema identifikacijsku oznaku pravne osobe kako je utvrđena u skladu s člankom 7. stavkom 4. točkom (b) Uredbe (EU) 2023/2859, dužno ju je ishoditi prije dostave informacija iz stavka 8. ovoga članka.

(11) Agencija je dužna osigurati da su informacije iz stavka 8. ovoga članka dostupne na jedinstvenoj europskoj pristupnoj točki (ESAP) uspostavljenoj na temelju Uredbe (EU) 2023/2859 te da iste ispunjavaju zahtjeve iz stavka 9. ovoga članka.

(12) Agencija je, u smislu ovoga Zakona, tijelo za prikupljanje kako je definirano u članku 2. točki 2. Uredbe (EU) 2023/2859.«.

Članak 7.

U članku 195. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Glavna skupština društva za osiguranje imenuje revizorsko društvo koje će obaviti zakonsku reviziju za poslovnu godinu na koju se revizija odnosi u roku propisanom zakonom kojim se uređuje revizija.«.

Članak 8.

U članku 196. stavku 1. riječ: »sedam« zamjenjuje se riječju: »deset«.

Članak 9.

U članku 211.a iza stavka 6. dodaju se stavci 7. i 8. koji glase:

»(7) Agencija je dužna informacije iz stavaka 1. i 3. ovoga članka dostaviti EIOPA-i i za potrebe njihove dostupnosti na jedinstvenoj europskoj pristupnoj točki (ESAP) uspostavljenoj na temelju Uredbe (EU) 2023/2859.

(8) Agencija je dužna osigurati da informacije iz stavaka 1. i 3. ovoga članka ispunjavaju sljedeće zahtjeve:

1. dostavljaju se u formatu iz kojeg se mogu izdvojiti podaci kako je definirano u članku 2. točki 3. Uredbe (EU) 2023/2859

2. priloženi su im sljedeći metapodaci:

a. sva imena distributera osiguranja ili distributera reosiguranja na koje se informacije odnose

b. ako postoji, identifikacijska oznaka pravne osobe distributera osiguranja ili distributera reosiguranja kako je utvrđena u skladu s člankom 7. stavkom 4. točkom (b) Uredbe (EU) 2023/2859

c. vrsta informacija kako je klasificirana u skladu s člankom 7. stavkom 4. točkom (c) Uredbe (EU) 2023/2859

d. naznaka o tome sadržavaju li informacije osobne podatke.«.

Članak 10.

Naslov iznad članka 226. mijenja se i glasi: »Zapisnik o neposrednom nadzoru«.

Članak 226. mijenja se i glasi:

»(1) Nakon provedenog postupka neposrednog nadzora sastavlja se zapisnik s detaljnim opisom utvrđenog činjeničnog stanja, odnosno opisom radnji ili propusta društva za osiguranje i odgovornih osoba koji su doveli do nedostataka, nezakonitosti i/ili nepravilnosti u poslovanju društva za osiguranje ako su isti utvrđeni u postupku nadzora.

(2) Ako u postupku nadzora nisu utvrđene nezakonitosti i/ili nepravilnosti ili su iste utvrđene, ali su otklonjene do izrade zapisnika, takve se okolnosti također navode u zapisniku.

(3) Zapisnik se dostavlja društvu za osiguranje, a uprava društva za osiguranje dužna je bez odgađanja zapisnik o obavljenom nadzoru dostaviti nadzornom odboru ili drugom odgovarajućem nadzornom organu društva za osiguranje.«.

Članak 11.

Naslov iznad članka 227. mijenja se i glasi: *»Prigovor na zapisnik o neposrednom nadzoru«.*

Članak 227. mijenja se i glasi:

»(1) Prigovor na zapisnik društvo za osiguranje može podnijeti Agenciji u roku od 15 dana od dana primitka zapisnika.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, u slučajevima kada iz zapisnikom utvrđenih činjenica proizlazi da je to nužno radi zaštite javnog interesa u smislu sprječavanja mogućih bitnih štetnih posljedica za potrošače i/ili treće osobe i ispunjavanja mjera zaštite njihovih interesa u skladu s odredbama ovoga Zakona, ili kada je to potrebno u svrhu sprječavanja mogućih bitnih štetnih posljedica za društvo za osiguranje zbog njegove neusklađenosti s potrebnim solventnim kapitalom i/ili zbog njegove neusklađenosti s minimalnim potrebnim kapitalom i/ili kada društvo za osiguranje prestane ispunjavati uvjete za dobivanje odobrenja za obavljanje poslova osiguranja i/ili kada društvo za osiguranje u velikoj mjeri ne ispunjava svoje obveze prema propisima koji se na njega odnose, rok za podnošenje prigovora iznosi osam dana od dana primitka zapisnika, a u tim je slučajevima Agencija dužna u uputi o pravnom lijeku sadržanoj u zapisniku posebno obrazložiti razloge zbog kojih je primijenjen rok iz ovoga stavka.

(3) Prigovor iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati:

1. navođenje zapisnika na koji se prigovor podnosi

2. izjavu da se navodi iz zapisnika pobijaju u cijelosti ili u određenom dijelu

3. razloge prigovora i

4. druge podatke koje mora sadržavati svaki podnesak, u skladu sa zakonom kojim se uređuje opći upravni postupak.

(4) U prigovoru iz stavka 1. ovoga članka društvo za osiguranje može navesti činjenice iz kojih proizlazi da nedostaci, nezakonitosti i nepravilnosti navedeni u zapisniku ne postoje ili su uklonjeni nakon primitka zapisnika i o tome predočiti dokaze.

(5) Ako se društvo za osiguranje poziva na isprave, dužno ih je kao dokaze priložiti prigovoru.

(6) O prigovoru na zapisnik Agencija će odlučiti u rješenju kojim rješava upravnu stvar.«.

Članak 12.

Naslov iznad članka 228. mijenja se i glasi: *»Dopuna zapisnika na temelju prigovora«.*

Članak 228. mijenja se i glasi:

»(1) Iznimno od članka 227. stavka 6. ovoga Zakona, Agencija će na temelju prigovora iz članka 227. ovoga Zakona sastaviti dopunu zapisnika ako ocijeni da iz prigovora i dokaza dostavljenih uz prigovor proizlazi:

1. osnovanost pojedinih navoda u pogledu odlučnih činjenica ili

2. da su nedostatci, nezakonitosti i/ili nepravilnosti djelomično ili u cijelosti uklonjeni.

(2) Dopuna zapisnika dostavlja se društvu za osiguranje koje na dopunu zapisnika ima pravo podnijeti prigovor u roku od osam dana od dana primitka dopune zapisnika.

(3) Na prigovor iz stavka 2. ovoga članka primjenjuju se odredbe članka 227. stavaka 4., 5. i 6. ovoga Zakona.

(4) Prigovor na dopunu zapisnika Agencija će uzeti u obzir pri odlučivanju o upravnoj stvari.«.

Članak 13.

Iza članka 228. dodaju se naslov iznad članka i članak 228.a koji glase:

»Okončanje postupaka neposrednog nadzora

Članak 228.a

(1) O završetku postupka neposrednog nadzora Agencija odlučuje rješenjem.

(2) Ako u postupku nadzora nisu utvrđene nezakonitosti i/ili nepravilnosti za koje bi se donosila odgovarajuća nadzorna mjera, Agencija će donijeti rješenje u kojem se navedeno utvrđuje i navodi da je postupak nadzora okončan.

(3) Ako su u postupku nadzora utvrđene nezakonitosti i/ili nepravilnosti, ali iz zapisnika, dopune zapisnika i prigovora proizlazi da su u potpunosti otklonjene, a Agencija ocijeni da nije potrebno izricati nadzorne mjere, Agencija će donijeti rješenje kojim se navedeno utvrđuje i navodi da je postupak nadzora okončan.

(4) Ako tijekom postupka nadzora zapisnikom utvrđene nezakonitosti i/ili nepravilnosti nisu otklonjene ili su otklonjene djelomično ili u cijelosti, ili je utvrđeno činjenično stanje izmijenjeno, navedeno će se uzeti u obzir prilikom odlučivanja o odgovarajućim nadzornim mjerama.«.

Članak 14.

U članku 251. iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

»(5) Agencija je dužna osigurati da su informacije iz stavka 1. ovoga članka dostupne na jedinstvenoj europskoj pristupnoj točki (ESAP) uspostavljenoj na temelju Uredbe (EU) 2023/2859 te da iste ispunjavaju sljedeće zahtjeve:

1. dostavljaju se u formatu iz kojeg se mogu izdvojiti podaci kako je definirano u članku 2. točki 3. Uredbe (EU) 2023/2859

2. priloženi su im sljedeći metapodaci:

a. sva imena društva za osiguranje na koje se informacije odnose

b. ako postoji, identifikacijska oznaka pravne osobe društva za osiguranje kako je utvrđena u skladu s člankom 7. stavkom 4. točkom (b) Uredbe (EU) 2023/2859

c. vrsta informacija kako je klasificirana u skladu s člankom 7. stavkom 4. točkom (c) Uredbe (EU) 2023/2859

d. naznaka o tome sadržavaju li informacije osobne podatke.«.

Članak 15.

U članku 267. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Odluku o otvaranju postupka likvidacije društvo za osiguranje objavljuje u »Narodnim novinama«, a izreku odluke o otvaranju postupka likvidacije u »Službenom listu Europske unije«, na hrvatskom jeziku ili na jednom od službenih jezika drugih država članica.«.

Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

»(4) Agencija je dužna osigurati da su informacije iz stavka 1. ovoga članka dostupne na jedinstvenoj europskoj pristupnoj točki (ESAP) uspostavljenoj na temelju Uredbe (EU) 2023/2859 te da iste ispunjavaju sljedeće zahtjeve:

1. dostavljaju se u formatu iz kojeg se mogu izdvojiti podaci kako je definirano u članku 2. točki 3. Uredbe (EU) 2023/2859

2. priloženi su im sljedeći metapodaci:

a. sva imena društva za osiguranje na koje se informacije odnose

b. ako postoji, identifikacijska oznaka pravne osobe društva za osiguranje kako je utvrđena u skladu s člankom 7. stavkom 4. točkom (b) Uredbe (EU) 2023/2859

c. vrsta informacija kako je klasificirana u skladu s člankom 7. stavkom 4. točkom (c) Uredbe (EU) 2023/2859

d. naznaka o tome sadržavaju li informacije osobne podatke.«.

Članak 16.

U članku 411. stavku 2. točki 3. iza riječi: »broj (OIB)« dodaju se riječi: »i adresu elektroničke pošte«.

Članak 17.

U članku 412. stavku 1. točka 2. mijenja se i glasi:

»2. Agencija pravnu osobu upisuje u registar Agencije na temelju izdane dozvole te nakon primljene obavijesti te osobe o upisu u odgovarajući registar i dostavljenog dokaza o ispunjavanju uvjeta propisanih člankom 424. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona.«.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 18.

Za poslovnu godinu 2026. primjenjuje se rok za imenovanje revizorskog društva iz članka 195. stavka 1. Zakona o osiguranju (»Narodne novine«, br. 30/15., 112/18., 63/20., 133/20., 151/22. i 152/24.).

Članak 19.

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga dužna je u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu članaka 4., 6., 9. i 14. ovoga Zakona i članka 267. stavka 4. koji je dodan člankom 15. ovoga Zakona obavijestiti Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala da je, sukladno članku 6. ovoga Zakona, tijelo za prikupljanje kako je definirano u članku 2. točki 2. Uredbe (EU) 2023/2859.

Članak 20.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim članaka 4., 6., 9. i 14. ovoga Zakona i članka 267. stavka 4. koji je dodan člankom 15. ovoga Zakona, koji stupaju na snagu 10. siječnja 2030.

Klasa: 022-02/25-01/87

Zagreb, 5. prosinca 2025.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković, v. r.

2258

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IZDAVANJU POKRIVENIH OBVEZNICA I JAVNOM NADZORU POKRIVENIH OBVEZNICA

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izdavanju pokrivenih obveznica i javnom nadzoru pokrivenih obveznica, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 5. prosinca 2025. godine.

Klasa: 011-02/25-02/103

Urbroj: 71-10-01/1-25-2

Zagreb, 9. prosinca 2025.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IZDAVANJU POKRIVENIH OBVEZNICA I JAVNOM NADZORU POKRIVENIH OBVEZNICA

Članak 1.

U Zakonu o izdavanju pokrivenih obveznica i javnom nadzoru pokrivenih obveznica (»Narodne novine«, br. 53/22.) članak 2. mijenja se i glasi:

»Ovim se Zakonom u hrvatsko zakonodavstvo preuzimaju sljedeći akti Europske unije:

1. Direktiva (EU) 2019/2162 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o izdavanju pokrivenih obveznica i javnom nadzoru pokrivenih obveznica i izmjeni direktiva 2009/65/EZ i 2014/59/EU (SL L 328, 18. 12. 2019.)

2. Direktiva (EU) 2023/2864 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2023. o izmjeni određenih direktiva u pogledu uspostave i funkcioniranja jedinstvene europske pristupne točke (Tekst značajan za EGP) (SL L 2023/2864, 20. 12. 2023.).«.

Članak 2.

U članku 4. iza točke 33. dodaje se nova točka 34. koja glasi:

»34. Uredba (EU) 2023/2859 je Uredba (EU) 2023/2859 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2023. o uspostavi jedinstvene europske pristupne točke za centralizirani pristup javno dostupnim informacijama koje su od važnosti za financijske usluge, tržišta kapitala i održivost (SL L 2023/2859, 20. 12. 2023.)«.

Dosadašnje točke 34., 35. i 36. postaju točke 35., 36. i 37.

Članak 3.

Iza članka 55. dodaju se naslov iznad članka i članak 55.a koji glasi:

»Dostupnost informacija na jedinstvenoj europskoj pristupnoj točki

Članak 55.a

(1) Kreditna institucija koja ima odobrenje za izdavanje pokrivenih obveznica dužna je pri javnoj objavi informacija iz članka 14.

ovoga Zakona istodobno s javnom objavom informacija dostaviti te informacije Agenciji za potrebe njihove dostupnosti na jedinstvenoj europskoj pristupnoj točki (ESAP) uspostavljenoj na temelju Uredbe (EU) 2023/2859.

(2) Kreditna institucija koja ima odobrenje za izdavanje pokrivenih obveznica dužna je osigurati da informacije iz stavka 1. ovoga članka ispunjavaju sljedeće zahtjeve:

1. dostavljaju se u formatu iz kojeg se mogu izdvojiti podaci kako je definirano u članku 2. točki 3. Uredbe (EU) 2023/2859 ili, ako je to propisano pravom Europske unije, u strojno čitljivom formatu kako je definirano u članku 2. točki 4. Uredbe (EU) 2023/28592. priloženi su im sljedeći metapodaci:

a) svi nazivi kreditne institucije koja ima odobrenje za izdavanje pokrivenih obveznica na koju se informacije odnose

b) identifikacijska oznaka pravne osobe kreditne institucije koja ima odobrenje za izdavanje pokrivenih obveznica kako je utvrđena u skladu s člankom 7. stavkom 4. točkom (b) Uredbe (EU) 2023/2859

c) veličina kreditne institucije koja ima odobrenje za izdavanje pokrivenih obveznica po kategorijama kako su utvrđene u skladu s člankom 7. stavkom 4. točkom (d) Uredbe (EU) 2023/2859

d) vrsta informacija kako je klasificirana u skladu s člankom 7. stavkom 4. točkom (c) Uredbe (EU) 2023/2859

e) naznaka o tome sadržavaju li informacije osobne podatke.

(3) Ako kreditna institucija koja ima odobrenje za izdavanje pokrivenih obveznica nema identifikacijsku oznaku pravne osobe kako je utvrđena u skladu s člankom 7. stavkom 4. točkom (b) Uredbe (EU) 2023/2859, dužna ju je ishoditi prije dostave informacija iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Agencija je dužna osigurati da su informacije iz stavka 1. ovoga članka dostupne na jedinstvenoj europskoj pristupnoj točki (ESAP) uspostavljenoj na temelju Uredbe (EU) 2023/2859 te da iste ispunjavaju zahtjeve iz stavka 2. ovoga članka.

(5) Agencija je dužna osigurati da su informacije iz članka 54. stavka 1. točaka b) i c) te članka 66. ovoga Zakona dostupne na jedinstvenoj europskoj pristupnoj točki (ESAP) uspostavljenoj na temelju Uredbe (EU) 2023/2859.

(6) Agencija je dužna osigurati da informacije iz stavka 5. ovoga članka ispunjavaju sljedeće zahtjeve:

1. dostavljaju se u formatu iz kojeg se mogu izdvojiti podaci kako je definirano u članku 2. točki 3. Uredbe (EU) 2023/2859

2. priloženi su im sljedeći metapodaci:

a) svi nazivi kreditne institucije koja ima odobrenje za izdavanje pokrivenih obveznica na koju se informacije odnose

b) identifikacijska oznaka pravne osobe kreditne institucije koja ima odobrenje za izdavanje pokrivenih obveznica kako je utvrđena u skladu s člankom 7. stavkom 4. točkom (b) Uredbe (EU) 2023/2859

c) vrsta informacija kako je klasificirana u skladu s člankom 7. stavkom 4. točkom (c) Uredbe (EU) 2023/2859

d) naznaka o tome sadržavaju li informacije osobne podatke.

(7) Agencija je, u smislu ovoga Zakona, tijelo za prikupljanje kako je definirano u članku 2. točki 2. Uredbe (EU) 2023/2859.«.

Članak 4.

U članku 66. u stavku 9. u prvoj rečenici riječ: »tijekom« zamjenjuje se riječju: »najmanje«.

U drugoj rečenici iza riječi: »podataka« briše se zarez i riječi: »ali ne duže od pet godina«.

Iza stavka 9. dodaje se novi stavak 10. koji glasi:

»(10) U skladu s odredbama o rehabilitaciji u smislu zakona kojim se uređuje prekršajni postupak, Agencija će istekom roka od tri godine od dana pravomoćnosti odluke o prekršaju sa svojih internetskih stranica ukloniti osobne podatke u smislu zakona kojim se uređuje zaštita osobnih podataka, a iz kojih bi bilo moguće utvrditi identitet počinitelja prekršaja.«.

Dosadašnji stavak 10. postaje stavak 11.

PRIJELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 5.

Agencija je dužna u roku od 30 dana od stupanja na snagu članka 3. ovoga Zakona obavijestiti europsko nadzorno tijelo da je, sukladno članku 3. ovoga Zakona, tijelo za prikupljanje kako je definirano u članku 2. točki 2. Uredbe (EU) 2023/2859.

Članak 6.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim članka 3. ovoga Zakona koji stupa na snagu 10. siječnja 2030.

Klasa: 022-02/25-01/88
Zagreb, 5. prosinca 2025.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković, v. r.

2259

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PREUZIMANJU DIONIČKIH DRUŠTAVA

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o preuzimanju dioničkih društava, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 5. prosinca 2025.

Klasa: 011-02/25-02/104
Urbroj: 71-10-01/1-25-2
Zagreb, 9. prosinca 2025.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PREUZIMANJU DIONIČKIH DRUŠTAVA

Članak 1.

U Zakonu o preuzimanju dioničkih društava (»Narodne novine«, br. 109/07., 36/09., 108/12., 90/13., 99/13. i 148/13.) u članku 1. ispred riječi: »Ovim« briše se oznaka stavka: »(1)«.

Stavak 2. briše se.

Članak 2.

Iza članka 1. dodaju se naslov iznad članka i članak 1.a koji glase:

»PRIJENOS PROPISA EUROPSKE UNIJE

Članak 1.a

Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske preuzima Direktiva 2004/25/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o ponudama za preuzimanje (SL L 142, 30. 4. 2004.), kako je posljednji put izmijenjena Direktivom (EU) 2023/2864 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2023. o izmjeni određenih direktiva u pogledu uspostave i funkcioniranja jedinstvene europske pristupne točke (Tekst značajan za EGP) (SL L 2023/2864, 20. 12. 2023.) (u daljnjem tekstu: Direktiva 2004/25/EZ).«.

Članak 3.

U članku 2. točki 8. iza riječi: »prostora« točka se zamjenjuje zarezom.

Iza točke 8. dodaju se točke 9. i 10. koje glase:

»*9. Uredba (EU) 2023/2859* je Uredba (EU) 2023/2859 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2023. o uspostavi jedinstvene europske pristupne točke za centralizirani pristup javno dostupnim informacijama koje su od važnosti za financijske usluge, tržišta kapitala i održivost (Tekst značajan za EGP) (SL L 2023/2859, 20. 12. 2023.),

10. novac, novčana naknada ili novčana sredstva u smislu ovoga Zakona su novčanice i kovani novac, elektronički novac u smislu zakona kojim se uređuje elektronički novac te druga novčana potraživanja prema pružatelju platnih usluga (knjižni novac), isključujući kriptoimovinu.«.

Članak 4.

U članku 13. stavku 3. točki 2. riječi: »i naloži poduzimanje radnji radi objavljivanja ponude za preuzimanje« brišu se.

Članak 5.

U članku 19. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Radi osiguranja novčane naknade ponuditelj je obvezan na račun depozitara na koji se prenosi novčana naknada u svrhu provođenja ponude za preuzimanje izdvojiti novčana sredstva potrebna za plaćanje svih dionica koje su predmet ponude za preuzimanje i/ili depozitaru dostaviti neopozivu bankovnu garanciju na prvi poziv izdanu u korist osoba koje će pohraniti svoje dionice u ponudi za preuzimanje, na iznos potreban za plaćanje svih dionica koje su predmet ponude za preuzimanje. Novčana sredstva pohranjena na računu depozitara u svrhu provođenja ponude za preuzimanje ne ulaze u likvidacijsku ili stečajnu masu depozitara, niti mogu biti predmetom ovrhe u vezi s potraživanjem prema depozitaru.«.

Stavak 4. mijenja se i glasi:

»(4) Ponuditelj ne smije raspolagati novčanim sredstvima koja su, radi osiguranja isplate pohranjenih dionica, izdvojena na računu depozitara, osim radi isplate pohranjenih dionica.«.

Iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

»(5) Depozitar je ovlašten u ime i za račun osoba koje su pohranile dionice u ponudi za preuzimanje uputiti poziv na plaćanje na temelju bankovne garancije.«.

Dosadašnji stavak 5. postaje stavak 6.

Članak 6.

U članku 24. stavku 3. broj: »14« zamjenjuje se brojem: »30«.

Članak 7.

Članak 34. mijenja se i glasi:

»(1) Dionice u obliku elektroničkih zapisa kod depozitara pohranjuju se prijenosom na posebnu poziciju na računu dioničara na temelju prihvata ponude za preuzimanje.

(2) Prihvat ponude za preuzimanje i opoziv prihvata ponude za preuzimanje može biti izjavljen u pisanom i digitalnom obliku primjenjujući međunarodno priznate standarde sigurnosti komuniciranja ili na drugi način uređen operativnim pravilima rada depozitara.

(3) Dioničar može pohranjene dionice povući iz pohrane do isteka roka trajanja ponude za preuzimanje na temelju opoziva prihvata ponude za preuzimanje.

(4) Dioničar se ne može odreći prava na povlačenje dionica iz pohrane. Ponuditelj se ne može pozivati na izjavu dioničara o odricanju od prava na povlačenje dionica iz pohrane.«.

Članak 8.

U članku 45. stavak 6. mijenja se i glasi:

»(6) Radi osiguranja naknade iz stavka 5. ovoga članka ponuditelj je obvezan na račun depozitara na koji se prenosi novčana naknada izdvojiti novčana sredstva ili depozitaru dostaviti neopozivu bankovnu garanciju na prvi poziv izdanu u korist manjinskih dioničara na iznos potreban za plaćanje svih dionica manjinskih dioničara. Novčana sredstva pohranjena na računu depozitara u svrhu provođenja ponude za preuzimanje ne ulaze u likvidacijsku ili stečajnu masu depozitara i/ili kreditne institucije, niti mogu biti predmetom ovrhe u vezi s potraživanjem prema depozitaru i/ili kreditnoj instituciji.«.

Iza stavka 9. dodaju se stavci 10. do 14. koji glase:

»(10) Iznimno od stavka 9. ovoga članka, za rješavanje sporova između ponuditelja i osoba koje s njim djeluju zajednički i manjinskih dioničara nadležan je trgovački sud. Odluka suda o visini pravične naknade djeluje prema svim manjinskim dioničarima neovisno o tome jesu li sudjelovali u sudskom postupku u kojem se raspravljalo o primjerenosti pravične naknade. Ako sud odredi pravičnu naknadu po cijeni koja je viša od cijene određene prema stavku 5. ovoga članka, ponuditelj ili osoba koja s njim djeluje zajednički obvezna je svim manjinskim dioničarima isplatiti razliku u cijeni u roku od sedam dana od dana pravomoćnosti odluke, ako protiv nje nije bio izjavljen pravni lijek odnosno od dostave pravomoćne odluke.

(11) Ako sud prilikom odlučivanja o pravičnoj naknadi u postupku iz stavka 10. ovoga članka utvrdi da je cijena određena u ponudi za preuzimanje bila niža od cijene propisane člankom 16. stavcima 2. do 6. ovoga Zakona, ponuditelj ili osoba koja s njim djeluje zajednički obvezna je svim dioničarima koji su prihvatili ponudu za preuzimanje isplatiti razliku u cijeni u roku od sedam dana od dana pravomoćnosti odluke, ako protiv nje nije bio izjavljen pravni lijek odnosno od dostave pravomoćne odluke.

(12) Ponuditelj ili osoba koja s njim djeluje zajednički dužna je bez odgode, a najkasnije u roku od pet dana od dana dostave sudske odluke iz stavka 10. ovoga članka, obavijestiti Agenciju o ishodu sudskog postupka u kojem je donesena odluka suda o visini pravične naknade iz stavka 10. ovoga članka.

(13) Ponuditelj ili osoba koja s njim djeluje zajednički dužna je bez odgode, a najkasnije u roku od pet dana od dana isplate, o isplati razlike u cijeni koja je isplaćena na temelju stavka 10. i stavka 11. ovoga članka obavijestiti Agenciju.

(14) U stvarima iz stavka 10. ovoga članka sud odlučuje u izvanparničnom postupku.«.

Članak 9.

U članku 50. stavak 3. mijenja se i glasi:

»(3) Pravodobno podnesena tužba protiv rješenja Agencije kojim se utvrđuje nastanak obveze objavljivanja ponude za preuzimanje odgađa pravne učinke tog rješenja do nastupanja pravomoćnosti tog rješenja Agencije.«.

Članak 10.

Iza članka 53. dodaju se naslov iznad članka i članak 53.a koji glase:

»DOSTUPNOST INFORMACIJA NA JEDINSTVENOJ EUROPSKOJ PRISTUPNOJ TOČKI

Članak 53.a

(1) Ponuditelj odnosno ciljno društvo dužno je pri javnoj objavi informacija iz članka 9. stavka 3., članka 10. stavka 2., članka 27. stavka 1., članka 41. stavka 1. i članka 56. stavka 1. ovoga Zakona istodobno s javnom objavom informacija dostaviti te informacije Agenciji za potrebe njihove dostupnosti na jedinstvenoj europskoj pristupnoj točki (ESAP) uspostavljenoj na temelju Uredbe (EU) 2023/2859.

(2) Ponuditelj odnosno ciljno društvo dužno je osigurati da informacije iz stavka 1. ovoga članka ispunjavaju sljedeće zahtjeve:

1. dostavljaju se u formatu iz kojeg se mogu izdvojiti podaci kako je definirano u članku 2. točki 3. Uredbe (EU) 2023/2859 ili, ako je to propisano pravom Europske unije, u strojno čitljivom formatu kako je definirano u članku 2. točki 4. Uredbe (EU) 2023/2859,

2. priloženi su im sljedeći metapodaci:

a) svi nazivi društva na koje se informacije odnose,

b) identifikacijska oznaka društva kako je utvrđena u skladu s člankom 7. stavkom 4. točkom (b) Uredbe (EU) 2023/2859,

c) veličina društva po kategorijama kako su utvrđene u skladu s člankom 7. stavkom 4. točkom (d) Uredbe (EU) 2023/2859,

d) industrijski sektor ili sektori gospodarskih djelatnosti društva kako je utvrđeno u skladu s člankom 7. stavkom 4. točkom (e) Uredbe (EU) 2023/2859,

e) vrsta informacija kako je klasificirana u skladu s člankom 7. stavkom 4. točkom (c) Uredbe (EU) 2023/2859,

f) naznaka o tome sadržavaju li informacije osobne podatke.

(3) Ako društvo nema identifikacijsku oznaku pravne osobe kako je utvrđena u skladu s člankom 7. stavkom 4. točkom (b) Uredbe (EU) 2023/2859, dužno ju je ishoditi prije dostave informacija iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Ponuditelj osigurava dostupnost informacije u vezi s cijenom iz ponude za preuzimanje određenom u skladu s člankom 16. stavcima 2. do 5. ovoga Zakona.

(5) Ponuditelj je dužan osigurati da informacija iz stavka 4. ovoga članka ispunjava sljedeće zahtjeve:

1. dostavlja se u formatu iz kojeg se mogu izdvojiti podaci kako je definirano u članku 2. točki 3. Uredbe (EU) 2023/2859,

2. priloženi su sljedeći metapodaci:

a) svi nazivi društva na koje se informacija odnosi,

b) identifikacijska oznaka društva kako je utvrđena u skladu s člankom 7. stavkom 4. točkom (b) Uredbe (EU) 2023/2859,

c) vrsta informacije kako je klasificirana u skladu s člankom 7. stavkom 4. točkom (c) Uredbe (EU) 2023/2859,

d) naznaka o tome sadržava li informacija osobne podatke.

(6) Agencija je dužna osigurati da su informacije iz stavaka 1. i 4. ovoga članka dostupne na jedinstvenoj europskoj pristupnoj točki (ESAP) uspostavljenoj na temelju Uredbe (EU) 2023/2859 i da informacije ispunjavaju zahtjeve iz stavaka 2. i 5. ovoga članka.

(7) Agencija je, u smislu ovoga Zakona, tijelo za prikupljanje kako je definirano u članku 2. točki 2. Uredbe (EU) 2023/2859.«.

Članak 11.

U članku 59. stavku 1. u uvodnoj rečenici riječi: »200.000 do 1.000.000 kuna« zamjenjuju se riječima: »26.540,00 do 132.720,00 eura«, a zarez i riječi: »odnosno novčanom kaznom od 100,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba« brišu se.

U stavku 2. u uvodnoj rečenici riječi: »100.000 do 500.000,00 kuna« zamjenjuju se riječima: »13.270,00 do 66.360,00 eura«, a zarez i riječi: »odnosno novčanom kaznom od 50.000 do 200.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba« brišu se.

Iza točke 17. dodaju se nove točke 18. i 19. koje glase:

»18. kao ponuditelj ili osoba koja s njim djeluje zajednički, ne isplati, protivno odredbama članka 45. stavka 10. ovoga Zakona, razliku u cijeni svim manjinskim dioničarima, u roku od sedam dana od dana pravomoćnosti odluke, ako protiv nje nije bio izjavljen pravni lijek odnosno od dostave pravomoćne odluke,

19. kao ponuditelj ili osoba koja s njim djeluje zajednički, ne isplati, protivno odredbama članka 45. stavka 11. ovoga Zakona, razliku u cijeni svim dioničarima koji su prihvatili ponudu za preuzimanje, u roku od sedam dana od dana pravomoćnosti odluke, ako protiv nje nije bio izjavljen pravni lijek odnosno od dostave pravomoćne odluke,«.

Dosadašnje točke 18. i 19. postaju točke 20. i 21.

U stavku 3. u uvodnoj rečenici riječi: »50.000,00 do 200.000,00 kuna« zamjenjuju se riječima: »6630,00 do 26.540,00 eura«, a zarez i riječi: »odnosno novčanom kaznom od 20.000 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba« brišu se.

Iza točke 17. dodaju se nove točke 18. i 19. koje glase:

»18. kao ponuditelj ili osoba koja s njim djeluje zajednički, protivno odredbama članka 45. stavka 12. ovoga Zakona, najkasnije u roku od pet dana od dana dostave sudske odluke, ne obavijesti Agenciju o ishodu sudskog postupka u kojem je donesena predmetna odluka,

19. kao ponuditelj ili osoba koja s njim djeluje zajednički, protivno odredbama članka 45. stavka 13. ovoga Zakona, najkasnije u roku od pet dana od dana isplate, ne obavijesti Agenciju o isplati razlike u cijeni koja je isplaćena na temelju stavka 10. i/ili stavka 11. članka 45. ovoga Zakona,«.

Dosadašnje točke 18. i 19. postaju točke 20. i 21.

Iza stavka 3. dodaju se novi stavak 4. i stavak 5. koji glase:

»(4) Novčanom kaznom u iznosu od 6630,00 do 26.540,00 eura za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 13.270,00 eura za prekršaj iz stavka 2. ovoga članka i novčanom kaznom u iznosu od 1990,00 do 9950,00 eura za prekršaj iz stavka 3. ovoga članka kaznit će se fizička osoba obrtnik ili fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, koje je počinila u vezi s obavljanjem svog obrta ili samostalne djelatnosti.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 130,00 do 6630,00 eura za prekršaje iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka kaznit će se fizička osoba.«.

Dosadašnji stavak 4., koji postaje stavak 6., mijenja se i glasi:

»(6) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 eura za prekršaje iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.«.

PRIJELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 12.

Agencija je dužna u roku od 30 dana od stupanja na snagu članka 10. ovoga Zakona obavijestiti Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala da je, sukladno članku 10. ovoga Zakona, tijelo za prikupljanje kako je definirano u članku 2. točki 2. Uredbe (EU) 2023/2859.

Članak 13.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim članka 10. ovoga Zakona koji stupa na snagu 10. siječnja 2030.

Klasa: 022-02/25-01/89
Zagreb, 5. prosinca 2025.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković, v. r.

2260

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MINIMALNOM GLOBALNOM POREZU NA DOBIT

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o minimalnom globalnom porezu na dobit, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 5. prosinca 2025.

Klasa: 011-02/25-02/105
Urbroj: 71-10-01/1-25-2
Zagreb, 9. prosinca 2025.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MINIMALNOM GLOBALNOM POREZU NA DOBIT

Članak 1.

U Zakonu o minimalnom globalnom porezu na dobit (»Narodne novine«, br. 155/23.) u članku 5. iza stavka 6. dodaje se novi stavak 7. koji glasi:

»(7) Porezna obveza iz stavka 5. ovoga članka ne može umanjiti osnovicu poreza na dobit.«.

Dosadašnji stavak 7. postaje stavak 8.

Članak 2.

Naziv poglavlja II. iznad članka 7. mijenja se i glasi: »PRAVILO O UKLJUČIVANJU DOBITI I PRAVILO O PRENISKO OPOREZIVANOJ DOBITI«.

Članak 3.

U članku 13. stavku 3. riječi: »ili/i pravila o prenisko oporezivanoj dobiti« brišu se.

Stavak 4. mijenja se i glasi:

»(4) U smislu primjene stavka 1. ovoga članka izračun viška dobiti sastavnih subjekata koji podliježu niskoj poreznoj stopi temelji se na računovodstvenom standardu iz članka 17. ovoga Zakona ili na računovodstvenom standardu kojim se osigurava primjena kvalificiranog međunarodnog sporazuma o sigurnoj luci iz članka 34. i članka 60. stavka 2. ovoga Zakona, a koja se odnosi na računovodstveni standard.«.

Članak 4.

Naslov iznad članka 25. mijenja se i glasi: »*Odluka o kvalificirajućem gubitku*«.

Članak 5.

U članku 46. stavku 8. iza riječi: »općim poreznim propisom« dodaju se riječi: »i ovim Zakonom do roka za podnošenje Prijave iz stavka 7. ovoga članka«.

Stavak 10. mijenja se i glasi:

»(10) Smatra se kako je porezni obveznik ispunio obvezu podnošenja Prijave iz stavka 7. ovoga članka ako je ispunio obvezu podnošenja prijave s informacijama o dopunskom porezu u skladu s propisima o administrativnoj suradnji u području poreza.«.

Iza stavka 10. dodaje se stavak 11. koji glasi:

»(11) Ministar financija pravilnikom iz članka 13. stavka 9. ovoga Zakona propisuje postupak prijave odgovornog sastavnog subjekta i način preuzimanja prava i obveza iz porezno-pravnog odnosa.«.

Članak 6.

U članku 48. stavku 5. iza riječi: »dopunski porez« dodaju se riječi: »iz stavka 1. ovoga članka«, a riječi: »za plaćanje kvalificiranog domaćeg dopunskog poreza« brišu se.

Iza stavka 5. dodaje se novi stavak 6. koji glasi:

»(6) U slučaju iz stavka 5. ovoga članka imenovani odgovorni subjekt iz članka 46. stavka 8. ovoga Zakona podnosi objedinjenu poreznu prijavu koja će sadržavati podatke potrebne za obračun porezne obveze iz stavka 1. ovoga članka.«.

Dosadašnji stavak 6. postaje stavak 7.

Članak 7.

Naslov iznad članka 49. mijenja se i glasi: »Prijava i plaćanje kvalificiranog domaćeg dopunskog poreza«.

U članku 49. iza stavka 5. dodaje se novi stavak 6. koji glasi:

»(6) U slučaju iz stavka 5. ovoga članka imenovani odgovorni subjekt iz članka 46. stavka 8. ovoga Zakona podnosi objedinjenu poreznu prijavu koja će sadržavati podatke potrebne za obračun kvalificiranog domaćeg dopunskog poreza iz stavka 1. ovoga članka.«.

Dosadašnji stavak 6. postaje stavak 7.

Članak 8.

Članak 52. mijenja se i glasi:

»Novčanom kaznom u iznosu od 3000,00 eura do 100.000,00 eura kaznit će se odgovorni subjekt ili sastavni subjekt iz članka 46. stavka 8. ovoga Zakona ako:

1. ne podnese na propisani način ili u propisanom roku Prijavu iz članka 48. ovoga Zakona

2. ne podnese na propisani način ili u propisanom roku Prijavu iz članka 49. ovoga Zakona

3. ne utvrdi obvezu dopunskog poreza u skladu s člankom 5. stavkom 5. ovoga Zakona

4. ne plati dopunski porez u propisanim rokovima iz članka 48. stavka 4. ili članka 49. stavka 4. ovoga Zakona

5. ne imenuje odgovornog subjekta u roku iz članka 46. stavka 8. ovoga Zakona.«.

Članak 9.

U članku 53. stavku 4. riječ: »dionica« zamjenjuje se riječju: »inventara«.

Članak 10.

Naslov iznad članka 56. mijenja se i glasi: »Odluka o odgođenoj primjeni pravila o uključivanju dobiti i pravila o prenisko oporezivanoj dobiti«.

U članku 56. stavci 2. i 3. mijenjaju se i glase:

»(2) Krajnje matično društvo iz stavka 1. ovoga članka imenuje subjekt imenovan za podnošenje prijave u državi članici koja nije država članica u kojoj se nalazi krajnje matično društvo ili, ako skupina MNP-ova nema sastavni subjekt u drugoj državi članici, u jurisdikciji treće zemlje koja za izvještajnu fiskalnu godinu ima važeći sporazum između kvalificiranih nadležnih tijela s državom članicom u kojoj se nalazi krajnje matično društvo. U tom slučaju subjekt imenovan za podnošenje prijave podnosi Prijavu informacija o dopunskom porezu u skladu sa zahtjevima navedenima u članku 46. stavku 5. ovoga Zakona. Sastavni subjekti koji se nalaze u državi članici koja je odabrala opciju odgode iz stavka 1. ovoga članka subjektu imenovanom za podnošenje Prijave dostavljaju informacije potrebne za usklađivanje s člankom 46. stavkom 5. ovoga Zakona i izuzimaju se od obveze podnošenja Prijave iz članka 46. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Smatra se da je postotak na temelju pravila o prenisko oporezivanoj dobiti utvrđen za državu članicu koja je odabrala opciju odgode iz stavka 1. ovoga članka za fiskalnu godinu jednak nuli.«.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 11.

(1) Ovaj se Zakon primjenjuje u postupku podnošenja prijava dopunskog poreza za 2024. godinu i nadalje.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, porezni obveznik može za izračun kvalificiranog domaćeg dopunskog poreza za 2024. godinu primijeniti članak 13. stavak 4. Zakona o minimalnom globalnom porezu na dobit (»Narodne novine«, br. 156/23.).

Stupanje na snagu

Članak 12.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-02/25-01/119
Zagreb, 5. prosinca 2025.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković, v. r.

2261

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DOBIT

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 5. prosinca 2025.

Klasa: 011-02/25-02/106
Urbroj: 71-10-01/1-25-2
Zagreb, 9. prosinca 2025.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DOBIT

Članak 1.

U Zakonu o porezu na dobit (»Narodne novine«, br. 177/04., 90/05., 57/06., 146/08., 80/10., 22/12., 148/13., 143/14., 50/16., 115/16., 106/18., 121/19., 32/20., 138/20., 114/22. i 114/23.) u članku 2. stavak 8. mijenja se i glasi:

»(8) Porezni obveznici izuzeti od oporezivanja porezom na dobit su mirovinski i investicijski fondovi bez pravne osobnosti koji su osnovani i posluju u skladu s posebnim propisom.«.

Iza stavka 8. dodaje se novi stavak 9. koji glasi:

»(9) Na fondove iz stavka 8. ovoga članka ne primjenjuju se druge odredbe ovoga Zakona i posebnih propisa koje se primjenjuju na obveznike poreza na dobit, osim u slučaju investicijskog fonda za koji je utvrđeno kako je osnovan radi iskorištavanja porezne pogodnosti odnosno na koji se ne može primijeniti izuzeće od oporezivanja.«.

Iza dosadašnjeg stavka 9., koji postaje stavak 10., dodaje se stavak 11. koji glasi:

»(11) Ministar financija pravilnikom propisuje način utvrđivanja investicijskih fondova iz stavka 9. ovoga članka na koje se ne može primijeniti izuzeće od oporezivanja.«.

Članak 2.

U članku 6. stavku 1. iza točke 5. dodaje se točka 6. koja glasi:

»6. za sponzorstava učinjena u tuzemstvu za kulturne, znanstvene, odgojno-obrazovne, zdravstvene, humanitarne, sportske, vjerske, ekološke i druge općekorisne svrhe subjektima kao što su udruge, zaklade, ustanove, samostalni umjetnici, pravne i fizičke osobe u sustavu sporta, tijela državne uprave te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili drugim subjektima koji navedene djelatnosti obavljaju u skladu s posebnim propisima, a koji provode programe i aktivnosti od interesa za Republiku Hrvatsku.«.

Iza stavka 7. dodaje se novi stavak 8. koji glasi:

»(8) Ministar nadležan za aktivnosti iz stavka 1. točke 6. ovoga članka uz prethodnu suglasnost ministra financija odlukom utvrđuje subjekte koji ispunjavaju uvjete za smanjenje porezne osnovice iz stavka 1. točke 6. ovoga članka.«.

Dosadašnji stavak 8. postaje stavak 9.

Članak 3.

U članku 7. stavku 9. riječ: »žiroračun« zamjenjuje se riječju: »račun«.

Članak 4.

U članku 13. stavak 3. mijenja se i glasi:

»(3) Pri utvrđivanju i procjeni jesu li poslovni odnosi između povezanih osoba iz stavka 2. ovoga članka ugovoreni po tržišnim cijenama može se koristiti jedna od sljedećih metoda:

a) Metoda usporedivih nekontroliranih cijena po kojoj se cijene za prodane proizvode, robu ili usluge u kontroliranim poslovima uspoređuju s onima u nekontroliranim poslovima i usporedivim okolnostima

b) Metoda preprodajne cijene po kojoj se utvrđuje cijena po kojoj se roba nabavljena od povezanih osoba prodaje nepovezanim osobama. Tako utvrđena cijena umanjuje se za odgovarajuću bruto trgovačku maržu koja se može postići u postojećim tržišnim uvjetima. Dobiveni ostatak, nakon usklađenja za ostale troškove u vezi s kupnjom proizvoda, je cijena po kojoj je roba mogla biti nabavljena od nepovezanih osoba

c) Metoda trošak plus po kojoj se prvo utvrđuju troškovi proizvoda, poluproizvoda ili usluga koje je imala osoba koja je proizvode, poluproizvode ili usluge prodala drugoj povezanoj osobi. Na tako utvrđene troškove dodaje se odgovarajuća brutodobit koja se može postići u postojećim tržišnim uvjetima. Tako dobiveni iznos je cijena po kojoj su proizvodi, poluproizvodi ili usluge mogli biti nabavljeni od nepovezanih osoba

d) Transakcijska metoda podjele dobiti identificira relevantnu dobit koja će se podijeliti između povezanih društava iz kontrolirane transakcije ili kontroliranih transakcija koje je prikladno agregirati, a zatim dijeli tu dobit između povezanih društava na gospodarski valjanoj osnovi koja je približna raspodjeli dobiti prema načelu nepristrane transakcije

e) Metoda transakcijske netomarže po kojoj se ispituje ostvarena netomarža dobiti u odnosu na odgovarajuću osnovicu, kao što su ukupni troškovi, prihodi od prodaje, imovina ili vlastiti kapital koju jedna osoba ostvaruje u poslovima s jednom ili više povezanih osoba. Tako ostvarena netodobit uspoređuje se s netodobitkom sličnih osoba u sličnim okolnostima

f) Osim metoda navedenih u točkama (a) do (e) iz ovoga stavka, porezni obveznik može koristiti i druge metode za određivanje cijena pod uvjetom da te cijene zadovoljavaju načelo nepristrane transakcije. Druge metode koriste se samo ako metode iz točaka (a) do (e) ovoga stavka nisu primjerene činjenicama i okolnostima slučaja.«.

Članak 5.

U članku 14.a stavku 1. iza riječi: »prije nego što su započele,« dodaju se riječi: »a u poslovno opravdanim okolnostima i za transakcije koje su već u tijeku«.

Članak 6.

U članku 18. stavku 6. broj: »1« zamjenjuje se brojem: »3«.

Članak 7.

Članak 30. mijenja se i glasi:

»(1) Porezni obveznik koji u inozemstvu obavlja djelatnost putem stalne poslovne jedinice odnosno poslovne jedinice koja se u inozemstvu smatra poreznim obveznikom i za koju u inozemstvu za porezne potrebe vodi poslovne knjige, podnosi poreznu prijavu i plaća porez na dobit ili njemu istovrsni porez, inozemnu pozitivnu poreznu osnovicu uključuje u tuzemnu poreznu osnovicu, a plaćeni porez se uračunava u tuzemni porez u istom poreznom razdoblju, i to do propisanog iznosa prema stavku 2. ovoga članka.

(2) Iznos poreza plaćenog u inozemstvu prema stavku 1. ovoga članka koji se može uračunati u tuzemni porez izračunava se tako da se na poreznu osnovicu ostvarenu u inozemstvu na koju je obračunan inozemni porez na dobit primijeni tuzemna porezna stopa u skladu s člankom 28. ovoga Zakona u istom poreznom razdoblju, ali najviše do iznosa porezne obveze utvrđene u tuzemstvu i ne više od iznosa plaćanog poreza u inozemstvu.

(3) U slučaju primjene ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja s državom u kojoj se nalazi stalna poslovna jedinica iz stavka 1. ovoga članka porezni obveznik na odgovarajući način uz taj ugovor primjenjuje odredbe stavaka 1. i 2. ovoga članka.

(4) Kada porezni obveznik u državi s kojom je u primjeni ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja plati porez po odbitku na prihode uključene u poreznu osnovicu, taj porez može uračunati u tuzemni porez u istom poreznom razdoblju u skladu s ugovorom, ali najviše do iznosa porezne obveze utvrđene u tuzemstvu i ne više od iznosa plaćenog poreza u inozemstvu.

(5) Ako porezni obveznik u inozemstvu plati porez po odbitku ili neki drugi porez na ostvarene prihode uključene u poreznu osnovicu, a koji nisu obuhvaćeni ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja ili takav ugovor ne postoji, tako plaćeni porez može umanjiti poreznu osnovicu u istom poreznom razdoblju.

(6) Ovaj članak primjenjuje se pod uvjetom da je utvrđeni plaćeni porez u inozemstvu bez prava na povrat i na temelju potvrde inozemnog poreznog tijela ili za to ovlaštene osobe o uplaćenom porezu u inozemstvu.

(7) Ministar financija pravilnikom propisuje postupak uračunavanja ili uključivanja u tuzemnu poreznu osnovicu poreza plaćenog u inozemstvu.«.

Članak 8.

U članku 32. stavku 2. riječi: »s danom podnošenja porezne prijave« zamjenjuju se riječima: »koji dospijeva na zadnji dan propisanog roka za podnošenje porezne prijave, a u slučaju skraćivanja poreznog razdoblja ili okončanja poslovanja po bilo kojoj osnovi, obveze po podnesenim poreznim prijavama dospijevaju na zadnji dan roka za podnošenje zadnje porezne prijave«.

Članak 9.

U članku 33. stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Kada se u skladu s odredbama ovoga Zakona privremeno isključuju određeni podaci evidentirani u poslovnim knjigama iz stavka 1. ovoga članka, uvećanjem ili umanjenjem porezne osnovice, a koji se mogu uključiti u budućim poreznim razdobljima, ili ako se određeni prihodi i rashodi vezani uz jedan poslovni događaj evidentiraju tijekom više poreznih razdoblja, porezni obveznik dužan je osigurati dokumentaciju o prethodnom poreznom tretmanu.«.

Članak 10.

U članku 35. stavku 3. riječi: »koji je prema računovodstvenim propisima razvrstan u velike i srednje poduzetnike« brišu se.

U stavku 8. iza riječi: »ovom članku« dodaju se riječi: »ili izvješće iz članka 5.b stavka 5. ovoga Zakona«.

Članak 11.

U članku 36. ispred riječi: »Na« dodaje se oznaka stavka: »(1)«

Iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

»(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, na dodijeljene državne potpore iz članka 6. stavka 4. ovoga Zakona primjenjuju se odredbe posebnih propisa koje se odnose na zastaru prava na naplatu ili ispravak porezne prijave na temelju kojih su potpore i odobrene.«.

PRIJELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 12.

Ministar financija uskladit će Pravilnik o porezu na dobit (»Narodne novine«, br. 95/05., 133/07., 156/08., 146/09., 123/10., 137/11., 61/12., 146/12., 160/13., 12/14., 157/14., 137/15., 1/17., 2/18., 1/19., 1/20., 59/20., 1/21., 156/22., 156/23. i 16/25.) s odredbama ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana njegova stupanja na snagu.

Članak 13.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2026.

Klasa: 022-02/25-01/120
Zagreb, 5. prosinca 2025.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković, v. r.

2262

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DODANU VRIJEDNOST

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodanu vrijednost, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 5. prosinca 2025.

Klasa: 011-02/25-02/107
Urbroj: 71-10-01/1-25-2
Zagreb, 9. prosinca 2025.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DODANU VRIJEDNOST

Članak 1.

U Zakonu o porezu na dodanu vrijednost (»Narodne novine«, br. 73/13., 99/13. – Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 148/13., 153/13. – Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/14., 115/16., 106/18., 121/19., 138/20., 39/22., 113/22., 33/23., 114/23., 35/24., 152/24. i 52/25.) u članku 44. stavku 3. riječi: »do 20-og dana u mjesecu« zamjenjuju se riječima: »do zadnjeg dana u tekućem mjesecu«.

Članak 2.

U članku 78. stavku 2. iza riječi: »Zakona« zarez i riječi: »osim u slučaju obavljanja mjenjačkih poslova u tuzemstvu« brišu se.

Članak 3.

U članku 80. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

»(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, suglasnost primatelja za prihvat računa u elektroničkom obliku nije potrebna u slučaju obveze izdavanja računa u elektroničkom obliku u smislu propisa o fiskalizaciji u dijelu izdavanja i fiskalizacije eRačuna u poslovanju poreznih obveznika.«.

Dosadašnji stavci 2. do 5. postaju stavci 3. do 6.

U dosadašnjem stavku 6., koji postaje stavak 7., iza riječi: »u elektroničkom obliku« stavlja se zarez i dodaju riječi: »osim računa koji su propisani propisom o fiskalizaciji u dijelu izdavanja i fiskalizacije eRačuna u poslovanju poreznih obveznika«.

Članak 4.

U članku 85. stavku 6. riječi: »do 20-og dana u mjesecu« zamjenjuju se riječima: »do zadnjeg dana u tekućem mjesecu«.

Stavci 10. i 11. brišu se.

U dosadašnjem stavku 12., koji postaje stavak 10., riječi: »ju je obvezan u pisanom obliku imati u prijevoznom sredstvu« zamjenjuju se riječima: »u svakom trenutku mora omogućiti nadležnim osobama uvid u istu«.

Dosadašnji stavak 13. postaje stavak 11.

Dosadašnji stavak 14., koji postaje stavak 12., mijenja se i glasi:

»(12) Ministar financija pravilnikom propisuje oblik i sadržaj obrasca prijave PDV-a, rokove podnošenja prijave PDV-a koju podnosi porezni obveznik koji obavlja isključivo povremeni međunarodni cestovni prijevoz putnika na području Republike Hrvatske te način podnošenja, oblik i podatke koji se upisuju u Prijavu usluga međunarodnog cestovnog prijevoza putnika.«.

Članak 5.

U članku 86. stavku 2. riječi: »do 20-og dana u mjesecu« zamjenjuju se riječima: »do zadnjeg dana u tekućem mjesecu«.

Članak 6.

U članku 88. stavku 2. riječi: »do 20-og dana u mjesecu« zamjenjuju se riječima: »do zadnjeg dana u tekućem mjesecu«.

Članak 7.

U članku 124. stavku 2. riječi: »i u tom slučaju ne primjenjuje se uvjet uzajamnosti« brišu se.

Članak 8.

U članku 125.k stavku 5. iza riječi: »koje nije platio do promjene načina obračuna PDV-a« stavlja se zarez i dodaju riječi: »a koje mu je obavio porezni obveznik koji obračunava PDV prema obavljenim isporukama«.

Članak 9.

U članku 131. stavku 1. točka 10. mijenja se i glasi:

»10. ne podnese ili ne podnese u propisanom roku nadležnoj ispostavi Porezne uprave prijavu PDV-a (članak 85. stavak 6.),«.

Točka 28. briše se.

U dosadašnjoj točki 29., koja postaje točka 28., riječi: »članak 85. stavak 12.« zamjenjuju se riječima: »članak 85. stavak 10.«.

Dosadašnje točke 30. do 35. postaju točke 29. do 34.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 10.

(1) Za posljednje razdoblje oporezivanja 2025. podnose se prijave propisane Zakonom o porezu na dodanu vrijednost (»Narodne novine«, br. 73/13., 99/13. – Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 148/13., 153/13. – Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/14., 115/16., 106/18., 121/19., 138/20., 39/22., 113/22., 33/23., 114/23., 35/24., 152/24. i 52/25.).

(2) Prijave iz stavka 1. ovoga članka podnose se u rokovima propisanim Zakonom o porezu na dodanu vrijednost (»Narodne novine«, br. 73/13., 99/13. – Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 148/13., 153/13. – Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/14., 115/16., 106/18., 121/19., 138/20., 39/22., 113/22., 33/23., 114/23., 35/24., 152/24. i 52/25.).

Članak 11.

Ministar financija uskladit će Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost (»Narodne novine«, br. 79/13., 85/13. – ispravak, 160/13., 35/14., 157/14., 130/15., 1/17., 41/17., 128/17., 1/19., 1/20., 1/21., 73/21., 41/22., 133/22., 43/23., 1/24., 39/24., 16/25. i 68/25.) s odredbama ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 12.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2026.

Klasa: 022-02/25-01/121
Zagreb, 5. prosinca 2025.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković, v. r.

2263

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Općeg poreznog zakona, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 5. prosinca 2025.

Klasa: 011-02/25-02/108
Urbroj: 71-10-01/1-25-2
Zagreb, 9. prosinca 2025.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA

Članak 1.

U Općem poreznom zakonu (»Narodne novine« br. 115/16., 106/18., 121/19., 32/20., 42/20., 114/22. i 152/24.) u članku 8. stavku 5. točki 4. riječ: »pisani« briše se.

Iza stavka 14. dodaju se stavci 15. do 20. koji glase:

»(15) Obveza čuvanja porezne tajne nije povrijeđena ako Ministarstvo financija, Porezna uprava jednom godišnje daje upravnom tijelu jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave nadležnom za proračun i financije analitičke podatke o naplati lokalnih poreza koji pripadaju jedinici lokalne ili područne (regionalne) samouprave, čija je naplata povjerena Poreznoj upravi sukladno propisu kojim se uređuju lokalni porezi.

(16) Obveza čuvanja porezne tajne nije povrijeđena ako Ministarstvo financija, Porezna uprava periodično daje upravnom tijelu jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave nadležnom za proračun i financije podatke o naplati poreza na dohodak koji pripadaju jedinici lokalne ili područne (regionalne) samouprave sukladno propisu kojim se uređuje raspodjela prihoda od poreza na dohodak.

(17) Podaci iz stavaka 15. i 16. ovoga članka daju se u svrhu praćenja naplate prihoda i primitaka iz nadležnosti jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave, uplate u proračun i evidentiranja u proračunu sukladno propisu kojim se uređuje planiranje, izrada, donošenje i izvršavanje proračuna te se u druge svrhe ne mogu koristiti.

(18) Podaci iz stavka 15. ovoga članka odnose se na: OIB, ime i prezime ili naziv poreznog obveznika te podatke o obvezama, uplatama i dospjelom dugovanju po pojedinoj vrsti lokalnog poreza.

(19) Ovlaštene osobe jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave kojima će biti omogućen pristup podacima iz stavaka 15. i 16. ovoga članka u svrhu propisanu stavkom 17. ovoga članka obvezne su čuvati te podatke kao poreznu tajnu sukladno odredbama ovoga članka.

(20) Ministar financija pravilnikom propisuje opseg i vrstu podataka iz stavka 16. ovoga članka te rokove i način dostave podataka iz stavaka 15. i 16. ovoga članka.«.

Članak 2.

U članku 64. stavku 1. iza riječi: »zabavu,« dodaju se riječi: »za usluge oslobođene od poreza na dodanu vrijednost za koje nije propisana obveza izdavanja računa prema posebnom propisu o porezu na dodanu vrijednost,«.

Članak 3.

U članku 67. stavku 1. točki 4. na kraju rečenice briše se točka i dodaje se točka 5. koja glasi:

»5. dostaviti šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.«.

Članak 4.

U članku 79. stavci 9. i 10. brišu se.

Članak 5.

U članku 124. stavku 1. točka 4. mijenja se i glasi:

»4. odbija sudjelovati u poreznom postupku i ometa provođenje poreznog postupka«.

U stavku 2. riječi: »15 dana« zamjenjuju se riječima: »osam dana«.

Članak 6.

U članku 191. stavku 2. riječi: »nadležnog područnog ureda Porezne uprave, odnosno Carinske uprave« zamjenjuju se riječima: »u Poreznoj upravi, odnosno u nadležnom područnom uredu Carinske uprave«.

U stavku 3. riječi: »područnim uredima« zamjenjuju se riječima: »Poreznoj upravi«.

Članak 7.

U članku 192. stavku 1. točki 6. iza riječi: »cjelovitost podataka« dodaju se riječi: »ili ne dostavi šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere«.

Članak 8.

U članku 194. stavku 1. točka 12. briše se.

Dosadašnje točke 13. do 15. postaju točke 12. do 14.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 9.

Ministar financija uskladit će Pravilnik o provedbi Općeg poreznog zakona (»Narodne novine« br. 45/19., 35/20., 43/20., 50/20., 70/20., 74/20., 103/20., 114/20., 144/20., 2/21., 26/21., 43/21., 106/21., 144/21., 156/22. i 16/25.) s odredbama ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 10.

Obveza sastavljanja i podnošenja statističkog izvješća iz članka 79. stavka 9. Općeg poreznog zakona (»Narodne novine« br. 115/16., 106/18., 121/19., 32/20., 42/20., 114/22. i 152/24.) za 2025. godinu o dospjelim, a nenaplaćenim tražbinama treba se izvršiti do 28. veljače 2026. za obveznike poreza na dohodak od samostalne djelatnosti prema propisu kojim se uređuje porez na dohodak ili do 30. travnja 2026. za obveznike poreza na dobit prema propisu kojim se uređuje porez na dobit odnosno drugog roka ako je poreznom obvezniku odobreno drugačije porezno razdoblje sukladno propisu kojim se uređuje porez na dobit.

Članak 11.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2026., osim članka 8. stavaka 15. do 20. koji su dodani člankom 1. ovoga Zakona, koji stupaju na snagu 1. siječnja 2027.

Klasa: 022-02/25-01/122
Zagreb, 5. prosinca 2025.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković, v. r.

2264

Na temelju članka 81. Ustava Republike Hrvatske i članka 22. stavka 1. Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji (»Narodne novine«, br. 137/10., 76/12., 78/16., 46/17., 73/17., 94/18., 114/22., 20/23. i 18/24.) Hrvatski sabor na sjednici 15. prosinca 2025. donio je

ODLUKU

O RAZRJEŠENJU DIJELA ČLANOVA NADZORNOG ODBORA HRVATSKE RADIOTELEVIZIJE

I.

Razrješuju se dužnosti članova Nadzornog odbora Hrvatske radiotelevizije, zbog isteka mandata:

– dr. sc. DAJANA BARBIĆ
– dr. sc. ZORAN BARAC
– DAMIR RUDEŠ.

II.

Ova Odluka objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 15. prosinca 2025.

Klasa: 021-04/25-07/72
Zagreb, 15. prosinca 2025.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković, v. r.

2265

Na temelju članka 81. Ustava Republike Hrvatske i članka 22. stavka 1. Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji (»Narodne novine«, br. 137/10., 76/12., 78/16., 46/17., 73/17., 94/18., 114/22., 20/23. i 18/24.) Hrvatski sabor na sjednici 15. prosinca 2025. donio je

ODLUKU

O IMENOVANJU DIJELA ČLANOVA NADZORNOG ODBORA HRVATSKE RADIOTELEVIZIJE

I.

Za članove Nadzornog odbora Hrvatske radiotelevizije imenuju se:

– dr. sc. DAJANA BARBIĆ
– dr. sc. ZORAN BARAC
– DAMIR RUDEŠ.

II.

Ova Odluka objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 16. prosinca 2025.

Klasa: 021-04/25-07/72
Zagreb, 15. prosinca 2025.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković, v. r.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

2266

Ustavni sud Republike Hrvatske, u sastavu Miroslav Šeparović, predsjednik, te suci Andrej Abramović, Mate Arlović, Sanja Bezbradica Jelavić, Dražen Bošnjaković, Ante Galić, Biljana Kostadinov, Lovorka Kušan, Maša Marochini Zrinski, Rajko Mlinarić, Goran Selanec, Frane Staničić i Miroslav Šumanović, u postupku koji je ustavnom tužbom pokrenuo Damir Puljić iz Rijeke, kojeg zastupa Dragan Smolić-Ročak, odvjetnik u Rijeci, na sjednici održanoj 7. listopada 2025. donio je

ODLUKU

I. Utvrđuje se da je Damiru Puljiću iz Rijeke, u upravnom sporu koji se vodio pred Upravnim sudom u Rijeci pod brojem UsI-329/2018 i Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske pod

brojem Usž-3250/2019, povrijeđeno ustavno pravo iz članaka 19. stavka 2., 35. i 36. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) na djelotvornu sudsku kontrolu zakonitosti i nužnosti naloga suca istrage kojim su određene posebne dokazne radnje tehničkog snimanja telefonskih razgovora.

II. U preostalom dijelu ustavna tužba se odbija.

III. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Ustavnu tužbu podnio je Damir Puljić iz Rijeke (u daljnjem tekstu: podnositelj), kojeg zastupa Dragan Smolić-Ročak, odvjetnik u Rijeci, a u povodu presude Visokog upravnog suda Republike Hrvatske broj: Usž-3250/19-3 od 13. svibnja 2020. (u daljnjem tekstu: osporena drugostupanjska presuda) kojom je odbijena podnositeljeva žalba i potvrđena presuda Upravnog suda u Rijeci broj: UsI-329/2018-27 od 22. svibnja 2019. (u daljnjem tekstu: osporena prvostupanjska presuda).

1.1. Osporenom prvostupanjskom presudom odbijen je tužbeni zahtjev podnositelja za poništenjem rješenja Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: tuženo javnopravno tijelo), Uprave za pravne poslove i ljudske potencijale, Službe disciplinskog sudovanja, Drugostupanjskog disciplinskog suda klasa: UP/II-114-04/17-02/165, urbroj: 511-01-158-18-4 od 26. siječnja 2018. (u daljnjem tekstu: osporeno drugostupanjsko rješenje) kojim je odbijena podnositeljeva žalba podnesena protiv tuženog javnopravnog tijela, rješenja Uprave za pravne poslove i ljudske potencijale, Službe disciplinskog sudovanja, Odjela prvostupanjskog disciplinskog sudovanja Rijeka broj: 511-01-158-RI-UP/I-6160/49-2015. od 21. rujna 2017. (u daljnjem tekstu: osporeno prvostupanjsko rješenje).

1.2. Podnositelj u ustavnoj tužbi navodi da su mu osporenim presudama i rješenjima povrijeđena ustavna prava zajamčena člancima 14., 18., 26., 28., 29., 35., 36. i 48. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) te konvencijska prava zajamčena člancima 6., 8., 13. i 14. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (»Narodne novine – Međunarodni ugovori« broj 18/97., 6/99. – pročišćeni tekst, 8/99. – ispravak, 14/02., 1/06. i 13/17.; u daljnjem tekstu: Konvencija) i člankom 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.

2. Na temelju članka 69. alineje 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon) pribavljen je spis Upravnog suda u Rijeci broj: UsI-329/2018, spis Odjela prvostupanjskog disciplinskog sudovanja Rijeka broj: 511-01-158-RI-UP/I-6160/49-2015. i prijepis spisa Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (u daljnjem tekstu: USKOK) broj: POV-19/15.

II. ČINJENICE I OKOLNOSTI SLUČAJA

A. DISCIPLINSKI POSTUPAK I UPRAVNI SPOR

3. Protiv podnositelja podnesen je 6. studenoga 2015. zahtjev za pokretanje disciplinskog postupka zbog tri teže povrede službene dužnosti iz članka 96. stavka 1. točke 3. Zakona o policiji (»Narodne novine« broj 34/11., 130/12., 89/14., 151/14. i 33/15.; u daljnjem tekstu: ZoP) zlouporabom položaja u službi ili izvan službe ili prekoračenjem ovlasti u službi, tako što je podnositelj:

1. 18. lipnja 2015. u 9.57 sati na području Viškova, dok je bio izvan službe, iskorištavajući položaj policijskog službenika, mobitelom kontaktirao službenicu Postaje prometne policije Rijeka Sonju Bilić radi opraštanja prometnog prekršaja iz članka 196. stavka 3. mjerodavnog Zakona o sigurnosti prometa na cestama (korištenje mobitela tijekom vožnje) koji je počinio djelatnik tvrtke »Carnifex« d.o.o. iz Rijeke zatečen pri obavljanju nadzora prometa u Viškovu, odnosno posredovao da se ne obavi službena radnja sankcioniranja počinjenog prometnog prekršaja;

2. 30. lipnja 2015. u 14.05 sati, dok je bio izvan službe (na slobodnom danu), iskorištavajući položaj policijskog službenika, mobitelom kontaktirao službenika Postaje prometne policije Rijeka Ivana Savića radi opraštanja prometnog prekršaja iz članka 12. stavka 4. mjerodavnog Zakona o sigurnosti prometa na cestama (nepropisno prestrojavanje vozila) koji je počinio kod TC »Plodine« Tomislav Kolobarić iz Rijeke, odnosno posredovao da se ne obavi službena radnja sankcioniranja počinjenog prometnog prekršaja;

3. 5. lipnja 2015., u 22.05 sati u Rijeci, Bezjaki 10C, dok je bio izvan službe (na godišnjem odmoru), protivno članku 83. stavcima 1. i 3. mjerodavnog Zakona o policijskim poslovima i ovlastima te članku 129. stavku 3. mjerodavnog Pravilnika o načinu postupanja policijskih službenika, uporabio sredstva prisile – tjelesnu snagu radi savladavanja otpora osobe koju treba dovesti, privesti, zadržati i uhititi, tako da nije uporabljeno najblaže sredstvo kojim se postiže cilj i uporabljena sila nije bila razmjerna pruženom otporu (nastale teške tjelesne ozljede).

3.1. Uz navedeni zahtjev, pored zapisnika o izjavama koje su dali policijski službenici Sonja Bilić i Ivan Savić, te svjedok Tomislav Kolobarić i ovdje podnositelj, te službenih zabilješki, izvješća i zapisnika s izjavama podnositelja, također je priložena evidencija mjere nadzora i tehničkog snimanja telefonskih razgovora (mobitela podnositelja) s transkriptom vođenih telefonskih razgovora o povredama službenih dužnosti kako su opisane u točkama 1. i 2. zahtjeva (u daljnjem tekstu: transkripti). Iz obrazloženja zahtjeva proizlazi da su transkripti sačinjeni u sklopu posebnih dokaznih radnji iz članka 332. Zakona o kaznenom postupku (»Narodne novine« broj 152/08., 76/09., 80/11., 121/11., 91/12., 143/12., 56/13. i 145/13.; u daljnjem tekstu: ZKP/08) određenih protiv podnositelja nalogom suca istrage Županijskog suda u Rijeci broj: Kir-Us-64/15 od 9. ožujka 2015., te da je za potrebe vođenja disciplinskog postupka na temelju članka 33. stavka 3. Pravilnika o tajnosti službenih podataka Ministarstva unutarnjih poslova (»Narodne novine« broj 107/12.) načelnik Policijske uprave primorsko-goranske donio odluku o deklasifikaciji broj: 511-09-01/N-4618/1-2015. od 29. listopada 2015. kojom se uklanja sigurnosna oznaka s dijela transkripata.

4. Pred disciplinskim vijećem Odjela prvostupanjskog disciplinskog sudovanja Rijeka održana je 8. ožujka 2016. usmena rasprava na koju je pristupio podnositelj osobno i njegov punomoćnik, pravnik u Nezavisnom hrvatskom sindikatu. Nakon što je podnositelj izjavio da je razumio zahtjev i da se ne osjeća odgovornim, pristupljeno je čitanju isprava, odnosno dokaza koji su bili priloženi zahtjevu. Pritom je pročitan Zapisnik o uzimanju izjave svjedoka Ivana Savića od 23. listopada 2015., kao i preslika transkripata razgovora koje je podnositelj obavljao mobitelom. Konstatirano je da na tako provedene dokaze čitanjem isprava »stranke nemaju primjedbi«. Podnositelj i njegov punomoćnik potpisali su zapisnik bez primjedbi.

4.1. Na usmenoj raspravi od 2. lipnja 2016. podnositelj je iznio svoju obranu, a u odnosu na transkripte razgovora koje je vodio s policijskim službenicima Sonjom Bilić i Ivanom Savićem podnositelj je tumačio da iz njihova sadržaja ne proizlazi da ih je nago-

varao na to da »oproste prekršaj« zatečenim prekršiteljima. Pritom su mu predsjednik i članovi disciplinskog vijeća postavljali pitanja o sadržaju transkripata kako bi razjasnili značenje i kontekst dijela snimljenih razgovora. Podnositelju su pročitani citirani dijelovi njegova govora kako je prepisan u transkriptima. Također su mu postavili pitanje o tome tko je nepoznata osoba, odnosno vozač trgovačkog društva Carnifex d.o.o. kojeg je policijska službenica Sonja Bilić zatekla u prekršaju te je podnositelj odgovorio da je posrijedi Darko Batista i da je telefonski kontaktirao s njim i drugim vozačem zatečenim u prekršaju, Tomislavom Kolobarićem koji mu je rođak, jer ih osobno poznaje.

5. Rješenjem Odjela prvostupanjskog disciplinskog sudovanja Rijeka broj: 511-0-158-RI-UP/I-6160/21-2015. od 2. lipnja 2016. podnositelj je proglašen odgovornim za teže povrede službene dužnosti iz članka 96. stavka 1. točke 3. ZoP-a zlouporabom položaja u službi ili izvan službe ili prekoračenjem ovlasti u službi kako su bile opisane pod točkama 1. i 2. zahtjeva za pokretanje disciplinskog postupka te mu je za obje povrede na temelju članka 110. stavka 2. točke 6. ZoP-a utvrđen prestanak državne službe, dok je u odnosu na točku 3. zahtjeva za pokretanje disciplinskog postupka (nerazmjerna uporaba sile, odnosno prekoračenje ovlasti, u smislu članka 96. stavka 1. točke 3. ZoP-a) utvrđeno da nije odgovoran za težu povredu službene dužnosti.

5.1. Odluku o tome da je podnositelj počinio teže povrede službene dužnosti kako mu je stavljeno na teret pod točkama 1. i 2. zahtjeva za pokretanje disciplinskog postupka, Odjel prvostupanjskog disciplinskog sudovanja Rijeka utemeljio je na transkriptima razgovora koji su pribavljeni posebnim dokaznim radnjama, iskazu policijske službenice Sonje Bilić koja je ispitana na usmenoj raspravi 27. listopada 2015., zapisnika o izjavi svjedoka Damira Batiste i Tomislava Kolobarića te policijskog službenika Ivana Savića, a koji su bili priloženi uz zahtjev za pokretanje disciplinskog postupka. Podnositeljeva obrana ocijenjena je neuvjerljivom i usmjerenom na izbjegavanje disciplinske odgovornosti jer su podnositeljevi navodi po ocjeni vijeća bili proturječni transkriptima telefonskih razgovora i iskazima koje su dali svjedok Damir Batista i policijska službenica Sonja Bilić, u odnosu na koju je vijeće posebno zaključilo da ne bi iskazivala neistinu o tome da je podnositelj utjecao na nju da oprosti prometni prekršaj s obzirom na to da se tim iskazom i sama »inkriminirala«. Stoga je zaključeno da je podnositelj, kao policijski službenik, utjecao na druge policijske službenike da ne obave službenu radnju iz članaka 2. i 6. mjerodavnog Pravilnika o izdavanju pisanog ili usmenog upozorenja, odnosno vozačima zatečenima u prekršaju ne izdaju usmena upozorenja o počinjenim prekršajima koja su trebali unijeti u evidenciju počinitelja prekršaja.

6. U dvjema žalbama od 18. i 21. srpnja 2016. podnositelj je prigovorio odluci načelnika Policijske uprave primorsko-goranske broj: 511-09-01/N-4618/1-2015. od 29. listopada 2015. o deklasifikaciji dijela transkripata, odnosno činjenici da tom odlukom nisu deklasificirane i zvučne snimke, a radi utvrđivanja sukladnosti transkripta sa zvučnim snimkama telefonskih razgovora. Tražio je da se postupak ponovi, da se zvučne snimke pribave i da ih disciplinsko vijeće presluša na usmenoj raspravi. Tako stoga što je smatrao da iz razgovora koje je vodio s policijskim službenicima i navedenim svjedocima ne proizlazi da bi utjecao ili posredovao da im se oproste prekršaji. Također je upućivao da je nejasno kako je vijeće moglo utvrditi da je sudionik snimljenih razgovora, koji se u transkriptima navodi kao nepoznata osoba, upravo policijska službenica Sonja Bilić. U preostalom je osporavao zaključke koje je vijeće izvelo iz sadržaja iskaza ove svjedokinje. Iste prigovore iznosio je u pogledu transkripata razgovora s policijskim službenikom Ivanom Savićem, pritom prigovorivši i tome da navedeni nije saslušan kao svjedok na usmenoj raspravi u disciplinskom postupku. Dalje je iznosio vlastito viđenje o tome kako su se trebali vrednovati određeni dokazi ili utvrđivati činjenice i primjenjivati mjerodavno pravo te prigovarao da iz izvedenih dokaza ne proizlazi da bi počinio težu povredu službene dužnosti. U preostalom je prigovarao ocjeni olakotnih i otegotnih okolnosti.

7. Rješenjem Drugostupanjskog disciplinskog suda broj: 511-01-158-UP/II-215/3-2016. od 29. rujna 2016. poništeno je rješenje Odjela prvostupanjskog disciplinskog sudovanja Rijeka broj: 511-0-158-RI-UP/I-6160/21-2015. od 2. lipnja 2016. Podnositeljev prigovor o tome da je trebalo pribaviti zvučne snimke telefonskih razgovora odbijen je kao neosnovan s obrazloženjem da je dostatno da se transkripti koriste kao valjan i zakonit dokaz i da su zvučni zapisi u tom smislu nepotrebni.

7.1. Međutim, ocijenjeno je da činjenično stanje ostalo nepotpuno utvrđeno. Upozoreno je na to da je vijeće trebalo utvrditi, prema provjerama koje je za nekoliko osoba taj dan obavila policijska službenica Sonja Bilić, identitet zaposlenika trgovačkog društva CARNIFEX d.o.o. zatečenog u prekršaju i potom ocijeniti jesu li bile ispunjene pretpostavke za izricanje usmenog upozorenja. U odnosu na prekršaj koji je počinio Tomislav Kolobarić, ocijenjeno je da je bilo potrebno pribaviti transkript telefonskog razgovora između podnositelja i policijskog službenika Ivana Savića koji je također bio deklasificiran i utvrditi je li navedeni policijski službenik obavio provjeru u informacijskom sustavu MUP-a i za navedenog vozača. Stoga je radi izvođenja tih dokaza i potpunog utvrđivanja činjeničnog stanja predmet vraćen na ponovni postupak.

8. U nastavku postupka disciplinsko vijeće pribavilo je transkript koji je nedostajao, podatke o provjerama u informacijskom sustavu, podatke o zaposlenju provjeravanih osoba u trgovačkom društvu CARNIFEX d.o.o., te očitovanje načelnice Odjela za zakonitost postupanja Policijske uprave primorsko-goranske o postupku pri izricanju usmenih upozorenja.

8.1. Usmena rasprava održana 20. prosinca 2016. prekinuta je na prijedlog podnositelja kako bi mu se omogućilo da se upozna s dostavljenim ispravama i kako bi se na njih mogao očitovati, pri čemu je podnositelj naveo da ostaje pri dokaznim prijedlozima iznesenima na prethodne dvije usmene rasprave. Podnositelj zahtjeva za pokretanje disciplinskog postupka naveo je pak da je kazneni postupak protiv podnositelja okončan, predočivši službenu bilješku Općinskog državnog odvjetništva u Rijeci broj: KR-DO-1824/15-XIII od 11. prosinca 2015., kojom je utvrđeno da se u događajima od 4. lipnja 2015., pri kojima je podnositelj u dogovoru s uvoznikom vozila iz Italije bez registracije demontirao kompresor za klimu s tog vozila i ugradio ga u svoje vozilo, ne nalaze osnove sumnje za počinjenje kaznenog djela koje se progoni po službenoj dužnosti. Na usmenoj raspravi od 27. veljače 2017. ponovo su pročitane sve pribavljene isprave, uključujući i transkripte pribavljene u sklopu posebnih dokaznih radnji.

8.2. Na usmenim raspravama od 20. travnja i 5. srpnja 2017. ispitani su svjedoci Zehrudin Grašarević i Darko Batista kojem su pročitani transkripti telefonskih razgovora koje je vodio s podnositeljem, a na okolnost identiteta vozača i tijeka događaja pri kojem je policijska službenica Sonja Bilić navodno »oprostila« prometni prekršaj Zehrudinu Grašareviću, te je nakon ispitivanja ovih svjedoka podnositelj zahtjeva za pokretanje disciplinskog postupka izmijenio činjenični opis teže povrede službene dužnosti kako je opisana pod točkom 1. zahtjeva tako što se sada podnositelju stavlja na teret da je po telefonskom pozivu Darka Batiste mobitelom kontaktirao i utje-

cao na policijsku službenicu Sonju Bilić, odnosno posredovao da ne obavi službenu radnju sankcioniranja prometnog prekršaja koji je počinio Zehrudin Grašarević. Na to je podnositelj istaknuo prigovor proteka subjektivnog roka zastare koji je raspravnim rješenjem otklonjen tako što je utvrđeno da je posrijedi izmjena postojećeg zahtjeva koja se temelji na istom činjeničnom stanju. Na usmenoj raspravi od 21. rujna 2017. saslušan je načelnik Postaje prometne policije Rijeka koji je potvrdio da Zehrudinu Grašareviću i Tomislavu Kolobariću, iako su im izrečena usmena upozorenja, ona nisu unesena u evidenciju počinitelja prekršaja. Nakon saslušanja ovog svjedoka podnositelj je izjavio da nema daljnjih dokaznih prijedloga i da ostaje pri obrani kako ju je iznio ranije na usmenoj raspravi, dalje je odgovarao na neka pitanja članova disciplinskog vijeća, dok je na druga odbio odgovoriti i izjavio da neće dalje iznositi obranu. Time je usmena rasprava zaključena.

9. Ovdje osporenim prvostupanjskim rješenjem podnositelj je proglašen odgovornim za teže povrede službene dužnosti iz članka 96. stavka 1. točke 3. ZoP-a zlouporabom položaja u službi ili izvan službe ili prekoračenjem ovlasti u službi kako su bile opisane pod točkama 1. i 2. izmijenjenog zahtjeva za pokretanje disciplinskog postupka te mu je za obje povrede na temelju članka 110. stavka 2. točke 6. ZoP-a utvrđen prestanak državne službe.

9.1. Ova odluka utemeljena je na ranije izvedenim dokazima koji su ocijenjeni već u rješenju broj: 511-0-158-RI-UP/I-6160/21-2015. od 2. lipnja 2016. te na dokazima koji su izvedeni u ponovljenom postupku, odnosno iskazima načelnika Postaje prometne policije Rijeka i svjedoka Zehrudina Grašarevića te Darka Batiste koji su uspoređivani s transkriptima telefonskih razgovora. Usporedbom iskaza svjedoka Darka Batiste i njemu predočenih transkripata razgovora s iskazom Zehrudina Grašarevića, za kojeg je nesporno utvrđeno da je on zatečen u počinjenju prekršaja, te je nesporno utvrđeno da je Darko Batista mobitelom kontaktirao podnositelja i da je on nepoznata osoba navedena u transkriptima, te usporedbom navedenih dokaza s opisom događaja koji je na usmenoj raspravi dala policijska službenica Sonja Bilić, ocijenjeno je da se sporni događaj odvio kako je opisano pod točkom 1. zahtjeva za pokretanje disciplinskog postupka. Disciplinsko vijeće je također utvrdilo da je propustom navedene službenice da evidentira izricanje usmenog upozorenja Zehrudinu Grašareviću u svom radnom nalogu ostao neupisan u evidenciju počinitelja prometnih prekršaja.

9.2. U odnosu na posredovanje da se ne izrekne prekršajna sankcija Tomislavu Kolobariću, odluka o disciplinskoj odgovornosti utemeljena je na transkriptu podnositeljevog telefonskog razgovora s Tomislavom Kolobarićem, njegovim rođakom, i policijskim službenikom Ivanom Savićem koji je ovog vozača zaustavio radi nepropisnog prestrojavanja te na zapisnicima o saslušanju Tomislava Kolobarića i Ivana Savića, pa je utvrđeno da ni ovaj prekršaj nije evidentiran u radnom nalogu policijskog službenika Ivana Savića i stoga nije unesen u evidenciju počinitelja prometnih prekršaja. Time su navedeni službenici postupili protivno članku 6. mjerodavnog Pravilnika o izdavanju pisanog ili usmenog upozorenja jer su neunošenjem podataka u propisani obrazac, odnosno radni nalog, počinitelji prometnih prekršaja ostali neupisani u evidenciju. U preostalom je ponovljeno obrazloženje kao u ranijem rješenju Odjela prvostupanjskog disciplinskog sudovanja Rijeka broj: 511-0-158-RI-UP/I-6160/21-2015. od 2. lipnja 2016.

10. Podnositelj je 7. studenoga 2017. podnio žalbu navodeći da u ponovljenom postupku nije u potpunosti poštovana ukidna uputa iz rješenja drugostupanjskog disciplinskog suda broj: 511-01-158-UP/II-215/3-2016. od 29. rujna 2016., ne sporeći da je utvrđeno ispunjenje zakonskih pretpostavki za izricanje usmenog upozorenja, ali da je istodobno disciplinski kažnjen samo podnositelj, a ne i policijski službenici Sonja Bilić i Ivan Savić. Prigovorio je da se radi o diskriminatornom postupanju, odnosno zapravo je prigovorio tome što je sankcioniran samo on, a ne i navedeni policijski službenici. Dalje je tvrdio da su mu povrijeđena prava obrane jer se osporeno prvostupanjsko rješenje temelji na iskazima Ivana Savića i Tomislava Kolobarića koji su dani na zapisnik podnositelju zahtjeva za pokretanje disciplinskog postupka, a da podnositelj tada nije prisustvovao saslušanju tih svjedoka i nije imao mogućnost postavljati im pitanja (pozivajući se na odluku Ustavnog suda u predmetu broj: U-III-2805/2008). Također je prigovorio njihovom nesaslušanju na usmenoj raspravi u disciplinskom postupku, činjenici što je povreda službene dužnosti opisana kao korupcija tvrdeći da to ne predstavlja zakonski pojam prema mjerodavnom ZoP-u, te je iznosio vlastito viđenje o sadržaju dokaza i o tome kako je trebalo utvrditi određene činjenice te osporavao ocjenu olakotnih okolnosti kao nepotpunu navodeći da je bio nagrađivan u službi.

10.1. Međutim, posebno je prigovarao tome što disciplinsko vijeće nije pribavilo zvučne snimke telefonskih razgovora već je odluku temeljilo na transkriptima navodeći da postoji »velika vjerojatnost da su transkripti manjkavi, nejasni i tendenciozni i da ne odražavaju sadržaj ostvarenih razgovora«. Posebno je tvrdio u odnosu na transkript razgovora s policijskim službenikom Ivanom Savićem da se nije odvio kako je navedeno u transkriptima i da je tome prigovorio na raspravi od 21. rujna 2017.

11. Ovdje osporenim drugostupanjskim rješenjem (koje je postalo izvršno 22. veljače 2018.) žalba je odbijena. U bitnom je odgovoreno da je postupljeno po ranijoj ukidnoj uputi u ovom postupku, da su pribavljeni i izvedeni svi potrebni dokazi i da je pravilno utvrđeno da su bile ispunjene pretpostavke za izricanje usmenog upozorenja Zahrudinu Grašareviću i Tomislavu Kolobariću, što pod utjecajem podnositelja policijski službenici nisu unijeli u izvješće radnog naloga, dakle nisu obavili službenu radnju, zbog čega su ostali neevidentirani kao osobe kojima je izrečena mjera upozorenja, a da postupanje tih policijskih službenika ne umanjuje odgovornost ovdje podnositelja.

11.1. U odnosu na prigovor podnositelja da su mu povrijeđena prava obrane, odgovoreno je, primjenom stajališta iz predmeta Ustavnog suda broj: U-III-4798/2010 i predmeta *Vanjak protiv Hrvatske* (br. 29889/04, presuda od 14. siječnja 2010.), da su podnositelju na raspravi pročitani zapisnici o ispitivanju svjedoka Ivana Savića i Tomislava Kolobarića i da nije imao primjedbi na njihovo čitanje, da je imao mogućnost očitovanja i davanja primjedbi na sadržaj njihovog iskaza, ali da u tijeku prvostupanjskog postupka nije tražio da se ti svjedoci saslušaju na usmenoj raspravi.

11.2. U odnosu na nepribavljanje zvučnih snimki snimljenih u sklopu posebnih dokaznih radnji, odgovoreno je da transkripti odgovaraju sadržaju iskaza drugih saslušanih svjedoka, da osporeni dio izjave podnositelja iz transkripta razgovora s policijskim službenikom Ivanom Savićem odgovara u potpunosti transkriptima drugih razgovora koje je podnositelj vodio s njim i s Tomislavom Kolobarićem koji je zatečen u prekršaju, te da ništa nije dovelo u sumnju njihovu vjerodostojnost. Stoga se nije našlo ništa proizvoljno u ocjeni prvostupanjskog vijeća, utemeljenoj na slobodnoj i savjesnoj ocjeni svih dokaza posebno i zajedno, da utvrdi činjenice na temelju tih transkripata. Pritom je ukazano da je u predmetu broj: U-III-4798/2010 Ustavni sud izrazio stajalište da je dopušteno koristiti transkripte telefonskih razgovora u upravnom postupku, a da mjerodavni zakonodavni okvir ne postavlja posebna pravila koja bi isključila izvođenje određenih dokaza u upravnom postupku.

12. Podnositelj je 8. ožujka 2018. podnio tužbu Upravnom sudu u Rijeci protiv navedenih rješenja u kojoj je prigovarao nesaslušanju svjedoka Ivana Savića na usmenoj raspravi u disciplinskom postupku čiji je raniji iskaz dan bez prisutnosti podnositelja samo pročitan, navodnom nepoštovanju ukidne upute iz rješenja drugostupanjskog disciplinskog suda broj: 511-01-158-UP/II-215/3-2016 od 29. rujna 2016., pogrešnoj ocjeni dokaza (posebno iskaza svjedoka Roberta Tometića), pogrešnom utvrđenju činjenica i primjeni prava u pogledu ispunjenja zakonskih uvjeta za izricanje usmenog upozorenja prema vozačima zatečenima u prekršaju, povredi zabrane diskriminacije iz članka 14. Konvencije jer disciplinski postupak nije pokrenut i protiv supočinitelja policijskih službenika Ivana Savića i Sonje Bilić, i na kraju i zastari.

12.1. Međutim, posebno je prigovorio da su osporena rješenja utemeljena na dokazima, konkretno transkriptima telefonskih razgovora pribavljenih posebnim dokaznim radnjama iz članka 332. ZKP-a/08, i da je u tijeku postupka osporio vjerodostojnost transkripata, no da je odbijen njegov prijedlog da se preslušaju zvučne snimke i sadržaj transkripata sravni s njima. Pritom je tvrdio da je nekakav kazneni postupak protiv njega okončan odbačajem kaznene prijave. Predložio je da se u tom smislu sasluša kao stranka, pribave zvučne snimke (CD-ovi), te pribavi spis suca istrage Županijskog suda u Rijeci broj: Kir-Us-64/15 i »cjeloviti kazneni predmet ODO u Rijeci koji je provođen protiv podnositelja upravne tužbe«.

12.2. Nastavno na navedeno, prigovorio je da mu je povrijeđeno pravo na osobni i obiteljski život, odnosno privatnost, jer nalog suca istrage Županijskog suda u Rijeci broj: Kir-Us-64/15 od 9. ožujka 2015. »nije valjano obrazložen« jer »ne razlaže u čemu se ogledaju poteškoće koje bi priječile provođenja redovitih izvida, a niti je... valjano obrazloženo postojanje osnova sumnje«, pritom se pozivajući na predmet *Dragojević protiv Hrvatske* (br. 68955/11, presuda od 16. siječnja 2015.) i navodnu povredu članka 8. Konvencije. I u odnosu na taj prigovor predložio je da se u tom smislu sasluša kao stranka, pribave zvučne snimke (CD-ovi), te pribavi spis suca istrage Županijskog suda u Rijeci broj: Kir-Us-64/15 i »cjeloviti kazneni predmet ODO u Rijeci koji je provođen protiv podnositelja upravne tužbe«.

12.3. Na ročištu od 21. studenoga 2018. prvostupanjski upravni sud odlučio je pribaviti nalog suca istrage Županijskog suda u Rijeci broj: Kir-Us-64/15 od 9. ožujka 2015., »dok u ostalom dijelu neće biti pribavljen spis kaznenog predmeta«, zvučne snimke u odnosu na transkripte koji su korišteni u disciplinskom postupku, no odbio je saslušati svjedoka Roberta Tometića jer je već ispitan u disciplinskom postupku na iste okolnosti, i na kraju riješio da će o ostalim dokaznim prijedlozima podnositelja biti odlučeno naknadno.

13. Iz pribavljenog naloga suca istrage Županijskog suda u Rijeci broj: Kir-Us-64/15 od 9. ožujka 2015. proizlazi da je, između ostalih dokaznih radnji, protiv podnositelja i još nekoliko osoba, na temelju članka 332. stavka 1. točke 1. ZKP-a/08 naložena provedba nadzora i tehničkog snimanja telefonskih razgovora i drugih komunikacija na daljinu, od 9. ožujka 2015. do 9. lipnja 2015. U obrazloženju je navedeno da iz neposrednih saznanja službenika Kriminalističke policije Policijske uprave primorsko-goranske proizlazi da podnositelj sudjeluje u počinjenju kaznenih djela iz domene zlouporabe opojnih droga i odaje povjerljive informacije u vezi s policijskim poslovima. Dalje je obrazloženo kako iz podnesenog prijedloga proizlazi da »osobe iz naloga« ili »imenovane osobe« komuniciraju mobitelom, fiksnim telefonom i e-poštom zbog čega se izvidi ne mogu provesti na drugi način ili bi to bilo moguće samo uz nerazmjerne teškoće, a kako se radi o počinjenju kaznenih djela »iz čl. 291 KZ/11« (zlouporaba položaja i ovlasti), zahtjev USKOK-a ocijenjen je osnovanim.

13.1. Nakon toga, novim nalogom broj: Kir-Us-64/15 od 20. ožujka 2015. proširene su ranije naložene posebne dokazne radnje nadzora i tehničkog snimanja telefonskih razgovora protiv podnositelja, ovaj put na još jedan pretplatnički broj koji koristi. Novim nalogom od 9. lipnja 2015. posebne dokazne radnje su produljene u odnosu na podnositelja od 9. lipnja 2015. do 9. kolovoza 2015. s obrazloženjem da su analizom dosad provedenih radnji, te prikupljenim kriminalističko-obavještajnim podatcima, prikupljena saznanja na razini osnove sumnje koje podnositelja dovode u vezu s počinjenjem kaznenog djela neovlaštene proizvodnje i prometa drogama iz članka 190. mjerodavnog Kaznenog zakona te kaznenim djelom zlouporabe položaja i ovlasti iz članka 291. mjerodavnog Kaznenog zakona koje upućuju na to da podnositelj zloupotrebljava položaj policijskog službenika tako što određenim vlasnicima kafića, zasad nepoznatima osobama, ne piše prekršajne prijave u zamjenu za određene novčane iznose. Istaknuto je da se izvidi ne mogu provesti na drugi način ili bi to bilo moguće samo uz nerazmjerne teškoće jer se dogovaranje počinjenja kaznenih djela odvija telefonski.

13.2. Međutim, nalogom broj: Kir-Us-64/15 od 21. srpnja 2015. obustavljeno je provođenje posebnih dokaznih radnji protiv podnositelja na zahtjev USKOK-a jer provedba tih radnji nije dala očekivane rezultate koji bi upućivali na postojanje osnovane sumnje na počinjenje kaznenih djela.

14. Nadalje, na temelju pribavljenog spisa disciplinskog postupka, Ustavni sud utvrđuje da je nastavno na odluku prvostupanjskog upravnog suda s ročišta od 21. studenoga 2018. o pribavi zvučnih snimki podnositeljevih telefonskih razgovora, Odjel prvostupanjskog disciplinskog sudovanja dopisom broj: 511-01-158-RI-UP/I-6160/61-2015. od 26. studenoga 2018. zatražio od Policijskog nacionalnog ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, Službe posebnih kriminalističkih poslova, da dostavi zvučne snimke uz sljedeću napomenu: »Posebno napominjemo da je u svezi prijašnjih ovakvih slučajeva Državno odvjetništvo, USKOK, bio mišljenja, da je vlasnik pribavljenih podataka nastalim povodom provođenja posebnih dokaznih radnji MUP RH, u okviru čijeg djelovanja je donijeta Odluka o deklasifikaciji službenih dokumenata, te isto može raspolagati takvim podatcima u smislu zakonskih odredbi, odnosno koristiti primjerak koji se čuva u policijskoj arhivi, te USKOK nije ovlašten davati MUP-u suglasnost za njihovo korištenje u druge svrhe, izvan konkretnog kaznenog predmeta, jer da su takvi podaci vlasništvo MUP-a koji je i ovlaštenik za raspolaganje istima«.

14.1. Na potonji dopis odgovorila je međutim Uprava kriminalističke policije, Kriminalističko-obavještajni sektor, Služba posebnih kriminalističkih poslova, dopisom čiji je sadržaj označen oznakom tajnosti »ograničeno« zbog čega se dalje ne reproducira. Stoga je Odjel prvostupanjskog disciplinskog sudovanja Rijeka novim dopisom od 17. prosinca 2018. ponovio dopis od 26. studenoga 2018. Policijskom nacionalnom uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, Službi posebnih kriminalističkih poslova. Klasificirani odgovor je ponovo uputila Uprava kriminalističke policije, Kriminalističko-obavještajni sektor, Služba posebnih kriminalističkih poslova.

14.2. Stoga se Odjel prvostupanjskog disciplinskog sudovanja Rijeka dopisom broj: 511-01-158-RI-UP/I-6160/65/2015 od 28. prosinca 2018. obratio Policijskoj upravi primorsko-goranskoj, Sektoru kriminalističke policije, Službi općeg kriminala, koja je dopisom broj: 511-09-09-3-113-3/2019 od 10. siječnja 2019. odgovorila kako slijedi: »Sukladno važećoj zakonskoj regulativi i sudskoj praksi, u disciplinskim postupcima odnosno upravnim sporovima pred Upravnim sudom, dozvoljeno je kao dokazno sredstvo koristiti jedino transkripte tonskih zapisa nastalih tijekom provedbe posebnih

dokaznih radnji iz čl. 332. Zakona o kaznenom postupku... Slijedom navedenog, tonski zapisi nastali kao rezultat posebnih dokaznih radnji ne mogu se, osim u kaznenom postupku, koristiti u nekom drugom postupku, uključujući i upravnom postupku pred Upravnim sudom«.

14.3. Odjel prvostupanjskog disciplinskog sudovanja Rijeka zatim je sve naprijed navedene dopise s izvješćem dostavio Upravi za pravne poslove i ljudske potencijale, Sektoru za pravne poslove, Službi za imovinsko-pravne poslove Zagreb, koja je potom dopisom klasa: 114-02/18-02/85, urbroj: 511-01-153-19-7 od 25. siječnja 2019. odgovorila tako što je reproducirala sadržaj dopisa koji su njoj ranije dostavljeni, te imajući u vidu da je Policijska uprava primorsko-goranska, koja je nadležna za deklasifikaciju zvučnih snimki, odgovorila da se ne mogu koristiti u upravnom postupku i sporu, Odjelu prvostupanjskog disciplinskog sudovanja Rijeka samo dostavila preslike transkripata telefonskih razgovora (nap. Ustavnog suda: koji su već bili u spisu od pokretanja disciplinskog postupka).

14.4. Slijedom navedenog, tuženo javnopravno tijelo obavijestilo je dopisom od 28. siječnja 2019. prvostupanjski upravni sud da je vlasnik zvučnih snimki Služba posebnih kriminalističkih poslova tuženog javnopravnog tijela koja je izvijestila da se zvučne snimke pribavljene posebnim dokaznim radnjama mogu koristiti »samo i jedino kao dokaz u kaznenom postupku«, a da je u disciplinskim i upravnim sporovima moguće koristiti jedino transkripte zvučnih snimki uz prethodno skinutu oznaku tajnosti od strane vlasnika, priloživši pritom sudu citirani dopis Policijske uprave primorsko-goranske, Sektora kriminalističke policije, Službe općeg kriminaliteta broj: 511-09-09-3-113-3/2019 od 10. siječnja 2019.

14.5. Podneskom od 25. veljače 2019. podnositelj je odgovorio da i samo tuženo javnopravno tijelo potvrđuje da se zvučne snimke pribavljene posebnim dokaznim radnjama ne mogu koristiti izvan kaznenog postupka, kao i da su u skladu s mjerodavnim Zakonom o kaznenom postupku već trebale biti uništene jer je kazneni postupak koji se vodio protiv njega obustavljen, što logičkim zaključivanjem upućuje na to da se ne bi mogli koristiti ni transkripti tih snimki, za koje je već u praksi Vrhovnog suda Republike Hrvatske utvrđeno da predstavljaju isključivo tehničko pomagalo i da se na raspravi u kaznenom postupku moraju preslušati zvučne snimke. Pored toga je istaknuto da je protivno načelu kontradiktornosti stajalište prema kojem bi se odluke u disciplinskom postupku mogle temeljiti na transkriptima, a ne i na zvučnim snimkama pribavljenima posebnim dokaznim radnjama, jer u tom slučaju stranka postupka ne može učinkovito osporavati točnost i vjerodostojnost sadržaja transkripata.

14.6. Stoga je prvostupanjski upravni sud na ročištu od 20. ožujka 2019. raspravljao sa strankama o pribavi zvučnih snimki. Tuženo javnopravno tijelo tvrdilo je da dosadašnja upravnosudska i ustavnosudska praksa dopušta uporabu transkripata telefonskih razgovora pribavljenih posebnim dokaznim radnjama i da se na ocjenu dopuštenosti dokaza u upravnom sporu ne primjenjuje praksa Vrhovnog suda razvijena u kaznenom postupku jer su dokazni standardi različiti. Prvostupanjski upravni sud potom je postavio pitanje zastupniku tuženog javnopravnog tijela u pogledu okolnosti da bi navodno u drugom upravnosudskom spisu tog suda dostavljali zvučne snimke na što je odgovoreno da jedino može uputiti na dopise tuženog javnopravnog tijela koje je ovdje dostavio te da »moguće... da je riječ o razlici koja bi proizlazila iz obuhvata odluke nadležnog Županijskog suda«. Nakon provedene rasprave, a s obzirom na dosadašnju praksu tuženog javnopravnog tijela koje je dostavljalo zvučne snimke pribavljene posebnim dokaznim radnjama, prvostupanjski upravni sud naložio je tuženom javnopravnom tijelu da dostavi očitovanje o razlozima svog različitog postupanja te da će ovisno o tom očitovanju razmotriti je li potrebno prisilno izvršiti ranije rješenje kojim mu se nalaže dostava zvučnih snimki uz eventualno izricanje kazne čelniku tijela, odnosno alternativno odustati od izvođenja dokaza.

14.7. Vraćajući se natrag spisu disciplinskog postupka, Ustavni sud utvrđuje da je Odjel prvostupanjskog disciplinskog sudovanja Rijeka dopisom broj: 511-01-158-RI-UP/I-6160/73-2015 od 21. ožujka 2019. dostavio Upravi za pravne poslove, Službi disciplinskog sudovanja Zagreb, ranije dopise zajedno s obaviješću o raspravnom rješenju Upravnog suda u Rijeci od 20. ožujka 2019. Nakon tog dopisa Policijska uprava primorsko-goranska donijela je Odluku o deklasifikaciji službenog dokumenta broj: 511-09-09-3-113-3/2019 od 22. ožujka 2019. kojom je tek obrazloženo da je upravni sud zatražio dostavu zvučnih snimki radi provedbe postupka i da je ocijenjeno, s obzirom na to da su posrijedi klasificirani dokumenti, da uklanjanje sigurnosne oznake s predmeta nije u suprotnosti s člankom 34. mjerodavnog Pravilnika o tajnosti službenih podataka Ministarstva unutarnjih poslova. Stoga je nadalje Policijska uprava primorsko-goranska, Sektor kriminalističke policije, dopisom broj: 511-09-09-3-113-3/2019 od 22. ožujka 2019., zatražila od Ravnateljstva policije, Uprave kriminalističke policije, Kriminalističko-obavještajnog sektora, Službe posebnih kriminalističkih poslova, da dostavi deklasificirane zvučne snimke, te ih u konačnici dostavila 29. ožujka 2019. u spis disciplinskog postupka.

14.8. Slijedom navedenog, tuženo javnopravno tijelo dostavilo je prvostupanjskom upravnom sudu 4. travnja 2019. zvučne snimke (na CD nosaču podataka) pribavljene posebnim dokaznim radnjama. U prilogu tog podneska nalazila se spomenuta Odluka o deklasifikaciji službenog dokumenta Policijske uprave primorsko-goranske broj: 511-09-09-3-113-3/2019 od 22. ožujka 2019. Na raspravi od 15. svibnja 2019. sudac je preslušao zvučne snimke podnositeljevih telefonskih razgovora vođenih sa svjedocima Ivanom Savićem i Tomislavom Kolobarićem te muškom osobom koja je koristila mobitel trgovačkog društva CARNIFEX d.o.o. Podnositelj osobno nazočan na raspravi osporio je da bi to bio njegov glas, a njegov punomoćnik je naveo kako sve i da jest podnositeljev glas, na temelju preslušanih zvučnih snimki razvidno je da sadržaj transkripata ne prenosi njihov sadržaj vjerodostojno jer iz telefonskih razgovora ne proizlazi da je podnositelj nagovarao policijske službenike da oproste prometne prekršaje. Radi provjere vjerodostojnosti transkripata također je zatražio da se pribave podatci o tome tko je bio vlasnik registriranog broja mobilnog telefona i da se provede fonogramsko vještačenje. Ti su dokazni prijedlozi međutim odbijeni i rasprava je zaključena.

15. Osporenom prvostupanjskom presudom odbijen je tužbeni zahtjev podnositelja.

15.1. U odnosu na prigovor zastare, odgovoreno je da u skladu s člankom 109. stavcima 2. i 3. ZoP-a između pokretanja postupka 6. studenoga 2015. i izvršnosti rješenja od 21. srpnja 2017. koja je nastupila 19. veljače 2018. nije protekao rok apsolutne zastare propisan za teže povrede službene dužnosti od četiri godine, te da također nije nastupila relativna zastara vođenja postupka jer tijekom postupka nije zabilježeno da u dvije godine tijela nisu poduzimala postupovne radnje.

15.2. U odnosu na prigovore podnositelja o neobrazloženosti naloga suca istrage, odnosno nezakonitosti određenih posebnih dokaznih radnji i nezakonitosti korištenja zvučnih snimki i transkripata, odgovoreno je kako slijedi (nap. Ustavnog suda: dio obrazloženja relevantan za ustavnosudsku ocjenu posebno naglasio Ustavni sud):

»Nadalje, prema načelu samostalnosti i slobodne ocjene dokaza (čl. 9. ZUP-a), službena osoba u javnopravnome tijelu samostalno utvrđuje činjenice i okolnosti u postupku te na temelju utvrđenih činjenica i okolnosti rješava upravnu stvar (st. 1.). Koje će činjenice i okolnosti uzeti za dokazane, utvrđuje službena osoba slobodnom ocjenom, na temelju savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza posebno i svih dokaza zajedno te na temelju rezultata cjelokupnog postupka (st. 2.).

Službena osoba u postupku utvrđuje činjenično stanje svim sredstvima prikladnim za dokazivanje te u tu svrhu može pribaviti isprave, saslušati svjedoke, pribaviti nalaz i mišljenje vještaka i obaviti očevid (čl. 58. st. 1. ZUP-a).

Netom citirana zakonska odredba ne može se interpretirati na način da u upravnom postupku ne postoje nedopuštena dokazna sredstva. Međutim, ocjena (ne)dopuštenosti i (ne)prikladnosti dokaznih sredstava u upravnome (disciplinskom) se postupku ne provodi po kriterijima kaznenog postupka, prije svega zbog razlika između svrhe postupka i drugih bitnih pravnih obilježja između ovih dviju vrsta postupaka.

Pod pretpostavkom da su telefonski razgovori službenika snimljeni na temelju izdanoga sudskog naloga, korištenje transkripata snimljenih razgovora u disciplinskome (upravnom) postupku dopušteni je dokaz. Na takvo stajalište upućuje i ustaljena upravnosudska praksa. U predmetnom slučaju provođenje posebnih dokaznih radnji prema tužitelju, uključujući nadzor i tehničko snimanje telefonskih razgovora i drugih komunikacija na daljinu, određeno je nalozima Županijskog suda u Rijeci, posl. br. Kir-Us-64/15 od 9. ožujka 2015., posl. br. Kir-Us-64/15 od 20. ožujka 2015. i. Kir-Us-64/15 od 9. lipnja 2015. godine. Provedba navedenih mjera obustavljena je nalogom posl. br. Kir-Us-64/15 od 21. srpnja 2015. godine. **Telefonski razgovori tužitelja, sadržaj kojih je, između ostalog, činio podlogu za odlučivanje disciplinskih tijela snimljeni su u vrijeme važenja spomenutih naloga Županijskog suda u Rijeci, a upravni sudovi nisu ovlašteni utvrđivati valjanost obrazloženja takvih naloga niti, općenito, njihovu zakonitost.**

Nadalje, transkripti snimljenih telefonskih razgovora dopušteno su dokazno sredstvo u disciplinskom postupku i bez dodatne reprodukcije tonskog zapisa (u tom pogledu ovdje nije primjenjiva sudska praksa iz kaznenog postupka). Potreba za dodatnim slušanjem tonskih zapisa, na temelju kojih su transkripti sastavljeni, postoji samo kada stranka tijekom dokazivanja u disciplinskom postupku ospori autentičnost transkripata, ili ako disciplinsko tijelo ima razloga posumnjati u njihovu autentičnost. Stoga disciplinska tijela, pri postojanju transkripata, nisu dužna po službenoj dužnosti usporediti njihov sadržaj s tonskim zapisom. Dokazni postupak u disciplinskom postupku, kao vrsti upravnog postupka, izvodi se u prvostupanjskom stadiju postupka. Ako nije riječ o dokazu koji je potrebno izvesti po službenoj dužnosti (kao što to nije bilo u konkretnom slučaju), propuštanje stranke da predloži odnosni dokaz ide na teret stranke te ne dovodi do zaključka da je povrijeđeno načelo materijalne istine.

Tužitelj u prvostupanjskome disciplinskom postupku nije tražio pribavu i reprodukciju tonskih zapisa telefonskih razgovora. Ta bi okolnost bila dovoljna za odluku suda da taj dokaz nije potrebno izvesti ni u upravnom sporu.

Međutim, Sud je u ovome sporu ipak odlučio izvesti spomenuti dokaz, ocijenivši to svrhovitim u okolnostima konkretnog predmeta, ali i učinkovitim, jer reprodukcijom snimki razgovora otpada potreba da na okolnost sadržaja komunikacije budu saslušane osobe koje su u komunikaciji sudjelovale (osim, eventualno, u slučaju razlike između sadržaja tonskog zapisa i iskaza svjedoka korištenih u dokaznom postupku). Stoga su na raspravi u ovome sporu reproducirane snimke sedam telefonskih razgovora obavljenih s broja telefona 099/197-8017 (pripisanog tužitelju), na koje razgovore se odnose transkripti korišteni u disciplinskom postupku. Riječ je o razgovorima koji su, po provedenoj deklasifikaciji podataka, na CD-u Ministarstva unutarnjih poslova, broj: 511-01-82/1-12-OGR-2/31-15. od 24. srpnja 2015. evidentirani pod rednim brojevima 5031, 5032, 5038, 5754, 5758, 5765 i 5767.«

15.3. U tom smislu, nije odgovoreno na podnositeljev prigovor o povredi članka 8. Konvencije, a ni na prigovor o tome da su zvučne snimke, odnosno transkripti, prema mjerodavnom ZKP-u/08 već trebali biti uništeni.

15.4. O podnositeljevim prigovorima o nevjerodostojnosti tih dokaza odgovoreno je kako slijedi:

»Transkripti telefonskih razgovora sastavljaju se prema bitnom sadržaju razgovora, a ne doslovnim upisivanjem sadržaja cijelog razgovora. Zbog toga nije relevantan tužiteljev prigovor da transkripti ne sadržavaju doslovni sadržaj razgovora.

Sud utvrđuje da sadržaj reproduciranih tonskih zapisa odgovara sadržaju pripadajućih transkripata.

Tužitelj je, nakon preslušavanja tonskih zapisa, ustvrdio da na njima nije registriran njegov glas. Ovu tvrdnju, međutim, Sud ocjenjuje posve neuvjerljivom. Da nije riječ o tužiteljevoj komunikaciji, onda bi i sadržaj transkripata korištenih u disciplinskom postupku tužitelju bio posve nepoznat, te bi tužitelj tome prigovorio tijekom dokazivanja u disciplinskom postupku, što nije učinio, već su se njegovi prigovori prije svega odnosili na interpretaciju razgovora. Nadalje, tužitelj u disciplinskom postupku nije prigovorio da je na transkriptima naveden broj telefona koji tužitelj nije koristio. Usto, u dijelu telefonskih razgovora (onih pod rednim brojevima 5031 i 5765) druge osobe se sugovorniku obraćaju s 'Puljiću' ili 'Puljo'. Neuvjerljivo je i da bi u ostalim razgovorima, koju su s netom navedenima u izravnoj sadržajnoj i vremenskoj vezi, s istog uređaja komunicirao netko drugi, a ne tužitelj. Uzgredno, Sud nije primijetio da tužiteljev glas, koji je imao prilike čuti na trima raspravnim ročištima, odudara od glasa na tonskim zapisima.«

15.5. U pogledu ostalih prigovora odgovoreno je u bitnom kako slijedi:

»Što se tiče pokušaja ostvarivanja utjecaja na postupanje kolega policijskih službenika, Sud smatra logičnim i životnim da se to u pravilu ne čini izričitim formulacijama. Iz cjeline sadržaja i konteksta komunikacije tužitelja s policijskim službenicima Šonjom Bilić i Ivanom Savićem te drugim sugovornicima obuhvaćenima spornim događajima (slijedom čijih obraćanja je posredovao kod kolega te ih povratno obavijestio o učinjenom), Sud ocjenjuje pravilnim zaključak disciplinskih tijela po kojem navedeni službenici nisu postupali prema Zehrudinu Grašareviću i Tomislavu Kolobariću pod utjecajem tužitelja, što je podrazumijevalo i očekivanje da opomene neće biti evidentirane, uz odgovarajuće protuusluge. U tom pogledu disciplinska tijela su u obrazloženjima svojih rješenja iznijela prihvatljive i dostatne razloge, koje ovaj Sud prihvaća. Pritom nepostojanje standardnog obrasca za bilježenje usmene opomene nije od utjecaja, jer je nesporno da se unutar policije takve opomene svejedno evidentiraju.

Zatim, osnovano disciplinsko kažnjavanje službenika (ovdje: tužitelja) ne može, u svjetlu zaštite od diskriminacije, biti valjano osporeno pozivanjem na okolnost da drugi službenici uključeni u sporne događaje nisu kažnjeni. U ovakvoj situaciji nema nejednakosti u uživanju prava, niti je tužitelju povrijeđeno neko materijalno pravo. Podredno, tuženik ne elaborira niti čini vjerojatnom osnovu diskriminacije za koju iznosi da joj je bio podvrgnut.

U kontekstu standarda razvijenih u ustavnosudskoj i konvencijskoj praksi (npr. odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, broj: U-III-2114/2009 od 14. veljače 2013., te praksa Europskog suda za ljudska prava: Vanjak protiv Hrvatske, presuda od 14. siječnja 2010., zahtjev br. 29889/04, t. 52. i 56.; Trubič protiv Hrvatske, presuda od 2. listopada 2012., zahtjev br. 44887/10, t. 29.), tužitelju je omogućeno da dozna za sve dokaze i iznesena očitovanja te da se o njima izjasni. Ocjene disciplinskih tijela su razložne, a spomenuta tijela nisu učinila očitu pogrešku u prosudbi, pogrešno procijenila postojanje nekog važnog čimbenika, niti propustila razmotriti sve relevantne čimbenike odnosno propustila uzeti u obzir sve činjenične i pravne elemente koji su objektivno mjerodavni za donošenje odluke, te su u obzir uzela sve važne aspekte razmatranog slučaja koji su mogli utjecati na konačnu odluku javnopravnog tijela.

Sud utvrđuje i da su prvostupanjsko tijelo i tuženik u obrazloženjima svojih rješenja, sadržaj kojih je tužitelju poznat, na pravno prihvatljiv način odgovorili na sva bitna činjenična i pravna pitanja ovog predmeta, uključujući mogućnost tužitelja da sudjeluje u postupku, ocjenu uvjerljivosti tužiteljeve obrane i supsumiranje utvrđenih činjenica pod mjerodavne odredbe materijalnog prava. Sud utvrđuje i da se odluke disciplinskih tijela temelje na zakonito provedenom postupku i pravilnoj ocjeni cjeline raspoloživoga dokaznog materijala, da nije

dovedeno u pitanje ostvarivanje načela utvrđivanja materijalne istine (čl. 8. ZUP-a), te da su navedena tijela svoje odluke temeljito i valjano obrazložila. U prilog tome, zbog prethodno iznesenog, idu i dokazi izvedeni u ovome upravnom sporu.

U pogledu izbora disciplinske kazne, Sud naglašava da izbor kazne podliježe slobodnoj (diskrecijskoj) ocjeni nadležnih javnopravnih (disciplinskih) tijela, kao obliku slabije vezanosti javnopravnog tijela pravnom normom, u okvira zakonom dane ovlasti i sukladno svrsi radi koje je ovlast dana (čl. 5. st. 2. ZUP-a), dok je upravnosudski nadzor zakonitosti pojedinačne odluke donesene primjenom slobodne ocjene ograničen na zakonitost takve odluke, granice ovlasti i svrhu radi koje je ovlast dana (čl. 4. st. 2. Zakona o upravnim sporovima, 'Narodne novine', broj 20/10, 143/12, 152/14, 94/16 i 29/17, u nastavku teksta: ZUS). Ovdje je nesporno da je izbor kazne obavljen u okviru zakonom dane ovlasti. Disciplinska tijela cijenila su olakotne i otegotne okolnosti u odnosu na tužitelja. Imajući na umu karakter predmetnih povreda službene dužnosti, Sud ne smatra da bi – neovisno o tome kvalificiraju li se ove povrede kao povrede s obilježjima korupcije ili ne – kazna izrečena tužitelju bila protivna svrsi radi koje je ta ovlast dana, koja svrha je normativno definirana prethodno citiranom odredbom članka 6. Pravilnika. Izrečena kazna ne bi bila protivna svrsi ovlasti niti da je utvrđeno da je tužitelj odgovoran i tek za jednu od tih dviju povreda službene dužnosti.«

15.6. U žalbi od 4. lipnja 2019. podnositelj je iznosio sljedeće prigovore: pogrešnu primjenu materijalnog prava o pitanju zastare argumentirajući da je rok apsolutne zastare iznosio dvije godine; povredu članka 6. stavka 1. Konvencije i članka 29. stavka 1. Ustava uporabom nezakonitih dokaza – zvučnih snimki i transkripata posebnih dokaznih radnji, obrazloženu kao u ranijem tijeku postupka, te pozivajući se na odluku Ustavnog suda u predmetu broj: U-III-4798/2010; u vezi s naprijed navedenim, povredu članka 8. Konvencije i članka 35. Ustava, jer upravni sud nije obrazložio je li bilo nužno odrediti posebne dokazne radnje protiv podnositelja i nije mu odgovorio na navode o tome da nalog suca istrage nije bio primjereno obrazložen u pogledu zakonskih pretpostavki za određivanje posebnih dokaznih radnji, da su transkripti i zvučne snimke trebali biti uništeni prema mjerodavnom ZKP-u/08 te da se nisu smjeli koristiti u disciplinskom postupku i upravnom sporu, sve pozivajući se na predmet *Dragojević protiv Hrvatske* (navedeno); navodne povrede zabrane arbitrarnosti, pri čemu se zapravo žalba iscrpljivala u prigovoru pogrešne ocjene dokaza koja je argumentirana s aspekta predmeta *Ajdarić protiv Hrvatske* (br. 20883/09, presuda od 13. prosinca 2011.), te s tim u vezi posebnim prigovorom o pogrešno utvrđenom činjeničnom stanju u sklopu kojeg je iznesen prigovor o povredi načela kontradiktornosti i članka 6. stavka 3. točke d) Konvencije zbog uskrate prava podnositelja da na raspravi u disciplinskom postupku ispita policijskog službenika Ivana Savića čija je izjava dana na zapisnik korištena u disciplinskom postupku; povrede članka 14. Konvencije diskriminacijom, kao u ranijem tijeku postupka; te na kraju povredu članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju gubitkom zaposlenja i plaće odlukom o prestanku državne službe.

15.7. Radi naravi istaknutih prigovora, u nastavku se reproducira u cijelosti obrazloženje koje je o navedenim prigovorima dao Visoki upravni sud odbijajući podnositeljevu žalbu:

»Žalba nije osnovana.

Suprotno tvrdnji tužitelja, upravni sud je u tijeku spora pravilno primijenio odredbe ZUS-a, stoga nije osnovan žalbeni razlog bitne povrede pravila sudskog postupka. Upravni sud nije počinio ni jednu postupovnu pogrešku do koje bi došlo zbog neprimjenjivanja ili pogrešnog primjenjivanja postupovnih prava propisanih odredbama ZUS-a.

U obrazloženju presude sud je dao jasne i dostatne razloge o odlučnim činjenicama, u skladu s pravilima propisanim odredbom članka 60. stavak 4. ZUS-a i odgovorio na sve sporne okolnosti iznijete u tužbi.

Iz spisa proizlazi da je prvostupanjski sud pri utvrđivanju činjeničnog stanja u sporu uzeo u obzir činjenice utvrđene u postupku donošenja osporavane odluke (članak 33. stavak 2. ZUS-a).

Po ocjeni ovoga Suda tužitelj žalbenim navodima nije doveo u sumnju odlučne činjenice kako su utvrđene u postupku pa zbog toga i ovaj Sud prihvaća tako utvrđeno činjenično stanje.

Sud je valjano obrazložio da je u postupku utvrđivanja činjenica isto dužan utvrditi svim sredstvima prikladnim za dokazivanje te u tu svrhu može pribaviti isprave, saslušati svjedoke, pribaviti nalaz i mišljenje vještaka i obaviti očevid sukladno odredbi članka 58. stavak 1. ZUP-a što je u konkretnom slučaju i učinio. Tako je sud izveo uvide u dokumentaciju koja se nalazi u spisu predmeta upravnog postupka u kojem je doneseno rješenje kojim je tužitelj proglašen odgovornim za težu povredu službene dužnosti, na prijedlog tužitelja pribavljeni su prijepisi naloga za provođenje posebnih dokaznih radnji prema tužitelju kao i tonski zapisi tužiteljevih razgovora te je sud obrazložio iz kojih razloga je odlučio izvesti dokaz saslušanja reprodukcije tonskih zapisa njegovih telefonskih razgovora. Na taj način, prema ocjeni ovoga Suda činjenično stanje je pravilno i potpuno utvrđeno, te ovaj prigovor kao neosnovan valjalo odbiti.

Tužiteljev prigovor zastare prvostupanjski sud je raspravio te ocijenio da s obzirom na trenutak pokretanja disciplinskog postupka pa do izvršnosti rješenja tuženika nije nastupila zastara pokretanja postupka, a također je obrazložio i zbog čega nije došlo ni do relativne zastare vođenja postupka, pa navedeno obrazloženje prihvaća i ovaj Sud.

Obzirom na pravilno i potpuno utvrđeno činjenično stanje prvostupanjski sud je pravilno primijenio materijalno pravo te odbio tužbeni zahtjev, te kako je utvrđeno da ne postoje razlozi zbog kojih tužitelj pobija prvostupanjsku presudu, kao niti razlozi na koje Visoki upravni sud pazi po službenoj dužnosti (članak 73. stavak 1. ZUS-a), na temelju odredbe članka 74. stavka 1. ZUS-a, žalba je odbijena kao neosnovana i potvrđena prvostupanjska presuda.«

B. POSTUPAK RADI ODREĐIVANJA I OBUSTAVE POSEBNIH DOKAZNIH RADNJI

16. S obzirom na navode ustavne tužbe, Ustavni sud pokušao je pribaviti od Županijskog suda u Rijeci spis suca istrage broj: Kir-Us-64/15 u kojem su na prijedlog USKOK-a određene, i kasnije obustavljene, posebne dokazne radnje nadzora i tehničkog snimanja podnositeljevih telefonskih razgovora i drugih komunikacija na daljinu.

16.1. Dopisom od 19. svibnja 2022. Županijski sud u Rijeci izvijestio je Ustavni sud da nije u mogućnosti dostaviti spis broj: Kir-Us-64/15 »zbog zapisnika o uništenju«, ali da dostavlja presliku spisa USKOK-a broj: Pov-19/15 uz napomenu da se svi originali nalaze kod tog ureda.

16.2. Uvidom u dostavljeni prijepis spisa USKOK-a broj: Pov-19/15 utvrđuje se da se u njemu nalazi zahtjev za određivanjem posebnih dokaznih radnji protiv podnositelja i drugih osoba, zahtjev za proširenjem posebnih dokaznih radnji, zahtjev za obustavom provođenja posebnih dokaznih radnji, zajedno s deklasificiranim nalozima suca istrage pribavljenim u spis disciplinskog postupka i upravnog spora čiji je sadržaj naprijed reproduciran, te na kraju zahtjev za uništenjem CD nosača podataka nastalih provođenjem radnji i zapisnik suca istrage o uništenju navedenih podataka.

16.3. S obzirom na to da se navedeni zahtjevi USKOK-a upućeni sucu istrage odnose na bitne okolnosti kaznenog progona protiv više osoba, a ne samo podnositelja, i da iz njihovih prijepisa proizlazi da su označeni oznakom tajnosti »povjerljivo«, njihov se sadržaj dalje ne reproducira radi zaštite podataka čija je tajnost propisana zakonom, zaštite osobnih podataka i privatnosti osoba protiv kojih su posebne dokazne radnje određene, te zaštite osobnih podataka i privatnosti trećih osoba koje se navode u obrazloženjima zahtjeva USKOK-a.

III. PRIGOVORI PODNOSITELJA

17. Podnositelj u ustavnoj tužbi ističe sljedeće povrede ustavnih i konvencijskih prava:

a) Prava na učinkovito pravno sredstvo zajamčenog člankom 18. Ustava i prava na obrazloženu sudsku odluku zajamčenog člankom 29. stavkom 1. Ustava i člankom 6. stavkom 1. Konvencije jer osporenom drugostupanjskom presudom nije odgovoreno na njegove odlučne navode o povredama ustavnih i konvencijskih prava počinjenim u disciplinskom postupku i prvostupanjskom upravnom sporu.

b) Članka 6. stavka 1. Konvencije uporabom nezakonitih dokaza, transkripata i zvučnih snimki pribavljenih posebnim dokaznim radnjama, koji prema njegovom viđenju ne mogu biti upotrijebljeni u disciplinskom postupku ni upravnom sporu jer je kaznena prijava protiv podnositelja odbačena, pri čemu tvrdi da se prema članku 338. ZKP-a/08 dokazi pribavljeni posebnim dokaznim radnjama mogu koristiti samo u kaznenom postupku protiv okrivljenika protiv kojeg su te radnje određene nalogom suca istrage. Tvrdi da su u skladu s člankom 335. stavkom 4. ZKP-a/08 svi podatci i obavijesti pribavljeni posebnim dokaznim radnjama morali biti uništeni jer je državni odvjetnik odustao od kaznenog progona, a da upravni sudovi ove navode nisu ispitali jer su, protivno stajalištu Ustavnog suda iz odluke broj: U-III-4798/2010 od 12. lipnja 2014., smatrali da se na ocjenu dopuštenosti i zakonitosti dokaza u disciplinskom postupku ne primjenjuju isti standardi kao u kaznenom postupku.

Nastavno na navedeno tvrdi da mu je određivanjem posebne dokazne radnje nadzora i tehničkog snimanja telefonskih razgovora povrijeđeno pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života zajamčeno člankom 8. Konvencije i člankom 35. Ustava, odnosno sloboda dopisivanja i komunikacije zajamčena člankom 36. Ustava, jer nalozima suca istrage ni ovdje osporenim presudama nisu izneseni razlozi o opravdanosti i nužnosti primjene ove mjere kojom se ograničavaju ustavna prava u smislu članka 8. stavka 2. Konvencije, odnosno razlozi o ispunjenju pretpostavki iz članka 332. ZKP-a/08. Tvrdi da nalozi suca istrage nisu bili primjereno obrazloženi, posebno u pogledu zakonskog uvjeta da se izvidi ne bi mogli provesti na drugi način ili bi to bilo moguće samo s poteškoćama. Poziva se na predmet *Dragojević protiv Hrvatske* (navedeno). Opet ponavlja da nakon provedenih posebnih dokaznih radnji nisu pronađene osnove za pokretanje kaznenog postupka te da su svi prikupljeni podatci, zvučne snimke i njihovi transkripti, trebali biti uništeni. Pored toga tvrdi da se u skladu s člankom 36. stavkom 2. Ustava sloboda i tajnost dopisivanja i komunikacije mogu ograničiti samo iz razloga sigurnosti države ili zbog kaznenog postupka i da se stoga dokazi pribavljenim posebnim dokaznim radnjama ne mogu koristiti izvan kaznenog postupka, zbog čega je i propisana obveza suca istrage da uništi prikupljene materijale.

c) Zabrane proizvoljnosti (arbitrarnosti) zajamčene člankom 29. stavkom 1. Ustava i člankom 6. stavkom 1. Konvencije zbog proizvoljnog tumačenja članka 109. ZoP-a jer bi navodno u konkretnom slučaju protekao zakonski rok apsolutne zastare od dvije godine.

d) Zabrane proizvoljnosti i načela jednakosti oružja zbog navodno proizvoljne ocjene dokaza, napose iskaza svjedoka Roberta Tometića i zvučnih snimki pribavljenih posebnim dokaznim radnjama na kojima navodno nije zabilježen podnositelj (njegov glas), te s tim u vezi zbog odbijanja dokaznog prijedloga da se provede fonografsko vještačenje.

e) Presumpcije nedužnosti zajamčene člankom 6. stavkom 2. Konvencije i člankom 28. Ustava, uporabom navodno nezakonitih dokaza iz kaznenog postupka i njihovom proizvoljnom ocjenom.

f) Prava na kontradiktornost i jednakost oružja, odnosno prava obrane zajamčenih člankom 6. stavkom 3. točkom d) Konvencije, jer nije mogao na raspravi u disciplinskom postupku ispitati svjedoka »optužbe«, službenika Ivana Savića, čija je izjava dana na zapisnik ovlaštenom tužitelju za pokretanje disciplinskog postupka samo pročitana u disciplinskom postupku i na kojoj se osporene odluke temelje.

g) Zabrane diskriminacije i prava na jednakost pred zakonom zajamčenih člankom 14. Konvencije i člancima 14. i 26. Ustava kojim, referirajući se na ovlaštenog tužitelja za pokretanje disciplinskog postupka kao »dominis litis«, a na policijske službenike na koje je navodno utjecao da ne izreknu usmene opomene počiniteljima prometnih prekršaja kao »vinovnike događaja«, zapravo prigovara tome što i protiv njih nije pokrenut disciplinski postupak te tvrdi da bi se njega isto tako trebalo »pozitivno diskriminirati« i odbiti zahtjev za pokretanje disciplinskog postupka.

h) Prava na mirno uživanje imovine (vlasništva) zajamčenog člankom 48. stavkom 1. Ustava i člankom 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju jer osporenim odlukama kojima je utvrđen prestanak državne službe gubi plaću, odnosno izvor prihoda, pri čemu jedino obrazlaže, odnosno opet prigovara, tome što će drugi policijski službenici ostati raditi u službi.

IV. MJERODAVNO PRAVO

18. Mjerodavne odredbe ZKP-a/08 glase kako slijedi:

»Članak 332.

(1) Ako se izvidi kaznenih djela ne bi mogli provesti na drugi način ili bi to bilo moguće samo uz nerazmjerne teškoće, na pisani obrazloženi zahtjev državnog odvjetnika, sudac istrage može protiv osobe za koju postoje osnove sumnje da je sama počinila ili zajedno s drugim osobama sudjelovala u kaznenom djelu iz članka 334. ovog Zakona, pisanim, obrazloženim nalogom odrediti posebne dokazne radnje kojima se privremeno ograničavaju određena ustavna prava građana, i to:

1) nadzor i tehničko snimanje telefonskih razgovora i drugih komunikacija na daljinu,

(...)«

»Članak 335.

(1) U nalogu iz članka 332. stavka 1. ovog Zakona navode se raspoloživi podaci o osobi protiv koje se posebne dokazne radnje primjenjuju, činjenice iz kojih proizlazi potreba poduzimanja te rok trajanja koji mora biti primjeren ostvarenju cilja kao i način, opseg i mjesto provođenja radnje. (...)

(...)

(4) Čim prestanu pretpostavke iz članka 332. stavka 1. ovog Zakona, sudac istrage je dužan odrediti obustavu poduzetih radnji. Ako državni odvjetnik odustane od kaznenog progona, odnosno ako podaci i obavijesti pribavljeni primjenom poduzetih radnji nisu potrebni za kazneni postupak, uništit će se pod nadzorom suca istrage, koji će o tome sastaviti posebni zapisnik.

(...)

(7) Ako su radnje iz članka 332. ovog Zakona poduzete protivno odredbi članka 332. ovog Zakona, dokazi za koje se iz tako prikupljenih podataka saznalo ne mogu se upotrijebiti kao dokaz u postupku.«

»Članak 337.

(1) Radnje iz članka 332. ovog Zakona izvršava policija. O tijeku izvršenja radnji policija sastavlja dnevna izvješća i dokumentaciju tehničkog zapisa koju dostavlja državnom odvjetniku, na njegov zahtjev. (...)

(...)

(3) Dokumentaciju tehničkog zapisa policija izrađuje u dva primjerka. Jedan primjerak čuva u policijskoj arhivi. Drugi primjerak uz posebno izvješće policija dostavlja državnom odvjetniku uz prikupljene snimke i dokumentaciju.

(...)

(6) Primjena radnji iz članka 332. stavka 1. ovog Zakona prestaje čim prestanu razlozi radi kojih su bile određene. Državni odvjetnik i sud po službenoj dužnosti paze na postojanje razloga iz kojih je radnja određena.

(7) Ministar nadležan za unutarnje poslove, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za pravosuđe, donosi propise kojima se uređuje način izvršenja radnji iz članka 332. ovog Zakona.

Članak 338.

(1) Snimke, isprave i predmeti pribavljeni provedbom radnji iz članka 332. stavka 1. ovog Zakona, mogu se koristiti kao dokaz samo u postupku protiv osobe iz članka 332. stavka 1. ovog Zakona i u slučaju iz članka 335. stavka 6. ovog Zakona.

(2) Cjelovita snimka, zapis i dokumentacija čuvaju se zapečaćeni u državnom odvjetništvu. Kad je to s obzirom na okolnosti moguće, na prijedlog državnog odvjetnika, sudac istrage naložit će da se za spis predmeta izdvoje samo oni dijelovi snimke, zapisa i dokumentacije koji se odnose na taj kazneni postupak.

(3) U tu svrhu državni odvjetnik dostavlja sucu istrage obrazloženi prijedlog i cjelovitu snimku koju će sudac istrage vratiti nakon što izdvoji dio snimke koji se odnosi na taj kazneni postupak. Izdvajanje provodi pod nadzorom suca istrage stručni pomoćnik.

(4) Na zahtjev okrivljenika državni odvjetnik će mu odmah omogućiti reprodukciju snimke, ili uvid u zapis ili dokumentaciju. Nakon što je provedena reprodukcija ili uvid u zapis ili dokumentaciju, okrivljenik može na raspravi predložiti da se pojedini dijelovi ili cjelovita snimka, zapis ili dokumentacija reproducira ili pročita.«

V. OCJENA USTAVNOG SUDA

A) OČITO NEOSNOVANI PRIGOVORI

19. U odnosu na podnositeljev prigovor o tome da su upravni sudovi proizvoljno (arbitrarno) odlučili o njegovom prigovoru zastare, Ustavni sud utvrđuje da podnositelj u ustavnoj tužbi pogrešno tvrdi da rok zastare u njegovom slučaju iznosi dvije godine od pokretanja disciplinskog postupka, jer su sudovi ocijenivši sve okolnosti slučaja, dakle tešku povredu službene dužnosti zlouporabom položaja i ovlasti policijskog službenika koja mu je stavljena na teret (očito je posrijedi djelo s obilježjima korupcije), neproizvoljno utvrdili da rok zastare u skladu s člankom 109. stavkom 2. ZoP-a iznosi četiri godine i da taj rok nije protekao do dana izvršnosti osporenog drugostupanjskog rješenja, zbog čega su nedvojbeno postojale procesne pretpostavke da se postupak protiv podnositelja dovrši. Stoga je ovaj prigovor očito neosnovan i u skladu s člankom 32. Ustavnog zakona ne postoje pretpostavke za odlučivanje o biti stvari.

B) OCJENA O USTAVNOPRAVNOJ BITI STVARI

1) Bitni navodi podnositelja

20. Podnositelj na temelju članka 8. Konvencije i članaka 35. i 36. Ustava ističe povredu prava na privatni život i tajnost dopisivanja i općenja (komunikacije) tvrdeći da su u konkretnom postupku pribavljeni i izvedeni kao dokazi zvučne snimke i transkripti telefonskih razgovora pribavljeni posebnim dokaznim radnjama određenim nalogom suca istrage, unatoč tome što je kazneni postupak protiv njega kasnije obustavljen (kaznena prijava odbačena) te su prema mjerodavnom ZKP-u/08 »prikupljena saznanja imala biti uništena pod nadzorom suca istrage i time zapriječena mogućnost ikakove daljnje uporabe« tih dokaza u disciplinskom postupku i upravnom sporu, a zato što u skladu sa ZKP-om/08 i dopuštenim ciljevima radi kojih se može ograničiti tajnost dopisivanja i općenja u skladu s člankom 36. stavkom 2. Ustava ne postoji mogućnost »korištenja takvog dokaza... izvan okvira kaznenog postupka«. Upućuje u tom smislu na nelogičnost početnog pristupa tuženog javnopravnog tijela koje je smatralo da može u postupku izvesti kao dokaze transkripte zvučnih snimki, ali ne i pribaviti same zvučne snimke kako bi u povodu njegova prigovora o nevjerodostojnosti transkripata potonje sravnili sa zvučnim snimkama.

20.1. Navodi da protivno članku 115. stavku 3. Ustava (u pročišćenom tekstu Ustava, »Narodne novine« broj 85/10., članak 115. Ustava označen je kao članak 118.) i članku 5. ZUS-a upravni sudovi uopće nisu razmotrili ovaj prigovor, kao ni prigovor o »nužnosti primjene ovakvih mjera«, navodeći da u nalogu suca istrage kojim su posebne dokazne radnje određene (referirajući se na nalog kao »rješenje Županijskog suda u Rijeci«), kao ni u ovdje donesenim presudama, nijedan sud »nije iskazao valjani razlog koji opravdava primjenu... mjera posebnih dokaznih radnji iz članka 332 ZKP-a«, čime su postupili protivno članku 8. stavku 2. Konvencije i članku 36. stavku 2. Ustava, pa u pogledu »manjkavosti obrazloženja odluka suda u slučajevima primjene mjera posebnih dokaznih radnji« upućuje na predmet *Dragojević protiv Hrvatske* (navedeno).

20.2. S tim u vezi podnositelj na temelju članka 6. stavka 1. Konvencije i članka 29. stavka 1. Ustava tvrdi da postupak nije bio pravičan jer su u tom postupku protivno zakonu pribavljene i osporene odluke se zasnivaju na odlučujućim dokazima pribavljenim povredom članka 8. Konvencije. Međutim, ovdje ponavlja i konkretizira prigovore iznesene na temelju članka 8. Konvencije i članaka 35. i 36. Ustava navodeći da se u skladu s člankom 338. ZKP-a/08 »snimke pribavljene... provođenjem posebnih dokaznih radnji... mogu koristiti samo u postupku (kaznenom) protiv osobe iz članka 332 stavak 1 ZKP/08« i da se »takav dokaz ne može koristiti u bilo kojem drugom postupku (pogotovo ne upravnom) već jedino u okviru kaznenog postupka i to prema konkretnom okrivljeniku glede kojega je odobreno provođenje mjera«. Tvrdi da se dokaz toj tezi nalazi u članku 335. stavku 4. ZKP-a/08 »koji izričito propisuje da se u slučaju odustanka državnog odvjetnika od kaznenog progona, svi podatci i obavijesti pribavljeni primjenom posebnih dokaznih radnji (ukoliko nisu potrebni za kazneni postupak) imaju uništiti pod nadzorom suca istrage«. U tom smislu podnositelj smatra da je pristup prvostupanjskog upravnog suda koji se bavio ocjenom dopuštenosti uporabe ovih dokaza isključivo s aspekta pravila o izvođenju dokaza u upravnom postupku i sporu, bez primjene mjerodavnog ZKP-a/08, neprihvatljiv i nije u skladu sa stajalištima Ustavnog suda iz predmeta broj: U-III-4978/2010 i Europskog suda za ljudska prava (u daljnjem tekstu: ESLJP) u predmetu *Vanjak protiv Hrvatske* (navedeno).

20.3. S tim u vezi podnositelj tvrdi da u konkretnom slučaju upravni spor i žalba u upravnom sporu nisu predstavljali učinkovita pravna sredstva »sa stanovišta zajamčenih načela Konvencije i Ustava« jer osporenom prvostupanjskom presudom protivno članku 60. stavku 4. ZUS-a nije odgovoreno na odlučne navode njegove tužbe niti je Visoki upravni sud odgovorio na navode njegove žalbe jer je samo »dat osvrt... glede ispravnosti utvrđivanja činjenica, premda se u žalbi isticalo i druge povrede... iz domene izostanka uvažavanja načela Ustava RH te Konvencije...«.

20.4. Za razmatranje ovih prigovora relevantni su članci 19., 29. stavci 1. i 4., 35. – 37. Ustava, koji glase kako slijedi:

»Članak 19.

Pojedinačni akti državne uprave i tijela koja imaju javne ovlasti moraju biti utemeljeni na zakonu.

Zajamčuje se sudska kontrola zakonitosti pojedinačnih akata upravnih vlasti i tijela koja imaju javne ovlasti.«

»Članak 29.

Svatko ima pravo da... sud pravično... odluči o njegovim pravima i obvezama, ili o sumnji ili optužbi zbog kažnjivog djela.

(...)

Dokazi pribavljeni na nezakonit način ne mogu se uporabiti u sudskom postupku.

(...)«

»Članak 35.

Svakom se jamči štovanje i pravna zaštita njegova osobnog... života,...

Članak 36.

Sloboda i tajnost dopisivanja i svih drugih oblika općenja zajamčena je i nepovrediva.

Samo se zakonom mogu propisati ograničenja nužna za zaštitu sigurnosti države ili provedbu kaznenog postupka.

Članak 37.

Svakom se jamči sigurnost i tajnost osobnih podataka. Bez privole ispitanika, osobni se podaci mogu prikupljati, obrađivati i koristiti samo uz uvjete određene zakonom.

Zakonom se uređuje zaštita podataka te nadzor nad djelovanjem informatičkih sustava u državi.

Zabranjena je uporaba osobnih podataka suprotna utvrđenoj svrsi njihovoga prikupljanja.«

2) Predmet ustavnosudske ocjene

21. Ustavni sud prvo smatra potrebnim utvrditi, u pogledu prigovora podnositelja o povredi obveze suca istrage iz članka 335. stavka 4. ZKP-a/08 da uništi sve podatke prikupljene posebnom dokaznom radnjom tehničkog snimanja telefonskih razgovora, odrediti na temelju kojih odredaba Ustava je potrebno ovaj prigovor ispitati.

21.1. Ustavni sud mora istaknuti da je u predmetu *N. F. i drugi protiv Rusije* (br. 3537/15 i dr., § 38., presuda od 12. rujna 2023.) ESLJP već utvrdio da obrada, odnosno zadržavanje osobnih podataka u policijskim arhivama koji su prikupljeni tijekom kaznenog postupka koji je u konačnici obustavljen, predstavlja samostalnu mjeru miješanja države u pravo ispitanika na poštovanje njegova privatnog života, različitu od inicijalnih mjera kojima je određeno prikupljanje osobnih podataka, kao što su u ovom slučaju posebne dokazne radnje određene nalogom suca istrage. U tom je predmetu stoga primjenom testa zakonitosti (ispitivanjem pravne osnove za retenciju osobnih podataka i kvalitete tog zakona) i proporcionalnosti (opseg, svrha i trajanje retencije, otkrivanje i prijenos osobnih podataka, te kvaliteta zakonskog okvira koji ih uređuju) ESLJP ocjenjivao sukladnost osporene mjere retencije osobnih podataka u policijskim arhivama s člankom 8. Konvencije.

21.2. Na isti je način ESLJP pristupio pitanju retencije osobnih podataka koji su upotrijebljeni u disciplinskom postupku protiv službenika pravosudne policije, i koji je okončan njegovim otpuštanjem iz službe, u predmetu *Borislav Tonchev protiv Bugarske* (br. 4059/15, presuda od 16. travnja 2024.). Taj je prigovor, međutim, odlučio ispitati meritorno utvrdivši prvo doseg podnositeljevog prigovora o povredi članka 8. Konvencije kako slijedi: »81. … temeljito čitanje njegovog zahtjeva i njegovih očitovanja podnesenih u lipnju 2023. pokazuje da je, iako je uglavnom bio nezadovoljan (prigovarao) stvarnim otkrivanjem tih podataka u razdoblju 2012.-2013. (što je rezultiralo njegovim otkazom), podnositelj također bio nezadovoljan (navodnim) kontinuiranim zadržavanjem tih podataka te da se njegov prigovor na temelju članka 8. Konvencije odnosi na obje pritužbe. To (navodno) kontinuirano zadržavanje stoga spada u opseg slučaja koji je uputio Sudu u ostvarivanju svog prava na pojedinačni zahtjev…«.

21.3. Povrh navedenog potrebno je istaknuti da je veliko vijeće ESLJP-a u predmetu *Ships Waste Oil Collector B.V. i drugi protiv Nizozemske* (br. 2799/16 i dr., §§ 147. – 148., presuda od 1. travnja 2025.) također utvrdilo da prijenos osobnih podataka prikupljenih posebnom dokaznom radnjom snimanja telefonskih razgovora tijekom kaznenog postupka upravnom tijelu, a u svrhu provedbe upravnog postupka ili upravnog nadzora, također predstavlja mjeru miješanja države u pravo na zaštitu tajnosti dopisivanja, odnosno prava zaštićena člankom 8. Konvencije.

22. Vraćajući se natrag okolnostima konkretnog predmeta, Ustavni sud prvo utvrđuje da su transkripti zvučnih snimki koji su bili upotrijebljeni u ovom disciplinskom postupku predstavljali zapise o sadržaju telefonskih razgovora podnositelja, obavljenih njegovim privatnim mobitelom, s trećim osobama. Ti zapisi, premda su nastali u sklopu posebnih dokaznih radnji koje je odredio sudac istrage, predstavljali su zapise pohranjene u arhivi MUP-a.

22.1. U tom kontekstu, Ustavni sud ističe da se zakonska osnova za pohranu transkripata i zvučnih snimki u arhivama MUP-a, koji po nalogu suca istrage i državnog odvjetnika neposredno provodi posebne dokazne radnje, nalazi u članku 337. stavku 3. ZKP-a/08 koji propisuje da dokumentaciju tehničkog zapisa policija izrađuje u dva primjerka te jedan primjerak čuva u policijskoj arhivi, a drugi primjerak uz posebno izvješće policija dostavlja državnom odvjetniku uz prikupljene snimke i dokumentaciju.

22.2. Slijedom navedenog, kad podnositelj u ustavnoj tužbi prigovara činjenici da sudac istrage nije postupio po članku 335. stavku 4. ZKP-a/08, a u kontekstu općenitog prigovora da su podatci prikupljeni obustavljenim posebnim dokaznim radnjama trebali biti uništeni zbog čega bi navodno bila nedopuštena njihova uporaba kao dokaza u disciplinskom postupku i naknadnom upravnom sporu (a koji zapravo potpada pod razmatranja o povredi prava na pravično suđenje na temelju članka 29. stavka 1. Ustava i članka 6. stavka 1. Konvencije). Podnositelj tako:

1. Propušta primijetiti da dokazi koji su upotrijebljeni protiv njega u disciplinskom postupku i na kojima se temeljio zahtjev ovlaštenog disciplinskog tužitelja ne proizlaze iz mjera pohrane osobnih podataka kod suca istrage ili nadležnog državnog odvjetništva na čiji su prijedlog posebne dokazne radnje bile određene jer ih je sudac istrage već uništio u skladu člankom 335. stavkom 4. ZKP-a/08, već iz mjere pohrane u arhivama MUP-a u skladu s člankom 337. stavkom 3. ZKP-a/08.

Naime, iz USKOK-ovog spisa broj: POV-19/15 proizlazi da su posebne dokazne radnje obustavljene nalogom suca istrage od 21. srpnja 2015., da je USKOK 20. prosinca 2018. podnio sucu istrage prijedlog da na temelju članka 335. stavka 4. ZKP-a/08 uništi »7 komada CD-a nastalih primjenom nadzora i tehničkog snimanja telefonskih razgovora«, da je sudac istrage to učinio i zapisnički konstatirao 7. siječnja 2019., no unatoč tome zvučne snimke su 4. travnja 2019. dostavljene u upravnosudski spis i u času odlučivanja o ustavnoj tužbi nalaze se i dalje na uvidu u Ustavnom sudu kao privitak pribavljenog upravnosudskog spisa, premda su formalnopravno uništene u skladu s člankom 335. stavkom 4. ZKP-a/08.

Nastavno na navedeno, Ustavni sud utvrđuje da iz priložene odluke o deklasifikaciji Policijske uprave primorsko-goranske broj: 511-09-01/N-4618/1-2015 od 29. listopada 2015. proizlazi da su transkripti telefonskih razgovora priloženi zahtjevu za pokretanje disciplinskog postupka iz arhive tuženog javnopravnog tijela. Navedeno podupire i činjenica da su zvučne snimke telefonskih razgovora, koje je tuženo javnopravno tijelo ipak dostavilo u upravnosudski spis 4. travnja 2019. uz odluku Policijske uprave primorsko-goranske broj: 511-09-09-3-113-3/2019 od 22. ožujka 2019. o njihovoj deklasifikaciji, bile zatvorene pečatom tuženog javnopravnog tijela.

2. U tom kontekstu, podnositelj u ustavnoj tužbe ne prigovara činjenici da je ZKP/08 u članku 335. stavku 4. propisao obvezu suca istrage da uništi tehničku dokumentaciju i zapise posebnih dokaznih radnji koje mu je predalo nadležno državno odvjetništvo, ali da navedeno nije propisao za primjerak dokumentacije koja se pohranjuje u policijskoj arhivi u skladu s člankom 337. stavkom 3. ZKP-a/08.

3. Nastavno na navedeno, podnositelj ne iznosi nikakve prigovore o nepostojanju pravne osnove ili neproporcionalnosti retencije osobnih podataka, odnosno transkripata zvučnih snimki koje je sačinio MUP pri provedbi posebnih dokaznih radnji (primjerice, rokovima čuvanja, svrhama pohrane i slično) kao ovlašteno tijelo za pohranu, a koje je deklasificirao prema Pravilniku o tajnosti službenih podataka Ministarstva unutarnjih poslova (»Narodne novine« broj 107/12.); pa tako ne iznosi ni određene razloge o tome zašto u tom slučaju MUP ne bi mogao upotrijebiti te podatke u sklopu disciplinskog postupka koji pokreću i vode njegova ovlaštena tijela.

23. Slijedom navedenog, suprotno navedenom predmetu *Borislav Tonchev protiv Bugarske*, podnositelj u ustavnoj tužbi nije iznio prigovor o povredi članka 8. Konvencije kojim je osporio upravo onu mjeru retencije osobnih podataka iz koje proizlaze dokazi koji su upotrijebljeni u disciplinskom postupku iz kojeg je podnio ustavnu tužbu, te je stoga njegov prigovor o propustu suca istrage da postupi po članku 335. stavku 4. ZKP-a/08 nepovezan s okolnostima ovog predmeta.

23.1. Isto tako, zato što u članku 337. stavku 3. ZKP-a/08 MUP ima samostalnu osnovu za pohranu spornih osobnih podataka, odnosno dokaza, ovaj predmet ne otvara ni pitanja, kao u navedenom predmetu *Ships Waste Oil Collector B.V. i drugi protiv Nizozemske*, o postojanju mjere prijenosa osobnih podataka, odnosno dokaza, od tijela kaznenog postupka drugom upravnom tijelu koje ne bi bilo ovlašteno za njihov primitak, upotrebu i pohranu.

23.2. Slijedom navedenog, a podsjećajući na to da u skladu s člankom 35. stavkom 1. i člankom 71. stavkom 1. Ustavnog zakona Ustavni sud ispituje samo one povrede ustavnih prava istaknute u ustavnoj tužbi, u skladu s razlozima o istaknutim povredama koje je naveo podnositelj i koji moraju biti povezani s okolnostima konkretnog predmeta, Ustavni sud utvrđuje da podnositeljev prigovor o neuništenju dokumentacije i tehničkih zapisa te transkripata posebnih dokaznih radnji u skladu s člankom 335. stavkom 4. ZKP-a/08 ne može ispitati kao samostalnu mjeru miješanja države retencijom i uporabom osobnih podataka protivno zahtjevima članka 37. Ustava.

23.3. Stoga će Ustavni sud ovaj prigovor ispitati u sklopu ocjene o pravu podnositelja na učinkovitu sudsku kontrolu posebnih dokaznih radnji kao mjera miješanja države u njegovo pravo na štovanje privatnosti osobnog života i tajnosti dopisivanja (članci 19. stavak 2., 35. i 36. Ustava), te ocjene pravičnosti disciplinskog postupka i upravnog spora u cjelini (članak 29. stavak 1. Ustava).

3) Navodna povreda članaka 19. stavka 2., 35. i 36. Ustava određivanjem posebnih dokaznih radnji i izostankom sudske kontrole naloga suca istrage

a) Načelna stajališta

24. U predmetu *Dragojević protiv Hrvatske* (navedeno), ESLJP je utvrdio da mjera nadzora i tehničkog snimanja telefonskih razgovora, određena kao posebna dokazna radnja protiv pojedinca kada postoje osnove sumnje da je počinio kazneno djelo, predstavlja mjeru kojom se država miješa u pravo na poštovanje privatnog života i dopisivanja zajamčenog člankom 8. stavkom 1. Konvencije (§§ 78., 85. presude). Takvo je miješanje opravdano u smislu članka 8. stavka 2. Konvencije samo ako je »u skladu sa zakonom«, teži jednom ili više legitimnih ciljeva navedenih u stavku 2. te je »nužno u demokratskom društvu« kako bi se postigao taj cilj (§ 79. presude).

24.1. Dalje je utvrđeno da posebna dokazna radnja nadzora i tehničkog snimanja telefonskih razgovora ima svoju zakonsku osnovu u odgovarajućim odredbama Zakona o kaznenom postupku te da u tom smislu zakon jamči dostatna jamstva za ocjenu nužnosti ove mjere time što je propisao da se mjera može odrediti samo na temelju pisanog i obrazloženog naloga suca istrage koji će, na temelju određenih činjenica, obrazložiti jesu li se ispunile zakonske pretpostavke za njezino određivanje, navesti razloge zašto je smatra nužnom, odnosno razmjernom, te odrediti njezin opseg i trajanje (§§ 90. – 91. presude).

24.2. Stoga je ocijenjeno da potonje zakonske odredbe predstavljaju adekvatan oblik prethodnog sudskog nadzora jer omogućuju prethodno sudsko ispitivanje zakonskih uvjeta i proporcionalnosti tehničkog nadzora i snimanja telefonskih razgovora u danim okolnostima, odnosno predstavljaju jamstvo odgovarajućeg postupka osmišljenog kako bi se osiguralo da mjere nisu naložene nemarno, neregularno ili bez potrebnog razmatranja, zbog čega je upravo obrazloženje koje je u svom nalogu dao sudac istrage od osobite važnosti (vidi §§ 92. – 94. presude i tamo citiranu praksu Ustavnog suda).

24.3. Ustavni sud ovdje ističe da su jamstva prethodnog nadzora suca istrage pri određivanju posebnih dokaznih radnji regulirana člancima 332. i 334. ovdje mjerodavnog ZKP-a/08 koji propisuje uvjete pod kojima ih sudac istrage može odrediti, te člankom 335. stavkom 1. ZKP-a/08 koji propisuje jamstva dostatnosti i relevantnosti obrazloženja naloga suca istrage. Nadalje, u članku 337. stavcima 1. i 6. ZKP-a/08 sadržana su jamstva sudske kontrole opravdanosti i trajanja posebnih dokaznih radnji jer je povjereno sucu istrage da po službenoj dužnosti pazi na prestanak, odnosno postojanje razloga za primjenu radnje, zbog čega je ovlašten od policije i državnog odvjetništva zahtijevati podnošenje izvješća o tijeku radnji i potrebi njihovog daljnjeg provođenja.

25. Međutim, kako je propisano člankom 335. stavkom 1. ZKP-a/08, posebne dokazne radnje predstavljaju tajne mjere. Stoga se ističe da je veliko vijeće ESLJP-a u predmetu *Roman Zakharov protiv Rusije* (br. 47143/06, presuda od 4. prosinca 2015.) utvrdilo da sama priroda i logika tajnog nadzora nalažu da se prethodni sudski nadzor i sudski nadzor tijekom trajanja ovih mjera izvršava bez znanja pojedinca čija su prava ograničena i da on u tom smislu nema mogućnost sudjelovanja u takvom sudskom postupku i u njenu podnošenju pravnih lijekova. Zato je od posebne važnosti da sudski nadzor tajnih mjera osigurava sam po sebi prikladna i ekvivalentna jamstva za zaštitu prava pojedinca u skladu s uvjetom nužnosti iz članka 8. stavka 2. Konvencije (§ 233. presude). Navedeno posebno stoga što ostvarivanje prava na sudski nadzor nakon okončanja tajnih mjera ovisi o pitanju naknadnog obavještavanja pojedinca o tome da je bio podvrgnut takvim mjerama (*Roman Zakharov protiv Rusije*, navedeno, § 234.).

25.1. U tom kontekstu naknadnog sudskog nadzora ESLJP je u predmetu *Lambert protiv Francuske* (br. 23618/94, presuda od 24. kolovoza 1998.) utvrdio povredu članka 8. Konvencije jer je francuski Kasacijski sud u postupku naknadne sudske kontrole mjere tehničkog snimanja telefonskih razgovora utvrdio da podnositelj, koji je bio obuhvaćen tom mjerom kao treća osoba, nema *locus standi* pred sudom za osporavanje prethodne odluke suca istrage o produljenju te mjere, čime ga je protivno načelu vladavine prava lišio učinkovite sudske kontrole u pogledu njegova prigovora o povredi članka 8. Konvencije (§§ 35. – 40. presude).

25.2. Nadalje, u predmetu *Dragojević protiv Hrvatske* (navedeno) ESLJP utvrđuje da se naknadni sudski nadzor mjere tehničkog snimanja telefonskih razgovora ostvaruje u kaznenom postupku u kojem pojedinac, sada u ulozi okrivljenika, ima jedinu učinkovitu mogućnost osporiti njezinu zakonitost pred kaznenim sudom. Stoga je ocijenjeno da naknadni sudski nadzor pred kaznenim sudom, koji se isključivo ograničava na ocjenu zakonitosti i dopuštenosti dokaza pribavljenih posebnim dokaznim radnjama (»pitanja pravednosti prihvaćanja dokaza«), a u kojem kazneni sud nema »mogućnost

ispitivati bit konvencijskog prigovora da miješanje u pravo podnositelja na poštovanje njegova privatnog života nije bilo 'u skladu sa zakonom', a još manje imaju mogućnost pružiti odgovarajuću zaštitu u odnosu na taj prigovor«, nije u skladu s jamstvima članka 8. Konvencije (§§ 98. – 100. presude).

26. Međutim, od navedenih pitanja razlikuje se pitanje pohrane i kasnijeg postupanja s prikupljenim podatcima nakon okončanja mjera tajnog nadzora. Naime, kako navodi veliko vijeće ESLJP-a u predmetu *Amann protiv Švicarske* (br. 27798/95, presuda od 16. veljače 2000.), već samo »pohranjivanje informacija o privatnom životu pojedinaca od strane javnih vlasti predstavlja miješanje u smislu članka 8. Konvencije«, neovisno o tome koriste li se kasnije stvarno ti podatci (§ 69. presude). Domaće zakonodavstvo stoga mora, u skladu s načelom zakonitosti (zahtjevima predvidivosti, jasnoće i pravne sigurnosti koji proizlaze iz načela vladavine prava) predvidjeti odgovarajuća pravila o pohrani, načinu postupanju, rokovima čuvanja i uništenju tako prikupljenih podataka. Utvrđeno je da pohranjivanje snimki telefonskih razgovora na čvrstom mediju u arhivi državnog odvjetništva nakon što mjera tajnog nadzora telefonskih razgovora nije dala rezultate za pokretanje kaznenog postupka nije bilo »u skladu sa zakonom«, jer domaće zakonodavstvo nije s dovoljnom preciznošću i predvidivosti reguliralo osnivanje te arhive, način pohrane i čuvanja te postupanja s tako pohranjenim podatcima, a da su pritom podatci ostali pohranjeni i nisu uništeni unatoč tome što se ispostavilo da nije planirano nikakvo kazneno djelo i da mjerodavni Savezni zakon o kaznenom postupku izrijekom propisuje da će se podatci prikupljeni ovim mjerama koji nisu »nužni« i »nemaju neku drugu svrhu« uništiti (§§ 75. – 81. presude).

26.1. Stoga, u predmetu *Amann protiv Švicarske* (navedeno) veliko vijeće ESLJP-a, premda je utvrdilo povredu članka 8. Konvencije, nije utvrdilo povredu prava na djelotvoran pravni lijek zajamčenog člankom 13. Konvencije, jer je podnositelj imao mogućnost osporiti zakonitost mjere tajnog nadzora telefonskih razgovora i pohrane podataka, odnosno iznijeti svoj prigovor o povredi članka 8. Konvencije, upravnom sudu (Saveznom sudu kojem je podnio »upravnu tužbu«). ESLJP je ocijenio dostatnim to što je upravni sud »utvrdio da je nadležan odlučiti o tim prigovorima i propisno ih je ispitao«, zbog čega činjenica da je podnositeljev zahtjev odbijen ne upućuje sama po sebi na neučinkovitost ovog pravnog sredstva, jer članak 13. Konvencije ne jamči povoljan ishod postupka (§§ 88. – 89. presude).

26.2. U tom kontekstu, Ustavni sud ističe da je u rješenju broj: U-IIIB-2655/2015 od 3. travnja 2019. (točke 6.1. – 6.5. obrazloženja, www.usud.hr), te u odluci broj: U-III-5917/2016 od 5. studenoga 2019. (vidjeti točku 22. i tamo citiranu praksu Ustavnog suda, »Narodne novine« broj 128/19.), polazeći od zakonom propisanih nadležnosti i širokih ovlaštenja upravnih sudova, već utvrdio kako upravni spor i žalba u upravnom sporu predstavljaju djelotvorna pravna sredstva za razmatranje navodnih povreda ustavnih prava.

26.3. Ustavni sud također podsjeća na to da je u odluci broj: U-III-2864/2016 od 23. svibnja 2019. (www.usud.hr) zauzeo stajalište kako zadaća upravnih sudova nije ograničena samo na kontrolu zakonitosti pojedinačnih akata i postupanja javnopravnih tijela u skladu s člankom 3. Zakona o upravnim sporovima (»Narodne novine« broj 20/10., 143/12. i 152/14.; u daljnjem tekstu: ZUS) u smislu jesu li potonji utemeljeni na slovu zakona, već su upravni sudovi na temelju članka 5. ZUS-a dužni primjenjivati ustavne odredbe o pravima i slobodama pojedinaca kako ih tumači Ustavni sud, odnosno preispitati je li određeni pojedinačni akt ili postupanje javnopravnog tijela, makar utemeljeno na zakonu, protivno Ustavom zajamčenim pravima i slobodama (točka 18. obrazloženja).

b) Primjena načelnih stajališta u konkretnom predmetu

27. U pogledu podnositeljevog prigovora da nalog suca istrage Županijskog suda u Rijeci broj: Kir-Us-64/15 od 9. ožujka 2015., kojim je određena posebna dokazna radnja iz članka 332. stavka 1. točke 1. ZKP-a/08, nije bio obrazložen, osobito u pogledu nužnosti primjene te mjere, Ustavni sud mora istaknuti da su u konkretnom predmetu nadzor i tehničko snimanje telefonskih razgovora određeni protiv policijskog službenika, na temelju obrazloženog zahtjeva nadležnog državnog odvjetništva prema kojem je tijekom kriminalističkog istraživanja (nad drugim osobama) MUP došao do saznanja da podnositelj i drugi policijski službenici sudjeluju u počinjenju kaznenih djela iz domene zlouporabe opojnih droga odajući tajne podatke o istragama određenoj skupini osoba, odnosno zloupotrebljavajući položaj i ovlasti.

27.1. Iz takvog zahtjeva i naloga suca istrage potpuno je razvidno da se on odnosi na kaznena djela iz kataloga članka 334. ZKP-a/08 za koja se mogu odrediti posebne dokazne radnje i da osnove sumnje u smislu članka 332. stavka 1. ZKP-a/08 kao pretpostavka za određivanje posebnih dokaznih radnji proizlaze iz rezultata kriminalističkog istraživanja zbog čega doneseni nalog ne može biti proizvoljan ili arbitraran.

27.2. U pogledu uvjeta nužnosti, izraženog u zakonskoj pretpostavci da se »izvidi ne mogu provesti na drugi način ili bi to bilo moguće samo uz nerazmjerne teškoće«, Ustavni sud prihvaća da u nalogu suca istrage nije posebno obrazložen u odnosu na podnositelja. Međutim, uvjet nužnosti je podnositelju, kao i svakom drugom okrivljeniku u usporedivom slučaju, samorazumljiv na temelju činjenice da je osumnjičenik protiv kojeg su posebne dokazne radnje određene upravo policijski službenik sumnjiv za počinjenje kaznenih djela iz domene organiziranog kriminaliteta, i to u obavljanju policijske službe, a pritom ima pristup podatcima o kriminalističkim istraživanjima i izvidima.

27.3. Nastavno na navedeno, Ustavni sud prihvaća i to da su u konačnici zbog nedostatka dokaza posebne dokazne radnje obustavljene. Međutim, zbog posebnih okolnosti ovog predmeta, u kojem je posebne dokazne radnje provodilo upravo tijelo u kojem je podnositelj zaposlen i da je upravo bio sumnjiv za odavanje tajnih podataka kojima je očito imao pristup, Ustavni sud ne može zaključiti da izostanak dokaza tijekom nadzora telefonskih razgovora i obustava posebnih dokaznih radnji upućuju na to da određena mjera od početka nije bila nužna.

27.4. Stoga, nije osnovan podnositeljev prigovor da je određivanjem posebnih dokaznih radnji i neobrazloženošću naloga suca istrage u konkretnim okolnostima moglo doći do nezakonitog i/ili nerazmjernog miješanja u pravo na štovanje njegove privatnosti i tajnosti dopisivanja zajamčenog člancima 35. i 36. Ustava.

28. Međutim, premda je potonji prigovor neosnovan, Ustavni sud ističe da je odbijanjem prvostupanjskog upravnog suda da odluči o nezakonitosti i/ili nerazmjernosti naloga iz članka 332. stavka 1. točke 1. ZKP-a/08, što je propustio kompenzirati i Visoki upravni sud, kreirana situacija u kojoj Ustavni sud na temelju članaka 35. i 36. Ustava mora neposredno ispitivati prigovore o nezakonitosti takvih naloga umjesto suda koji je dokaze pribavljene tim nalozima izvodio i ocjenjivao.

28.1. Naime, slično kao i kazneni (raspravni) sud u predmetu *Dragojević protiv Hrvatske* (navedeno) prvostupanjski upravni sud ograničio je svoj sudski nadzor na ocjenu dopuštenosti uporabe transkripata i zvučnih snimki pribavljenih mjerom nadzora i tehničkog snimanja telefonskih razgovora s aspekta mjerodavnih pravila upravnog postupka i upravnog spora, odnosno s aspekta različitih jamstava pravičnosti postupka (zajamčenih člankom 6. stavkom 1. Konvencije i člankom 29. stavkom 1. Ustava, kao što su jednakost oružja ili pak propisno ispitivanje vjerodostojnosti dokaza), dok se u pogledu ocjene zakonitosti i proporcionalnosti posebnih dokaznih radnji zapravo oglasio nenadležnim.

28.2. Primjenom stajališta iz navedenih predmeta *Lambert protiv Francuske*, *Amman protiv Švicarske* i *Dragojević protiv Hrvatske*, Ustavni sud ističe da podnositelj u ovom predmetu, s obzirom na to da su posebne dokazne radnje obustavljene i da kazneni postupak zapravo nije pokrenut, nije mogao u skladu s načelima izraženima u predmetu *Dragojević protiv Hrvatske* ostvariti naknadnu sudsku kontrolu zakonitosti i razmjernosti naloga suca istrage kojima je došlo do miješanja u njegovo pravo zaštićena člancima 35. i 36. Ustava u naknadnim fazama kaznenog postupka pred nadležnim kaznenim sudom.

28.3. Ustavni sud uvodno ističe da je podnositelj za ove tajne mjere saznao tek primitkom zahtjeva za pokretanje disciplinskog postupka u kojem su dokazi prikupljeni posebnim dokaznim radnjama upotrijebljeni radi utvrđivanja njegove disciplinske odgovornosti. U tom kontekstu, tek je tijekom disciplinskog postupka i naknadnog upravnog spora dobio uvid i u zvučne zapise transkripata koji su bili priloženi zahtjevu za pokretanje disciplinskog postupka, kao i potpuni uvid u naloge suca istrage. Na kraju, odluka o njegovoj disciplinskoj odgovornosti kao i obrazloženje osporenih presuda upravnih sudova doista se i temelje na dokazima koji su inicijalno prikupljeni na temelju članka 332. stavka 1. točke 1. ZKP-a/08.

28.4. Polazeći od toga da ZKP/08 ne određuje nadležnost kaznenog suda za ispitivanje zakonitosti i razmjernosti mjera iz članka 332. stavka 1. točke 1. ZKP-a/08 u slučaju kad su one obustavljene, a kazneni postupak nije pokrenut; a da je prvostupanjski upravni sud u konkretnom predmetu izvodio dokaze pribavljene na temelju članka 332. stavka 1. točke 1. ZKP-a/08 te ocjenjivao dopuštenost njihove uporabe u disciplinskom postupku i upravnom sporu te odluku o disciplinskoj odgovornosti meritorno zasnovao na tako pribavljenim dokazima; Ustavni sud utvrđuje da obrazloženje Upravnog suda u Rijeci o tome da on u upravnom sporu nije nadležan za ocjenu zakonitosti i razmjernosti naloga iz članka 332. stavka 1. točke 1. ZKP-a/08 nije u skladu s već utvrđenim stajalištima ESLJP-a zauzetima na temelju članaka 8. i 13. Konvencije u predmetima *Lambert protiv Francuske* i *Amman protiv Švicarske* (navedeni), a koji se osobito odnosio na upravni spor.

28.5. Slijedom navedenog, odlukom upravnih sudova da se, zapravo, oglase nenadležnima za ispitivanje zakonitosti i razmjernosti mjera iz članka 332. stavka 1. ZKP-a/08 kada u upravnom sporu izvode dokaze pribavljene tim mjerama ili ocjenjuju zakonitost upravnih akata koji su utemeljeni na tako pribavljenim dokazima, a pritom nije osigurana sudska kontrola pred drugim nadležnim sudom, upravni sudovi povrijedili su podnositeljevo pravo na djelotvornu sudsku kontrolu zakonitosti i razmjernosti mjera kojima se država miješala u podnositeljevo pravo na štovanje njegove privatnosti i tajnosti dopisivanja. Stoga je došlo do povrede članka 19. stavka 2. Ustava u vezi s člancima 35. i 36. Ustava.

4) Navodna povreda prava na pravično suđenje (članak 29. stavci 1. i 4. Ustava)

29. U odnosu na podnositeljev prigovor o uporabi nezakonitih dokaza u disciplinskom postupku i upravnom sporu, Ustavni sud prvo ističe da je već naprijed utvrdio da su određene mjere iz članka 332. stavka 1. točke 1. ZKP-a/08 bile zakonite i nužne; te je također utvrdio da u članku 337. stavku 3. ZKP/08 propisuje zakonsku ovlast MUP-a da pohrani primjerak tehničke dokumentacije i zapisa u svojim arhivama, a da je podnositelj ustavnom tužbom propustio osporiti dopuštenost uporabe tako pohranjenih podataka u disciplinskom postupku koji isto tijelo pokreće i vodi protiv vlastitih službenika.

30. Međutim, neovisno i o navedenom, pitanje je li sud s aspekta zahtjeva pravičnosti postupka u cjelini zajamčenog člankom 6. stavkom 1. Konvencije pravilno ocijenio određeni dokaz zakonitim ili nezakonitim i stoga dopustio njegovo izvođenje ili pitanje je li mogao izvesti dokaz koji je pribavljen povredom članka 8. Konvencije i na istom utemeljiti svoju odluku, različita su od pitanja je li određivanje posebnih dokaznih radnji nalogom suca istrage bilo zakonito i razmjerno u skladu s člankom 8. stavkom 2. Konvencije (usp. s *Dragojević protiv Hrvatske*, navedeno, u kojem je u §§ 78. – 102. presude utvrđena povreda članka 8. Konvencije jer nalog suca istrage nije bio primjereno obrazložen, a ta povreda nije otklonjena u kasnijem postupku pred kaznenim sudom, dok je u §§ 127. – 134. ocijenio da uporaba snimki kao dokaza pribavljenih na temelju tako neobrazloženog naloga suca istrage podnositelja nije lišila poštenog suđenja i da nije došlo do povrede članka 6. stavka 1. Konvencije; v. također *Bašić protiv Hrvatske*, br. 22251/13, presuda od 25. listopada 2016.).

30.1. U tom kontekstu, Ustavni sud podsjeća da je pri utvrđivanju je li postupak u cjelini bio pošten u obzir treba uzeti i to jesu li poštovana prava obrane, odnosno postupovna jamstva pravičnosti postupka, osobito: je li podnositelju dana prilika da ospori autentičnost dokaza te da se protivi njihovoj uporabi, imajući u vidu i kvalitetu dokaza i pitanju bacaju li okolnosti u kojima su oni pribavljeni sumnju u pouzdanost i točnost dokaza; je li sporni dokaz bio jedini i odlučujući temelj osude; te jesu li sudovi pažljivo ocijenili takav dokaz i dali odgovarajuće obrazloženje o njegovoj autentičnosti i dokaznoj vrijednosti *Horvatić protiv Hrvatske,* br. 36044/09, § 82., presuda od 17. listopada 2013.; t. 12. – 12.1. odluke Ustavnog suda broj: U-III-3517/2021 od 3. travnja 2025.; t. 7. – 7.10. odluke Ustavnog suda broj: U-III-452/2018 od 22. travnja 2021. i tamo citirana praksa; sve na www.usud.hr).

30.2. Slijedom navedenog, Ustavni sud utvrđuje da je sudac prvostupanjskog upravnog suda pažljivo ispitao podnositeljeve prigovore, prvo, o nevjerodostojnosti transkripata telefonskih razgovora, a potom i prigovor o navodnoj neautentičnosti zvučnih snimki jer se na njima navodno ne nalazi snimljen podnositeljev glas. Naime, taj je sud prvo na prijedlog podnositelja pribavio zvučne snimke, potom ih je neposredno preslušao, zatim usporedio zvučnu snimku podnositeljeva glasa s glasom podnositelja koji se nalazio u sudnici, te potom usporedio sadržaj zvučnih snimki i transkripata.

30.3. U pogledu odbijanja dokaznog prijedloga za fonogramskim vještačenjem na navode podnositelja da na zvučnim snimkama nije njegov glas, Ustavni sud utvrđuje da je sudac prvostupanjskog upravnog suda neposredno preslušao zvučne snimke telefonskih razgovora i usporedio ih s glasom podnositelja. Taj je sudac ocijenio kako nema dvojbi da je na zvučnim snimkama upravo podnositeljev glas, a tu ocjenu Ustavni sud ne nalazi na bilo koji način proizvoljnom jer je u disciplinskom postupku na prijedlog podnositelja saslušana druga policijska službenica Sonja Bilić koja je iskazivala u skladu sa sadržajem transkripata njezina snimljenog razgovora s podnositeljem.

31. U pogledu prigovora o nesaslušanju policijskog službenika Ivana Savića, Ustavni sud utvrđuje da je na usmenoj raspravi u disciplinskom postupku pročitan iskaz tog policijskog službenika, a podnositelj se nije protivio čitanju iskaza i nije zahtijevao da se pozove na usmenu raspravu radi njegova neposrednog ispitivanja. Također, premda je u tužbi podnesenoj prvostupanjskom upravnom sudu prigovarao njegovu nesaslušanju u disciplinskom postupku, podnositelj nije predložio da se ovaj svjedok pozove na raspravu i da ga sudac prvostupanjskog upravnog suda neposredno ispita. Podnositelj taj prijedlog nije postavio ni nakon što je sudac prvostupanjskog upravnog suda preslušavao zvučne snimke telefonskog razgovora s navedenim svjedokom. Pored navedenog, Ustavni sud ističe da je stvarni sadržaj snimljenog telefonskog razgovora vođenog s tim svjedokom utvrđen prvo u disciplinskom postupku na temelju transkripata razgovora, a potom ga je neposredno opažao i analizirao sudac prvostupanjskog upravnog suda na raspravi preslušavši

zvučne snimke tih razgovora. Odbijanjem tog dokaznog prijedloga stoga nije ni potkopan procesni položaj podnositelja ni narušena pravičnosti postupka u cjelini.

32. U pogledu odbijanja dokaznog prijedloga za saslušanjem svjedoka Roberta Tometića, koji je saslušan na usmenoj raspravi u disciplinskom postupku zbog čega je prvostupanjski upravni sud ocijenio da njegovo novo saslušanje u upravnom sporu nije potrebno za donošenje odluke o disciplinskoj odgovornosti podnositelja, Ustavni sud utvrđuje da je prvostupanjski upravni sud dao valjane razloge za odbijanje tog dokaznog prijedloga, osobito imajući u vidu da su se odlučne činjenice za utvrđivanje disciplinske odgovornosti podnositelja mogle utvrditi materijalnim dokazima čiju je vjerodostojnost prvostupanjski upravni sud neposredno provjerio. Pored navedenog, u ustavnoj tužbi podnositelj nije obrazložio zašto bi izvođenje dokaza saslušanjem ovog svjedoka bilo važno za donošenje odluke o njegovoj disciplinskoj odgovornosti i zašto bi neizvođenjem tog dokaza bila potkopana pravičnost postupka u cjelini.

33. U konačnici, Ustavni sud utvrđuje da su i disciplinski sud i prvostupanjski upravni sud pažljivo ispitali navode podnositelja, njegove dokazne prijedloge, kao i dokaze ovlaštenog disciplinskog tužitelja, te dali vrlo detaljna obrazloženja o analizi izvedenih materijalnih i personalnih dokaza, njihovoj pouzdanosti i kvaliteti.

34. Slijedom navedenog, podnositeljevi prigovori ne otvaraju pitanje povrede članka 29. stavaka 1. i 4. Ustava.

5) Ostale istaknute povrede

35. Činjenica da je ovlašteni disciplinski tužitelj odlučio pokrenuti disciplinski postupak samo protiv podnositelja, a ne i protiv drugih policijskih službenika, ako je taj navod i točan, ne predstavlja sama po sebi povredu njegova prava na jednako postupanje i ne dovodi u pitanje zakonitost te odluke u smislu istaknutog članka 14. stavka 2. Ustava (usp. s *Khodorkovskiy i Lebedev protiv Rusije*, br. 11082/06 i 13772/05, §§ 816. – 820., presuda od 25. srpnja 2013.).

36. Izrečena mjera prestanka državne službe propisana je zakonom kao posljedica utvrđivanja podnositeljeve disciplinske odgovornosti nakon zakonito provedenog postupka disciplinskih tijela i upravnih sudova u kojem je navodne povrede ustavnih prava ispitao meritorno Ustavni sud pa ovaj predmet ne otvara sam po sebi nikakva pitanja o povredi prava na mirno uživanje imovine (zbog gubitka zaposlenja i plaće) iz članka 48. stavka 1. Ustava i članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.

6) Zaključak

37. Slijedom navedenog, ustavnu tužbu valjalo je djelomično usvojiti u pogledu prigovora o nenadležnosti upravnih sudova za kontrolu zakonitosti i nužnosti mjera iz članka 332. stavka 1. ZKP-a/08 kojima se država miješala u podnositeljevo pravo na štovanje njegove privatnosti i tajnosti dopisivanja, odnosno povrede članka 19. stavka 2. Ustava u vezi s člancima 35. i 36. Ustava.

37.1. Međutim, kako tako utvrđena povreda ustavnih prava nije od utjecaja na ocjenu pravičnosti disciplinskog postupka i upravnog spora u cjelini (članak 29. stavak 1. Ustava) i ne može dovesti do drukčije odluke o disciplinskoj odgovornosti podnositelja, zbog čega ni disciplinska tijela ni upravni sudovi nisu dužni donijeti novi akt umjesto ovdje osporenih pojedinačnih akata (članak 76. stavak 2. Ustavnog zakona); a pritom ni sporni nalozi (čija je provedba obustavljena) ni obrazloženje koje je dao prvostupanjski upravni sud o nenadležnosti za njihovu kontrolu (s obzirom na to da je u pogledu prigovora o njihovoj nezakonitosti kontrolu proveo Ustavni sud) ne proizvode pravne učinke u odnosu na podnositelja (članak 76. stavak 3. Ustavnog zakona); ocijenjeno je da nema potrebe za ukidanjem osporenih pojedinačnih akata u skladu s člankom 71. stavkom 1. Ustavnog zakona i da je, u skladu s ovlasti Ustavnog suda da uredi način izvršenja svojih odluka (članak 31. stavak 5. Ustavnog zakona) utvrđenje povrede ustavnih prava dostatno.

37.2. Stoga je na temelju članaka 73. i 76. Ustavnog zakona odlučeno kao u točki I. izreke.

38. U preostalom dijelu ispitani prigovori ustavne tužbe su neosnovani pa je na temelju članaka 73. i 75. Ustavnog zakona odlučeno kao u točki II. izreke.

39. Odluka o objavi temelji se na članku 29. Ustavnog zakona (točka III. izreke).

Broj: U-III-4285/2020

Zagreb, 7. listopada 2025.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Predsjednik

dr. sc. Miroslav Šeparović, v. r.

NARODNE NOVINE
SLUŽBENI LIST REPUBLIKE HRVATSKE

Glavna urednica: Zdenka Pogarčić
10000 Zagreb, Trg sv. Marka 2, telefon: (01) 4569-244

NAKLADNIK: Narodne novine d.d., 10020 Zagreb, Savski gaj XIII. 6

Predsjednik Uprave: Alen Gerek

Nakladnička djelatnost, 10020 Zagreb, Savski gaj XIII. 6

Direktor: Ostap Graljuk

Izvršna urednica: Gordana Mihelja – telefon: (01) 6652-855

TISAK I OTPREMA NOVINA: Narodne novine d.d., 10020 Zagreb, Savski gaj XIII. 13, telefon: (01) 6502-759, telefon/telefaks: (01) 6502-887.
Reklamacije za neprimljene brojeve primaju se u roku od 20 dana.
Poštarina plaćena u pošti 10000 Zagreb.
Novine izlaze jedanput tjedno i prema potrebi.

Internetsko izdanje – www.nn.hr

PRIMANJE OGLASA I PRETPLATA: Narodne novine d.d. – Nakladnička djelatnost, 10020 Zagreb, Savski gaj XIII. 6

Primanje oglasa: telefon: (01) 6652-870, telefaks: (01) 6652-871, e-adresa: oglasi@nn.hr. Cjenik objave oglasa dostupan je na www.nn.hr.

MALI OGLASNIK – oglasi za poništenje isprava: telefon: (01) 6652-888, telefaks: (01) 6652-897, e-adresa: oglasi.gradjana@nn.hr.
Oglasi za Mali oglasnik plaćaju se osobno u maloprodajama Narodnih novina d.d. ili uplatom na žiroračun (upute dostupne na www.nn.hr).

Pretplata i prodaja novina: telefon: (01) 6652-869, telefaks: (01) 6652-897, e-adresa: e-pretplata@nn.hr. Pretplata za 2025. godinu iznosi 340,80 EUR, bez PDV-a, za inozemne pretplatnike iz Europe 781,00 EUR, bez PDV-a, a izvan Europe 973,00 USD, bez PDV-a. Pretplatnicima koji se pretplate tijekom godine ne možemo osigurati primitak svih prethodno izašlih brojeva.
O promjeni adrese pretplatnik treba poslati obavijest u roku od 8 dana.

Žiroračun kod Privredne banke Zagreb: IBAN: HR3623400091500243194/ SWIFT: HPBZHR2X. Cijena ovog broja je 6,00 EUR.